

Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentoinnin apuväline eikä sillä ole oikeudellista vaikutusta. Unionin toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä. Säädösten todistusvoimaiset versiot on johdanto-osineen julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja ne ovat saatavana EUR-Lexissä. Näihin virallisiin teksteihin pääsee suoraan tästä asiakirjasta siihen upotettujen linkkien kautta.

► **B****KOMISSION ASETUS (EU) N:o 748/2012,**

annettu 3 päivänä elokuuta 2012,

ilma-alusten ja niihin liittyvien tuotteiden, osien ja laitteiden lentokelpoisuus- ja ympäristösertifiointia sekä suunnittelu- ja tuotanto-organisaatioiden sertifiointia koskevista täytäntöönpanosäännöistä

(uudelleenlaadittu)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(EUVL L 224, 21.8.2012, s. 1)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
► <u>M1</u>	Komission asetus (EU) N:o 7/2013, annettu 8 päivänä tammikuuta 2013	L 4	36	9.1.2013
► <u>M2</u>	Komission asetus (EU) N:o 69/2014, annettu 27 päivänä tammikuuta 2014	L 23	12	28.1.2014
► <u>M3</u>	Komission asetus (EU) 2015/1039, annettu 30 päivänä kesäkuuta 2015	L 167	1	1.7.2015
► <u>M4</u>	Komission asetus (EU) 2016/5, annettu 5 päivänä tammikuuta 2016	L 3	3	6.1.2016

KOMISSION ASETUS (EU) N:o 748/2012,

annettu 3 päivänä elokuuta 2012,

**ilma-alusten ja niihin liittyvien tuotteiden, osien ja laitteiden
lentokelpoisuus- ja ympäristösertifiointia sekä suunnittelu- ja
tuotanto-organisaatioiden sertifiointia koskevista
täytäntöönpanosäännöistä**

(uudelleenlaadittu)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

1 artikla

Soveltamisala ja määritelmät

1. Tässä asetuksessa vahvistetaan asetuksen (EY) N:o 216/2008 5 artiklan 5 kohdan ja 6 artiklan 3 kohdan mukaisesti tuotteiden, osien ja laitteiden lentokelpoisuus- ja ympäristösertifiointia koskevat yhteiset tekniset vaatimukset ja hallinnolliset menettelyt ja täsmennetään

- a) tyyppitodistusten, rajoitettujen tyyppitodistusten ja lisätyyppitodistusten sekä näiden todistusten muutosten antaminen;
- b) lentokelpoisuustodistusten, rajoitettujen lentokelpoisuustodistusten, ilmailulupien ja huoltotodisteiden antaminen;
- c) korjaussuunnitelman hyväksyntöjen antaminen;
- d) ympäristönsuojeluvaatimusten mukaisuuden osoittaminen;
- e) melutodistusten antaminen;
- f) tuotteiden, osien ja laitteiden merkitseminen;
- g) tiettyjen osien ja laitteiden sertifiointi;
- h) suunnittelu- ja tuotanto-organisaatioiden sertifiointi;
- i) lentokelpoisuusmääräysten antaminen.

2. Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- a) 'JAA:lla' Euroopan ilmailuviranomaisten yhteistyöelintä (Joint Aviation Authorities);
- b) 'JAR:lla' yleiseurooppalaisia ilmailuvaatimuksia (Joint Aviation Requirements);
- c) '21 osalla' vaatimuksia ja menettelyjä ilma-alusten ja niihin liittyvien tuotteiden, osien ja laitteiden sekä tämän asetuksen liitteessä I vahvistettujen suunnittelu- ja tuotanto-organisaatioiden sertifiointin antamiseksi;
- d) 'M osalla' lentokelpoisuuden ylläpitoa koskevia vaatimuksia, jotka on hyväksytty asetuksen (EY) N:o 216/2008 mukaisesti;

▼B

- e) 'päätoimipaikalla' sen yrityksen pääkonttoria tai rekisteröityä toimipaikkaa, joka harjoittaa tässä asetuksessa tarkoitettun toiminnan pääasiallista varainhoitoa ja operatiivista valvontaa;
- f) 'artikkelilla' siviili-ilma-aluksissa käytettävää osaa tai laitetta;
- g) 'ETSO:lla' (European Technical Standard Order) eurooppalaisia teknisiä standardeja. Eurooppalaiset tekniset standardit ovat Euroopan lentoturvallisuusviraston, jäljempänä 'virasto', julkaisemia yksityiskohtaisia lentokelpoisuusspesifikaatioita, joiden avulla varmistetaan tämän asetuksen vaatimusten noudattaminen ja joita on pidettävä määrättyjen artikkeleiden vähimmäistason standardina;
- h) 'EPA:lla' (European Part Approval) artikkelin osien eurooppalaista hyväksyntää. Osien eurooppalainen hyväksyntä tarkoittaa, että artikkeli on valmistettu sellaisten hyväksytyjen suunnittelutietojen mukaan, jotka eivät kuulu tuotteen tyyppitodistuksen haltijalle, lukuun ottamatta ETSO-artikkeleita.
- i) 'ELA1-ilma-aluksella' seuraavia miehitettyjä eurooppalaisia kevyitä ilma-aluksia:
 - i) lentokone, jonka suurin sallittu lentoonlähdomassa (MTOM) on enintään 1 200 kg ja jota ei ole luokiteltu vaativaksi moottorikäyttöiseksi ilma-alukseksi;
 - ii) purjelentokone tai moottoripurjelentokone, jonka MTOM on enintään 1 200 kg;
 - iii) ilmapallo, jonka suurin sallittu suunnittelun mukainen nostamiseen tarvittavan kaasun tai kuuman ilman tilavuus on enintään 3 400 m³ kuumailmapallojen osalta, 1 050 m³ kaasupallojen osalta ja 300 m³ ankkuroitujen kaasupallojen osalta;
 - iv) ilmalaiva, joka on suunniteltu enintään neljälle ja jonka suurin sallittu suunnittelun mukainen nostamiseen tarvittavan kaasun tai kuuman ilman tilavuus on enintään 3 400 m³ kuumailmalaivojen ja 1 000 m³ kaasuilmalaivojen osalta;
- j) 'ELA2-ilma-aluksella' seuraavia miehitettyjä eurooppalaisia kevyitä ilma-aluksia:
 - i) lentokone, jonka suurin sallittu lentoonlähdomassa (MTOM) on enintään 2 000 kg ja jota ei ole luokiteltu vaativaksi moottorikäyttöiseksi ilma-alukseksi;
 - ii) purjelentokone tai moottoripurjelentokone, jonka MTOM on enintään 2 000 kg;
 - iii) ilmapallo;
 - iv) kuumailmalaiva;
 - v) kaasuilmalaiva, jolla on kaikki seuraavat ominaisuudet:

▼B

- suuntaamaton työntövoima (lukuun ottamatta reverssityöntövoimaa)
- seuraavien tavanomainen ja yksinkertainen suunnittelu: rakenne, ohjausjärjestelmä ja ilmasäiliöjärjestelmä
- tehostamattomat ohjauslaitteet;

vi) erittäin kevyt pyöriväsiipinen ilma-alus.

*2 artikla***Tuotteiden, osien ja laitteiden sertifiointi**

1. Tuotteille, osille ja laitteille on annettava liitteen I (21 osa) mukaiset todistukset.
2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään ilma-aluksiin, mukaan lukien niihin asennetut tuotteet, osat tai laitteet, joita ei ole rekisteröity jäsenvaltiossa, ei sovelleta liitteessä I (21 osa) olevien H ja I alalukujen säännöksiä. Niihin ei myöskään sovelleta liitteessä I (21 osa) olevan P alaluvun säännöksiä, paitsi silloin, kun ilma-aluksen tunnistemerkinnoista on määrännyt jokin jäsenvaltio.

*3 artikla***Tyyppitodistusten ja niihin liittyvien lentokelpoisuustodistusten voimassaolon jatkuminen**

1. Jos tuotteella on ollut tyyppitodistus tai lentokelpoisuustodistuksen antamiseen oikeuttava asiakirja, jonka jokin jäsenvaltio on antanut ennen 28 päivää syyskuuta 2003, sovelletaan seuraavia säännöksiä:
 - a) Tällaisella tuotteella katsotaan olevan tämän asetuksen mukaisesti annettu tyyppitodistus, jos:
 - i) sen tyyppihyväksynnän perusteina ovat olleet:
 - JAA:n tyyppihyväksynnän perusteet, jos tuote on sertifioitu JAA:n menettelyjen mukaisesti JAA:n tietolomakkeessa määritetyllä tavalla, tai
 - muiden tuotteiden osalta suunnitteluvaltion tyyppihyväksynnän tietolomakkeessa määritellyt tyyppihyväksynnän perusteet, jos kyseinen suunnitteluvaltio on ollut:
 - jäsenvaltio, ellei virasto ole määrittänyt, ottaen erityisesti huomioon käytössä olevat sertifiointieritelmät ja käyttökokemukset, etteivät kyseiset tyyppihyväksynnän perusteet varmista asetuksen (EY) N:o 216/2008 ja tämän asetuksen turvallisuustasoa vastaavaa tasoa, tai

▼M2

- i) sen tyyppihyväksynnän perusteina ovat olleet:

- JAA:n tyyppihyväksynnän perusteet, jos tuote on sertifioitu JAA:n menettelyjen mukaisesti JAA:n tietolomakkeessa määritetyllä tavalla, tai
- muiden tuotteiden osalta suunnitteluvaltion tyyppihyväksynnän tietolomakkeessa määritellyt tyyppihyväksynnän perusteet, jos kyseinen suunnitteluvaltio on ollut:
 - jäsenvaltio, ellei virasto ole määrittänyt, ottaen erityisesti huomioon käytössä olevat sertifiointieritelmät ja käyttökokemukset, etteivät kyseiset tyyppihyväksynnän perusteet varmista asetuksen (EY) N:o 216/2008 ja tämän asetuksen turvallisuustasoa vastaavaa tasoa, tai

▼ M2

- valtio, jonka kanssa jäsenvaltio on tehnyt kahdensivulisen lentokelpoisuutta koskevan sopimuksen tai vastaavan järjestelyn, jonka perusteella tällaiset tuotteet on sertifioitu kyseisen suunnitteluvaltion sertifiointieritelmien mukaisesti, ellei virasto ole määrittänyt, etteivät tällaiset sertifiointieritelmät tai käyttökokemus tai suunnitteluvaltion turvallisuusjärjestelmä varmista asetuksen (EY) N:o 216/2008 ja tämän asetuksen turvallisuustasoa vastaavaa tasoa.

Virasto tekee alustavan arvioinnin toisen luetelmakohdan säännösten vaikutuksista ja antaa komissiolle lausunnon, johon sisältyy mahdollisesti ehdotuksia tämän asetuksen muuttamiseksi;

▼ B

- ii) ympäristönsuojeluvaatimuksina on käytetty Chicagon yleissopimuksen liitteessä 16 vahvistettuja vaatimuksia, joita sovelletaan tuotteeseen;
 - iii) siihen on sovellettu suunnitteluvaltion lentokelpoisuusmääräyksiä.
- b) Jäsenvaltion ennen 28 päivää syyskuuta 2003 rekisteröimän yksittäisen ilma-aluksen suunnittelua on pidettävä tämän asetuksen mukaisesti hyväksyttynä, jos:
- i) sen perustyyppisuunnittelu on ollut osa a alakohdassa tarkoitettua tyyppitodistusta;
 - ii) kaikki perustyyppisuunnitteluun tehdyt muutokset, jotka eivät ole olleet tyyppitodistuksen haltijan vastuulla, on hyväksytty; ja
 - iii) rekisteröintijäsenvaltion ennen 28 päivää syyskuuta 2003 antamia tai hyväksymiä lentokelpoisuusmääräyksiä on noudatettu, mukaan lukien rekisteröintijäsenvaltion hyväksymät suunnitteluvaltion tekemät lentokelpoisuusmääräysten muutokset.
2. Tuotteisiin, joiden tyyppisertifiointimenettely oli käynnissä JAA:n tai jäsenvaltion menettelyjen mukaisesti 28 päivänä syyskuuta 2003, sovelletaan seuraavaa:
- a) jos tuotteelle on haettu sertifiointia useassa jäsenvaltiossa, vertailukohtana on käytettävä kaikkein pisimmälle edennyttä hanketta;
 - b) liitteessä I (21 osa) olevan 21.A.15 kohdan a, b ja c alakohdtaa ei sovelleta;

▼ M2

- c) poiketen siitä, mitä liitteessä I (osa 21) olevassa 21.A.17A kohdassa säädetään, tyyppihyväksynnän perusteina ovat JAA:n tai tarvittaessa jäsenvaltion hyväksynnän hakemisajankohtana vahvistamat perusteet;
- d) liitteessä I (osa 21) olevan 21.A.20 kohdan a ja d alakohdan noudattamiseksi JAA:n tai jäsenvaltion menettelyissä tehdyt vaatimustenmukaisuutta koskevat havainnot katsotaan viraston tekemiksi havainnoiksi.

▼B

3. Tuotteisiin, joilla on kansallinen tyyppitodistus tai vastaava ja joita koskevaa muutoksen hyväksyntämenettelyä ei ollut saatettu loppuun jäsenvaltiossa, kun tyyppitodistuksen oli oltava tämän asetuksen mukainen, sovelletaan seuraavaa:

- a) jos hyväksyntämenettely on käynnissä useassa jäsenvaltiossa, vertailukohtana on käytettävä kaikkein pisimmälle edennyttä hanketta;
- b) liitteessä I (21 osa) olevaa 21.A.93 kohtaa ei sovelleta;
- c) sovellettavina tyyppisertifioinnin perusteina ovat JAA:n tai tarvittaessa jäsenvaltion muutoksen hyväksynnän hakemisajankohtana vahvistamat perusteet;
- d) liitteessä I (21 osa) olevan 21.A.103 kohdan a alakohdan 2 alakohdan ja b alakohdan noudattamiseksi JAA:n tai jäsenvaltion menettelyissä tehtyt vaatimustenmukaisuutta koskevat havainnot katsotaan viraston tekemiksi havainnoiksi.

4. Sellaisten tuotteiden osalta, joilla on ollut kansallinen tyyppitodistus tai vastaava ja joihin tehtävää suurta korjausta koskevan suunnitelman hyväksymismenettelyä ei ollut saatettu loppuun jäsenvaltiossa, kun tämän asetuksen mukainen tyyppitodistus oli määritettävä, liitteessä I (21 osa) olevan 21.A.433 kohdan a alakohdan noudattamiseksi JAA:n tai jäsenvaltion menettelyissä tehtyt vaatimustenmukaisuutta koskevat havainnot katsotaan viraston tekemiksi havainnoiksi.

5. Jäsenvaltion antaman lentokelpoisuustodistuksen, jossa vahvistetaan yhdenmukaisuus 1 kohdan mukaisesti määritetyn tyyppitodistuksen kanssa, katsotaan olevan tämän asetuksen mukainen.

4 artikla

Lisätyypitodistusten voimassaolon jatkuminen

1. Sellaiset lisätyypitodistukset, jotka jäsenvaltio on antanut JAA:n menettelyjen tai sovellettavien kansallisten menettelyjen mukaisesti, ja sellaiset muiden kuin tuotteen tyyppitodistuksen haltijan ehdottamat muutokset tuotteisiin, jotka jäsenvaltio on hyväksynyt sovellettavien kansallisten menettelyjen mukaisesti, katsotaan tämän asetuksen mukaan annetuiksi, jos kyseiset lisätyypitodistukset tai muutokset olivat voimassa 28 päivänä syyskuuta 2003.

2. Lisätyypitodistuksiin, joita koskeva sovellettavien JAA:n lisätyypitodistusmenettelyjen mukainen jäsenvaltion sertifiointimenettely oli käynnissä 28 päivänä syyskuuta 2003, sekä tuotteisiin tehtäviin suuriin muutoksiin, joita on ehdottanut muu kuin tuotteen tyyppitodistuksen haltija ja joita koskeva sovellettavien kansallisten menettelyjen mukainen jäsenvaltion sertifiointimenettely oli käynnissä 28 päivänä syyskuuta 2003, sovelletaan seuraavaa:

- a) jos sertifiointimenettely on ollut käynnissä useassa jäsenvaltiossa, vertailukohtana on käytettävä kaikkein pisimmälle edennyttä hanketta;

▼B

- b) liitteessä I (21 osa) olevan 21.A.113 kohdan a ja b alakohtaa ei sovelleta;
- c) sovellettavina sertifiointin perusteina ovat JAA:n tai tarvittaessa jäsenvaltion lisätyyppisertifioinnin tai suuren muutoksen hyväksynnän hakemisajankohtana vahvistamat perusteet;
- d) liitteessä I (21 osa) olevan 21.A.115 kohdan a alakohdan noudattamiseksi JAA:n tai jäsenvaltion menettelyissä tehdyt vaatimustenmukaisuutta koskevat havainnot katsotaan viraston tekemiksi havainnoiksi.

▼M2**▼B***6 artikla***Osille ja laitteille annettujen todistusten voimassaolon jatkuminen**

1. Jäsenvaltioiden osille ja laitteille antamat hyväksynnät, jotka olivat voimassa 28 päivänä syyskuuta 2003, katsotaan annetuiksi tämän asetuksen mukaisesti.
2. Sellaisten osien ja laitteiden osalta, joiden hyväksymis- tai valtuutusmenettely oli jossakin jäsenvaltiossa meneillään 28 päivänä syyskuuta 2003, sovelletaan seuraavaa:
 - a) jos valtuutusmenettely on ollut käynnissä useassa jäsenvaltiossa, vertailukohtana on käytettävä kaikkein pisimmälle edennyttä hanketta;
 - b) liitteessä I (21 osa) olevaa 21.A.603 kohtaa ei sovelleta;
 - c) liitteessä I (21 osa) olevan 21.A.605 kohdan sovellettavilla tietovaatimuksilla tarkoitetaan tietovaatimuksia, jotka olivat asianomaisen jäsenvaltion vahvistamia ajankohtana, jona hyväksyntää tai valtuutusta haettiin;
 - d) liitteessä I (21 osa) olevan 21.A.606 kohdan b alakohdan noudattamiseksi asianomaisen jäsenvaltion tekemät vaatimustenmukaisuutta koskevat havainnot katsotaan viraston tekemiksi havainnoiksi.

*7 artikla***Lupa ilmailuun**

Jäsenvaltioiden ennen 28 päivää maaliskuuta 2007 määrittämät ehdot, jotka koskevat lupaa ilmailuun tai muuta lentokelpoisuustodistusta, joka annetaan ilma-alukselle, jolla ei ole tämän asetuksen mukaista lentokelpoisuustodistusta tai rajoitettua lentokelpoisuustodistusta, katsotaan määritetyiksi tämän asetuksen mukaisesti, ellei virasto ennen 28 päivää maaliskuuta 2008 todennut, että ehdot eivät tarjoa asetuksen (EY) N:o 216/2008 ja tämän asetuksen turvallisuustasoa vastaavaa tasoa.

▼ **M2***7 a artikla***Käyttöönsoveltuvuustiedot**

1. Ennen 17 päivää helmikuuta 2014 annetun tyyppihyväksyntätodistuksen haltijan, jonka aikomuksena on toimittaa uusi ilma-alus EU:n lentotoiminnan harjoittajalle joko 17 päivänä helmikuuta 2014 tai sen jälkeen, on saatava liitteessä 1 (osa 21) olevan 21.A.21 kohdan e alakohdan mukainen hyväksyntä, paitsi jos kyseessä on huoltotodisteen antajien tyyppikelpuutuskoulutuksen vähimmäisvaatimusten mukainen koulutus tai simulaattori(e)n objektiiviseen hyväksymiseen käytettävät ilma-aluksesta lähtöisin olevat vertailutiedot. Hyväksyntä on saatava viimeistään 18 päivänä joulukuuta 2015 tai ennen kuin EU:n lentotoiminnan harjoittaja aloittaa liikennöinnin ilma-aluksella, sen mukaan kumpi ajankohta on myöhäisempi. Käyttöönsoveltuvuustiedot voidaan rajoittaa koskemaan toimitettua mallia.

2. Tyyppihyväksyntätodistuksen hakijan, joka hakee todistusta ennen 17 päivää helmikuuta 2014 eikä tyyppihyväksyntätodistusta ole annettu ennen 17 päivää helmikuuta 2014, on saatava liitteessä 1 (osa 21) olevan 21.A.21 kohdan e alakohdan mukainen hyväksyntä, paitsi jos kyseessä on huoltotodisteen antajien tyyppikelpuutuskoulutuksen vähimmäisvaatimusten mukainen koulutus tai simulaattori(e)n objektiiviseen hyväksymiseen käytettävät ilma-aluksesta lähtöisin olevat vertailutiedot. Hyväksyntä on saatava viimeistään 18 päivänä joulukuuta 2015 tai ennen kuin EU:n lentotoiminnan harjoittaja aloittaa liikennöinnin ilma-aluksella, sen mukaan kumpi ajankohta on myöhäisempi. Virasto hyväksyy viranomaisten vaatimustenmukaisuutta koskevat havainnot, jotka on tehty JAA:n tai viraston johtamissa arviointilautakunnan (Operational Evaluation Board, OEB) prosesseissa ennen tämän asetuksen voimaantuloa, ilman muita tarkastuksia.

3. Arviointilautakunnan kertomusten ja JAA:n menettelyjä noudattaen vahvistettujen tai viraston vahvistamien perusminimivarusteluetteloiden, jotka on annettu ennen tämän asetuksen voimaantuloa, on katsottava muodostavan liitteessä 1 (osa 21) olevan 21.A.21 kohdan e alakohdan mukaisesti hyväksytyt käyttöönsoveltuvuustiedot, ja ne on sisällytettävä tyyppihyväksyntätodistukseen. Tyyppihyväksyntätodistuksen haltijoiden on ennen 18 päivää kesäkuuta 2014 annettava virastolle ehdotus käyttöönsoveltuvuustietojen jaosta pakollisiin ja vapaaehtoiisiin tietoihin.

4. Käyttöönsoveltuvuustiedot sisältävän tyyppihyväksyntätodistuksen haltijoiden on ennen 18 päivää joulukuuta 2015 saatava hyväksyntä niiden suunnitteluorganisaation hyväksynnän tai, tapauksen mukaan, suunnitteluorganisaation hyväksyntää vastaavien menettelyjen soveltamisalan laajentamiseksi käyttöönsoveltuvuuteen liittyviin näkökohtiin.

▼ **B***8 artikla***Suunnitteluorganisaatiot**

1. Tuotteiden, osien ja laitteiden suunnittelusta tai niihin tehtävistä muutoksista tai korjauksista vastaavan organisaation on osoitettava pätevyytensä liitteen I (21 osa) mukaisesti.

▼B

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään organisaatio, jonka päätoimipaikka on muussa valtiossa kuin jäsenvaltiossa, voi osoittaa pätevyytensä tämän valtion kyseistä tuotetta, osaa tai laitetta varten antamalla todistuksella jos:

a) kyseinen valtio on suunnitteluvaltio; ja

b) virasto on vahvistanut, että kyseisessä valtiossa sovellettavan järjestelmän riippumaton vaatimustenmukaisuustarkastus, joka perustuu joko organisaatioiden vastaavaan hyväksymisjärjestelmään tai kyseisen valtion toimivaltaisen viranomaisen välittömiin toimiin, vastaa tasoltaan tämän asetuksen säännöksiä.

3. Suunnitteluorganisaatioiden hyväksyntöjen, jotka jäsenvaltio on antanut tai tunnustanut sovellettavien JAA-vaatimusten ja -menettelyjen mukaisesti ja jotka ovat voimassa ennen 28 päivää syyskuuta 2003, katsotaan olevan tämän asetuksen mukaisia.

*9 artikla***Tuotanto-organisaatiot**

1. Tuotteiden, osien ja laitteiden valmistuksesta vastaavan organisaation on osoitettava pätevyytensä liitteen I (21 osa) mukaisesti.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään valmistaja, jonka päätoimipaikka on muussa valtiossa kuin jäsenvaltiossa, voi osoittaa pätevyytensä kyseisen valtion tuotetta, osaa tai laitetta varten antamalla todistuksella jos:

a) kyseinen valtio on valmistusvaltio; ja

b) virasto on vahvistanut, että kyseisessä valtiossa sovellettavan järjestelmän riippumaton vaatimustenmukaisuustarkastus, joka perustuu joko organisaatioiden vastaavaan hyväksymisjärjestelmään tai kyseisen valtion toimivaltaisen viranomaisen välittömiin toimiin, vastaa tasoltaan tämän asetuksen säännöksiä.

3. Jäsenvaltion JAA:n menettelyjen mukaisesti ennen 28 päivää syyskuuta 2003 antamien tuotanto-organisaatioita koskevien hyväksyntöjen katsotaan olevan tämän asetuksen mukaisia.

*10 artikla***Viraston toimenpiteet**

1. Viraston on laadittava hyväksyttävät vaatimusten täyttämisen menetelmät, joilla toimivaltaiset viranomaiset, organisaatiot ja henkilöstö voivat osoittaa tämän asetuksen liitteen I (21 osa) vaatimusten täyttämisen.

▼B

2. Viraston vahvistamissa hyväksyttävissä menetelmissä vaatimusten täyttämiseksi ei pidä ottaa käyttöön uusia vaatimuksia eikä lieventää tämän asetuksen liitteessä I (21 osa) vahvistettuja vaatimuksia.

3. Kun käytetään viraston vahvistamia hyväksyttäviä menetelmiä vaatimusten täyttämiseksi, tämän asetuksen liitteessä I (21 osa) olevat niihin liittyvät vaatimukset katsotaan täytetyiksi ilman erillistä osoittamista, sanotun kuitenkin rajoittamatta asetuksen (EY) N:o 216/2008 54 ja 55 artiklan soveltamista.

*11 artikla***Kumoaminen**

Kumotaan asetus (EY) N:o 1702/2003.

Viittauksia kumottuun asetukseen pidetään viittauksina tähän asetukseen liitteessä III olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

*12 artikla***Voimaantulo**

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaiseen kaikissa jäsenvaltioissa.

LIITE I

21 OSA

Ilma-alusten ja niihin liittyvien tuotteiden, osien ja laitteiden sekä suunnittelu- ja tuotanto-organisaatioiden sertifiointi

Sisällys

21.1 Yleistä

LUKU A – TEKNISET VAATIMUKSET

A ALALUKU – YLEISET SÄÄNNÖKSET

21.A.1 Soveltamisala

21.A.2 Muun henkilön kuin todistuksen hakijan tai haltijan velvoittautuminen

21.A.3A Vauriot, toimintahäiriöt ja viat

21.A.3B Lentokelpoisuusmääräykset

21.A.4 Suunnittelun ja tuotannon välinen koordinaatio

B ALALUKU – TYYPPITODISTUKSET JA RAJOITETUT TYYPPITODISTUKSET

21.A.11 Soveltamisala

21.A.13 Hakukelpoisuus

21.A.14 Pätevyyden osoittaminen

21.A.15 Hakeminen

21.A.16A Sertifiointieritelmät

21.A.16B Erityisehdot

21.A.17A Tyyppihyväksynnän perusteet

21.A.17B Käyttöönsoveltuvuustietojen sertifiointiperusteet

21.A.18 Sovellettavat ympäristönsuojeluvaatimukset ja sertifiointieritelmät

21.A.19 Uutta tyyppitodistusta edellyttävät muutokset

21.A.20 Tyyppihyväksynnän perusteiden, käyttöönsoveltuvuustietojen sertifiointiperusteiden ja ympäristönsuojeluvaatimusten noudattaminen

21.A.21 Tyyppitodistuksen antaminen

21.A.23 Rajoitetun tyyppihyväksyntätodistuksen antaminen

21.A.31 Tyypisuunnitelma

21.A.33 Tarkastukset ja kokeet

21.A.35 Koelennot

21.A.41 Tyyppihyväksyntätodistus

21.A.44 Haltijan velvollisuudet

21.A.47 Siirrettävyys

21.A.51 Voimassaolo ja voimassa pysyminen

21.A.55 Tietojen säilyttäminen

21.A.57 Käsikirjat

21.A.61 Jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämistä koskevat ohjeet

▼B

21.A.62 Käyttöönsoveltuvuustietojen saatavuus

(C ALALUKU – EI KÄYTÖSSÄ)

D ALALUKU – TYYPPITODISTUKSIIN JA RAJOITETTUIHIN TYYPPITODISTUKSIIN TEHTÄVÄT MUUTOKSET

21.A.90A Soveltamisala

21.A.90B Vakio muutokset

21.A.91 Tyypin hyväksyntätodistuksen muutosten luokitus

21.A.92 Hakukelpoisuus

21.A.93 Hakeminen

21.A.95 Pienet muutokset

21.A.97 Suuret muutokset

21.A.101 Sovellettavat sertifiointieritelmät ja ympäristönsuojeluvaatimukset

21.A.103 Hyväksynnän antaminen

21.A.105 Tietojen säilyttäminen

21.A.107 Jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämistä koskevat ohjeet

21.A.108 Käyttöönsoveltuvuustietojen saatavuus

21.A.109 Velvollisuudet ja EPA-merkintä

E ALALUKU – LISÄTYYPPITODISTUKSET

21.A.111 Soveltamisala

21.A.112A Hakukelpoisuus

21.A.112B Pätevyyden osoittaminen

21.A.113 Lisätyypitodistuksen hakeminen

21.A.114 Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen

21.A.115 Lisätyypitodistuksen antaminen

21.A.116 Siirrettävyys

21.A.117 Tuotteen sen osan muuttaminen, jota lisätyypitodistus koskee

21.A.118A Velvollisuudet ja EPA-merkintä

21.A.118B Voimassaolo ja voimassa pysyminen

21.A.119 Käsikirjat

21.A.120A Jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämistä koskevat ohjeet

21.A.120B Käyttöönsoveltuvuustietojen saatavuus

F ALALUKU – TUOTANTO ILMAN TUOTANTO-ORGANISAATION HYVÄKSYNTÄÄ

21.A.121 Soveltamisala

21.A.122 Hakukelpoisuus

21.A.124 Hakeminen

21.A.125A Hyväksymiskirjeen antaminen

21.A.125B Havainnot

21.A.125C Voimassaolo ja voimassa pysyminen

21.A.126 Tuotannonvalvontajärjestelmä

▼B

- 21.A.127 Kokeet: ilma-alukset
- 21.A.128 Kokeet: moottorit ja potkurit
- 21.A.129 Valmistajan velvollisuudet
- 21.A.130 Vaatimustenmukaisuusilmoitus

G ALALUKU – TUOTANTO-ORGANISAATION HYVÄKSYNTÄ

- 21.A.131 Soveltamisala
- 21.A.133 Hakukelpoisuus
- 21.A.134 Hakeminen
- 21.A.135 Tuotanto-organisaation hyväksynnän antaminen
- 21.A.139 Laatujärjestelmä
- 21.A.143 Käsikirja
- 21.A.145 Hyväksyntää koskevat vaatimukset
- 21.A.147 Hyväksytyssä tuotanto-organisaatiossa tapahtuvat muutokset
- 21.A.148 Toimipaikan muutokset
- 21.A.149 Siirrettävyys
- 21.A.151 Hyväksymisehdot
- 21.A.153 Hyväksymisehtojen muuttaminen
- 21.A.157 Tutkinnat
- 21.A.158 Havainnot
- 21.A.159 Voimassaolo ja voimassa pysyminen
- 21.A.163 Oikeudet
- 21.A.165 Haltijan velvollisuudet

H ALALUKU – LENTOKELPOISUUSTODISTUKSET JA RAJOITETUT LENTOKELPOISUUSTODISTUKSET

- 21.A.171 Soveltamisala
- 21.A.172 Hakukelpoisuus
- 21.A.173 Luokittelu
- 21.A.174 Hakeminen
- 21.A.175 Kieli
- 21.A.177 Lisäykset tai muutokset
- 21.A.179 Siirrettävyys ja uudelleen antaminen jäsenvaltioissa
- 21.A.180 Tarkastukset
- 21.A.181 Voimassaolo ja voimassa pysyminen
- 21.A.182 Ilma-aluksen merkinnät

I ALALUKU – MELUTODISTUKSET

- 21.A.201 Soveltamisala
- 21.A.203 Hakukelpoisuus
- 21.A.204 Hakeminen
- 21.A.207 Lisäykset tai muutokset
- 21.A.209 Siirrettävyys ja uudelleen antaminen jäsenvaltioissa
- 21.A.210 Tarkastukset
- 21.A.211 Voimassaolo ja voimassa pysyminen

J ALALUKU – SUUNNITTELUORGANISAATION HYVÄKSYNTÄ

- 21.A.231 Soveltamisala
- 21.A.233 Hakukelpoisuus

▼B

- 21.A.234 Hakeminen
- 21.A.235 Suunnitteluorganisaation hyväksynnän antaminen
- 21.A.239 Suunnittelunvarmistusjärjestelmä
- 21.A.243 Tiedot
- 21.A.245 Hyväksyntää koskevat vaatimukset
- 21.A.247 Suunnittelunvarmistusjärjestelmän muutokset
- 21.A.249 Siirrettävyys
- 21.A.251 Hyväksymisehdot
- 21.A.253 Hyväksymisehtojen muuttaminen
- 21.A.257 Tutkinnat
- 21.A.258 Havainnot
- 21.A.259 Voimassaolo ja voimassa pysyminen
- 21.A.263 Oikeudet
- 21.A.265 Haltijan velvollisuudet

K ALALUKU – OSAT JA LAITTEET

- 21.A.301 Soveltamisala
- 21.A.303 Sovellettavien vaatimusten noudattaminen
- 21.A.305 Osien ja laitteiden hyväksyminen
- 21.A.307 Osien ja laitteiden luovuttaminen asennettavaksi

(L ALALUKU – EI KÄYTÖSSÄ)**M ALALUKU – KORJAUKSET**

- 21.A.431A Soveltamisala
- 21.A.431B Vakiokorjaukset
- 21.A.432A Hakukelpoisuus
- 21.A.432B Pätevyyden osoittaminen
- 21.A.433 Korjausten suunnittelu
- 21.A.435 Korjausten luokittelu
- 21.A.437 Korjaussuunnitelman hyväksynnän antaminen
- 21.A.439 Korjausosien tuotanto
- 21.A.441 Korjauksen tekeminen
- 21.A.443 Rajoitukset
- 21.A.445 Korjaamattomat vauriot
- 21.A.447 Tietojen säilyttäminen
- 21.A.449 Jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämistä koskevat ohjeet
- 21.A.451 Velvollisuudet ja EPA-merkintä

(N ALALUKU – EI KÄYTÖSSÄ)**O ALALUKU – EUROPEAN TECHNICAL STANDARD ORDER (ETSO)
-VALTUUTUKSET**

- 21.A.601 Soveltamisala
- 21.A.602A Hakukelpoisuus
- 21.A.602B Pätevyyden osoittaminen
- 21.A.603 Hakeminen
- 21.A.604 Apuvoimalaitetta (APU) koskeva ETSO-valtuutus
- 21.A.605 Tietovaatimukset

▼B

- 21.A.606 ETSO-valtuutuksen antaminen
- 21.A.607 ETSO-valtuutukseen liittyvät oikeudet
- 21.A.608 Suunnittelua ja suorituskykyä koskeva ilmoitus (DDP)
- 21.A.609 ETSO-valtuutuksen haltijoiden velvollisuudet
- 21.A.610 Poikkeuksien hyväksyminen
- 21.A.611 Suunnittelun muutokset
- 21.A.613 Tietojen säilyttäminen
- 21.A.615 Viraston tekemät tarkastukset
- 21.A.619 Voimassaolo ja voimassa pysyminen
- 21.A.621 Siirrettävyys

P ALALUKU – LUPA ILMAILUUN

- 21.A.701 Soveltamisala
- 21.A.703 Hakukelpoisuus
- 21.A.705 Toimivaltainen viranomainen
- 21.A.707 Ilmailuluvan hakeminen
- 21.A.708 Lentoehdot
- 21.A.709 Lentoehtojen hyväksynnän hakeminen
- 21.A.710 Lentoehtojen hyväksyminen
- 21.A.711 Ilmailuluvan antaminen
- 21.A.713 Muutokset
- 21.A.715 Kieli
- 21.A.719 Siirrettävyys
- 21.A.721 Tarkastukset
- 21.A.723 Voimassaolo ja voimassa pysyminen
- 21.A.725 Ilmailuluvan uusiminen
- 21.A.727 Ilmailuluvan haltijan velvollisuudet
- 21.A.729 Tietojen säilyttäminen

Q ALALUKU – TUOTTEIDEN, OSIEN JA LAITTEIDEN MERKITSEMINEN

- 21.A.801 Tuotteiden merkitseminen
- 21.A.803 Tunnistetietojen käsittely
- 21.A.804 Osien ja laitteiden merkitseminen
- 21.A.805 Kriittisten osien merkitseminen
- 21.A.807 ETSO-artikkeleiden merkitseminen

B LUKU – TOIMIVALTAISTEN VIRANOMAISTEN MENETTELYT**A ALALUKU – YLEISET SÄÄNNÖKSET**

- 21.B.5 Soveltamisala
- 21.B.20 Toimivaltaisen viranomaisen velvollisuudet
- 21.B.25 Toimivaltaisen viranomaisen organisaatiota koskevat vaatimukset
- 21.B.30 Dokumentoidut menettelyt
- 21.B.35 Organisaation ja menettelyjen muutokset
- 21.B.40 Kiistojen ratkaiseminen

▼B

- 21.B.45 Raportointi/koordinointi
- 21.B.55 Tietojen säilyttäminen
- 21.B.60 Lentokelpoisuusmääräykset
- B ALALUKU – TYYPPITODISTUKSET JA RAJOITETUT TYYPPITODISTUKSET
- (C ALALUKU – EI KÄYTÖSSÄ)
- D ALALUKU – MUUTOKSET TYYPPITODISTUKSIIN JA RAJOITETTUIHIN TYYPPITODISTUKSIIN
- 21.B.70 Tyyppihyväksyntätodistusten muutosten hyväksyntä
- E ALALUKU – LISÄTYYPPITODISTUKSET
- F ALALUKU – TUOTANTO ILMAN TUOTANTO-ORGANISAATION HYVÄKSYNTÄÄ
- 21.B.120 Tutkinta
- 21.B.125 Havainnot
- 21.B.130 Hyväksymiskirjeen antaminen
- 21.B.135 Hyväksymiskirjeen voimassa pitäminen
- 21.B.140 Hyväksymiskirjeen muuttaminen
- 21.B.145 Hyväksymiskirjeen rajoittaminen, voimassaolon keskeyttäminen tai peruuttaminen
- 21.B.150 Tietojen säilyttäminen
- G ALALUKU – TUOTANTO-ORGANISAATION HYVÄKSYNTÄ
- 21.B.220 Tutkinta
- 21.B.225 Havainnot
- 21.B.230 Todistuksen antaminen
- 21.B.235 Jatkuva valvonta
- 21.B.240 Tuotanto-organisaation hyväksynnän muuttaminen
- 21.B.245 Tuotanto-organisaation hyväksynnän voimassaolon keskeyttäminen tai peruuttaminen
- 21.B.260 Tietojen säilyttäminen
- H ALALUKU – LENTOKELPOISUUSTODISTUKSET JA RAJOITETUT LENTOKELPOISUUSTODISTUKSET
- 21.B.320 Tutkinta
- 21.B.325 Lentokelpoisuustodistusten antaminen
- 21.B.326 Lentokelpoisuustodistus
- 21.B.327 Rajoitettu lentokelpoisuustodistus
- 21.B.330 Lentokelpoisuustodistusten ja rajoitettujen lentokelpoisuustodistusten voimassaolon keskeyttäminen tai peruuttaminen
- 21.B.345 Tietojen säilyttäminen
- I ALALUKU – MELUTODISTUKSET
- 21.B.420 Tutkinta
- 21.B.425 Melutodistusten antaminen
- 21.B.430 Melutodistuksen voimassaolon keskeyttäminen tai peruuttaminen
- 21.B.445 Tietojen säilyttäminen
- J ALALUKU – SUUNNITTELUORGANISAATION HYVÄKSYNTÄ
- K ALALUKU – OSAT JA LAITTEET
- (L ALALUKU – EI KÄYTÖSSÄ)

▼B

M ALALUKU – KORJAUKSET

(N ALALUKU – EI KÄYTÖSSÄ)

O ALALUKU – ETSO-VALTUUTUKSET

P ALALUKU – LUPA ILMAILUUN

21.B.520 Tutkinta

21.B.525 Ilmailulupien antaminen

21.B.530 Ilmailulupien peruuttaminen

21.B.545 Tietojen säilyttäminen

Q ALALUKU – TUOTTEIDEN, OSIEN JA LAITTEIDEN MERKITSEMINEN

Lisäykset

Lisäys I – EASA 1 -lomake – huolto- ja valmistustodistus;

Lisäys II – EASA 15a -lomake – lentokelpoisuuden tarkastustodistus;

Lisäys III – EASA 20a -lomake – lupa ilmailuun;

Lisäys IV – EASA 20b -lomake – lupa ilmailuun (hyväksytyn organisaation antama);

Lisäys V – EASA 24 -lomake – rajoitettu lentokelpoisuustodistus;

Lisäys VI – EASA 25 -lomake – lentokelpoisuustodistus;

Lisäys VII – EASA 45 -lomake – melutodistus;

Lisäys VIII – EASA 52 -lomake – ilma-aluksen vaatimustenmukaisuusilmoitus;

Lisäys IX – EASA 53 -lomake – huoltotodiste;

Lisäys X – EASA 55 -lomake – tuotanto-organisaation hyväksyntätodistus;

Lisäys XI – EASA 65 -lomake – hyväksymiskirje tuotanto ilman tuotanto-organisaation hyväksyntää;

▼M3

Lisäys XII – Koelentojen luokat ja niihin liittyvät koelentomiehistön kelpoisuudet 85

▼B**21.1 Yleistä**

Tässä liitteessä I (21 osa) 'toimivaltaisella viranomaisella' tarkoitetaan:

- a) niiden organisaatioiden osalta, joiden pääasiallinen toimipaikka on jossakin jäsenvaltiossa, kyseisen jäsenvaltion nimeämää viranomaista, tai virastoa, jos jäsenvaltio niin vaatii; tai
- b) virastoa niiden organisaatioiden osalta, joiden pääasiallinen toimipaikka on jossakin muussa valtiossa kuin jäsenvaltiossa.

A LUKU**TEKNISET VAATIMUKSET****A ALALUKU – YLEISET SÄÄNNÖKSET****21.A.1 Soveltamisala**

Tässä luvussa vahvistetaan yleiset säännökset tämän luvun mukaisesti annettujen tai annettavien todistusten hakijoiden ja haltijoiden oikeuksista ja velvollisuuksista.

21.A.2 Muun henkilön kuin todistuksen hakijan tai haltijan velvoittautuminen

Tämän luvun mukaisen tuote-, osa- tai laitetodistuksen haltijalta tai hakijalta edellytettävät toimet ja velvoitteet voi suorittaa hänen puolestaan toinen luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jos todistuksen haltija tai hakija pystyy osoittamaan, että hän on tehnyt kyseisen henkilön kanssa sopimuksen, jolla varmistetaan todistuksen haltijan velvoitteista huolehtiminen.

21.A.3A Vauriot, toimintahäiriöt ja viat

- a) Tiedonkeruu-, tutkinta- ja analysointijärjestelmä.

Tyypitodistuksen, rajoitetun tyypitodistuksen, lisätyypitodistuksen, ETSO-valtuutuksen, suuren korjauksen suunnitteluhyväksynnän tai muun hyväksynnän, joka katsotaan annetuksi tämän asetuksen mukaisesti, haltijalla on oltava järjestelmä sellaisiin vaurioihin, toimintahäiriöihin, vikoihin ja muihin poikkeamiin liittyvien raporttien ja tietojen keräämistä, tutkimista ja analysoimista varten, jotka voivat vaikuttaa haitallisesti tyypitodistuksessa, rajoitetussa tyypitodistuksessa, lisätyypitodistuksessa, ETSO-valtuutuksessa tai suuren korjauksen suunnitteluhyväksynnässä tai missä tahansa muussa hyväksynnässä, joka katsotaan annetuksi tämän asetuksen mukaisesti, tarkoitettun tuotteen, osan tai laitteen jatkuvan lentokelpoisuuden säilymiseen. Tätä järjestelmää koskevat tiedot on annettava tuotteen, osan tai laitteen kaikkien tunnettujen käyttäjien saataville ja pyynnöstä sellaisen henkilön saataville, jolla on siihen muuhun täytäntöönpanomääräykseen perustuva valtuutus.

- b) Raportoiminen virastolle

1. Tyypitodistuksen, rajoitetun tyypitodistuksen, lisätyypitodistuksen, ETSO-valtuutuksen, suuren korjauksen suunnitteluhyväksynnän tai minkä tahansa muun hyväksynnän, joka katsotaan annetuksi tämän asetuksen mukaisesti, haltijan on ilmoitettava virastolle kaikki tiedossaan olevat vauriot, toimintahäiriöt, viat tai muut poikkeamat, jotka liittyvät tyypitodistuksessa, rajoitetussa tyypitodistuksessa, lisätyypitodistuksessa, ETSO-valtuutuksessa, suuren korjauksen suunnitteluhyväksynnässä tai missä tahansa muussa hyväksynnässä, joka katsotaan annetuksi tämän asetuksen mukaisesti, tarkoitettuun tuotteeseen, osaan tai laitteeseen ja joista on seurannut tai joista voi seurata turvallisuuden vaarantuminen.

▼B

2. Raportit on tehtävä viraston vahvistamassa muodossa ja vahvistamalla tavalla niin pian kuin se on käytännössä mahdollista, ja ne on lähetettävä joka tapauksessa 72 tunnin kuluessa mahdollisen turvallisuuden vaarantumisen havaitsemisesta, ellei se ole poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi mahdotonta.

c) Raportoitujen poikkeamien tutkinta

1. Jos b alakohdan tai 21.A.129 kohdan f alakohdan 2 alakohdan tai 21.A.165 kohdan f alakohdan 2 alakohdan mukaisesti raportoitu poikkeama johtuu suunnitteluvirheestä tai valmistusviasta, tyyppitodistuksen, rajoitetun tyyppitodistuksen, lisätyypitodistuksen, ETSO-valtuutuksen tai suuren korjauksen suunnitteluhyväksynnän, tai minkä tahansa muun hyväksynnän, joka katsotaan annetuksi tämän asetuksen mukaisesti, haltijan taikka valmistajan on tutkittava vian syy ja ilmoitettava virastolle selvityksensä tulokset sekä toimet, joihin se on ryhtynyt tai aikoo ryhtyä vian korjaamiseksi.
2. Jos virasto toteaa, että vian korjaaminen edellyttää toimia, tyyppitodistuksen, rajoitetun tyyppitodistuksen, lisätyypitodistuksen, ETSO-valtuutuksen tai suuren korjauksen suunnitteluhyväksynnän tai minkä tahansa muun hyväksynnän, joka katsotaan annetuksi tämän asetuksen mukaisesti, haltijan taikka valmistajan on toimitettava asiaa koskevat tiedot virastolle.

21.A.3B Lentokelpoisuusmääräykset

- a) 'Lentokelpoisuusmääräyksellä' tarkoitetaan viraston antamaa tai hyväksymää asiakirjaa, jossa määrätään toimista, jotka on suoritettava hyväksyttävän turvallisuustason palauttamiseksi ilma-alukselle silloin, kun on olemassa näyttöä siitä, että kyseisen ilma-aluksen turvallisuustaso saattaa muuten heikentyä.
- b) Virasto antaa lentokelpoisuusmääräyksen seuraavissa tilanteissa:
 1. kun virasto on todennut, että ilma-alus ei siinä tai siihen asennetussa moottorissa, potkurissa, osassa tai laitteessa havaitun puutteen vuoksi ole turvallinen; ja
 2. kun on todennäköistä, että sama tilanne esiintyy tai voi syntyä muissa ilma-aluksissa.
- c) Kun virasto on antanut lentokelpoisuusmääräyksen b alakohdassa tarkoitetun turvallisuutta vaarantavan puutteen korjaamiseksi tai tarkastuksen vaatimiseksi, tyyppitodistuksen, rajoitetun tyyppitodistuksen, lisätyypitodistuksen, ETSO-valtuutuksen tai suuren korjaussuunnitelman hyväksynnän tai minkä tahansa muun hyväksynnän, joka katsotaan annetuksi tämän asetuksen mukaisesti, haltijan on:
 1. ehdotettava sopivaa korjaustoimenpidettä tai vaadittavia tarkastuksia tai molempia ja toimitettava näiden ehdotusten tiedot virastolle hyväksyttäviksi;
 2. viraston hyväksyttyä 1 alakohdassa tarkoitetut ehdotukset ilmoitettava asiaa koskevat kuvaustiedot ja suorittamista koskevat ohjeet tuotteen, osan tai laitteen kaikille tunnetuille käyttäjille tai omistajille sekä pyydettyä johtokaiselle, jonka on noudatettava lentokelpoisuusmääräystä.

▼B

d) Lentokelpoisuusmääräykseen on kuuluttava ainakin seuraavat tiedot:

1. selvitys turvallisuutta vaarantavasta seikasta;
2. niiden ilma-alusten tunnistetiedot, joita asia koskee;
3. tarvittavat toimet;
4. tarvittavien toimien suorittamisen määräaika;
5. voimaantulopäivä.

▼M2**21.A.4 Suunnittelun ja tuotannon välinen koordinaatio**

Jokaisen tyyppihyväksyntätodistuksen, rajoitetun tyyppihyväksyntätodistuksen, lisätyyppihyväksyntätodistuksen, ETSO-valtuutuksen, tyyppihyväksyntätodistuksen muutoksen hyväksynnän tai korjaussuunnitelman hyväksynnän haltijan on tarvittaessa toimittava yhteistyössä tuotanto-organisaation kanssa, jotta varmistetaan

- a) 21A.122 kohdassa, 21A.130 kohdan b alakohdan 3 ja 4 alakohdassa, 21A.133 kohdassa tai 21A.165 kohdan c alakohdan 2 ja 3 alakohdassa vaadittu riittävä yhteistyö suunnittelun ja tuotannon välillä; ja
- b) tuotteen, osan tai laitteen jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämisen tukeminen asianmukaisesti.

▼B**B ALALUKU – TYYPPITODISTUKSET JA RAJOITETUT TYYPPITODISTUKSET****21.A.11 Soveltamisala**

Tässä alaluvussa vahvistetaan menettelytavat tuotteiden tyyppitodistusten ja ilma-alusten rajoitettujen tyyppitodistusten antamista varten sekä näiden todistusten hakijoiden ja haltijoiden oikeuksista ja velvollisuuksista.

21.A.13 Hakukelpoisuus

Luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on osoittanut tai on osoittamassa pätevyytensä 21.A.14 kohdan mukaisesti, voi hakea tyyppitodistusta tai rajoitettua tyyppitodistusta tämän alaluvun ehtojen mukaisesti.

21.A.14 Pätevyyden osoittaminen

- a) Tyyppitodistusta tai rajoitettua tyyppitodistusta hakevan organisaation on osoitettava pätevyytensä viraston J alaluvun mukaisesti antaman suunnitteluorganisaation hyväksyntätodistuksen avulla.
- b) Poiketen siitä, mitä a alakohdassa säädetään hakija voi pyytää virastolta lupaa osoittaa pätevyytensä muulla tavoin käyttäen menettelyjä, joissa määritetään suunnitteluperiaatteet, käytettävissä olevat resurssit sekä toimintojen järjestys tämän liitteen I (21 osa) vaatimusten noudattamiseksi, jos tuote on jokin seuraavista:

1. ELA2-ilma-alus;
2. ELA2-ilma-alukseen asennettu moottori tai potkuri;
3. mäntämoottori;
4. koneessa on kiinteä tai maassa säädettävä potkuri.

▼B

- c) Poiketen siitä, mitä a alakohdassa säädetään, hakija voi pätevyyden osoittamiseksi toimittaa virastolle 21A.20 kohdan b alakohdan mukaisen sertifiointiohjelman, jos tuote on jokin seuraavista:

1. ELA1-ilma-alus;
2. ELA1-ilma-alukseen asennettu moottori tai potkuri.

21.A.15 Hakeminen

- a) Tyypitodistusta tai rajoitettua tyypitodistusta koskeva hakemus on tehtävä viraston vahvistamassa muodossa ja vahvistamalla tavalla.
- b) Ilma-aluksen tyypitodistusta tai rajoitettua tyypitodistusta koskevan hakemuksen mukana on toimitettava piirustus ilma-aluksesta kolmesta suunnasta sekä sen alustavat perustiedot, mukaan lukien suunnitellut käyttöominaisuudet ja -rajoitukset.
- c) Moottorin tai potkurin tyypitodistusta koskevan hakemuksen mukana on toimitettava moottorin tai potkurin yleinen kokoonpanopiirustus, kuvaus suunnitteluominaisuuksista sekä käyttöominaisuuksista ja ehdotetuista käyttörajoista.

▼M2

- d) Ilma-aluksen tyypinhyväksyntätodistusta tai rajoitettua tyypinhyväksyntätodistusta koskevaan hakemukseen on sisällyttävä hakemus käyttöönsoveltuvuustietojen hyväksyntää varten tai alkuperäistä hakemusta on täydennettävä tällaisella hakemuksella, johon sisältyvät soveltuvien osien seuraavat tiedot:
1. lentäjien tyypikoulutuksen vähimmäisvaatimukset, tyypikelpuutuksen määrittäminen mukaan luettuna;
 2. lentäjien tyypikoulutukseen liittyvien simulaattorien objektiiviseen hyväksymiseen käytettävien ilma-aluksesta lähtöisin olevien vertailutietojen tai niiden väliaikaista hyväksymistä tukevien alustavien tietojen tarvittavan laajuuden määrittely;
 3. huoltotodisteen antajien tyypikelpuutuskoulutuksen vähimmäisvaatimukset, tyypikelpuutuksen määrittäminen mukaan luettuna;
 4. tyypin tai version määrittäminen matkustamomiehistön osalta ja tyypikohdattaiset tiedot matkustamomiehistöä varten;
 5. perusminimivarusteluettelo; ja
 6. muut tyypin liittyvät käyttöönsoveltuvuustekijät.

21.A.16A Sertifiointieritelmät

Virasto antaa asetuksen (EY) N:o 216/2008 19 artiklan mukaisesti sertifiointieritelmiä, myös käyttöönsoveltuvuustietojen sertifiointieritelmiä, joiden avulla voidaan vakioidusti osoittaa tuotteiden, osien ja laitteiden täyttävän asetuksen (EY) N:o 216/2008 liitteiden I, III ja IV keskeiset vaatimukset. Kyseisten eritelmien on oltava riittävän yksityiskohtaisia ja tarkkoja, jotta hakijat voivat selvittää, millä ehdoin todistuksia annetaan, muutetaan tai täydennetään.

▼ M2**21.A.16B Erityisehdot**

- a) Virasto laatii tuotteelle erityiset yksityiskohtaiset tekniset eritelmät eli erityisehdot, mikäli tuotetta koskevissa sertifiointieritelmissä ei ole annettu riittävän tarkkoja tai asianmukaisia turvallisuusvaatimuksia tuotteelle seuraavista syistä:
1. tuotteessa on uusia tai epätavallisia suunnitteluominaisuuksia verrattuna niihin suunnitteluperiaatteisiin, joihin sovellettavat sertifiointieritelmät perustuvat; tai
 2. tuotteen aiottu käyttötarkoitus on epätavallinen; tai
 3. muiden samankaltaisten tuotteiden käytöstä tai tuotteista, joilla on samankaltaisia suunnitteluominaisuuksia, saatujen kokemusten perusteella on käynyt ilmi, että turvallisuutta vaarantavia vikoja voi syntyä.
- b) Erityisehdot sisältävät turvallisuusvaatimuksia, joita virasto pitää välttämättöminä sovellettavissa sertifiointieritelmissä määritettyä turvallisuustasoa vastaavan turvallisuustason saavuttamiseksi.

21.A.17A Tyypin hyväksynnän perusteet**▼ B**

- a) Tyypitodistuksen tai rajoitetun tyypitodistuksen antamista varten ilmoitettaviin tyypisertifioinnin perusteisiin on kuuluttava:

▼ M2

1. Viraston vahvistamat sovellettavat sertifiointieritelmät, jotka ovat voimassa todistuksen hakemispäivänä, ellei
 - i) virasto määrää muuta; tai
 - ii) noudateta myöhemmin voimaantulevien muutosten sertifiointieritelmiä hakijan päätöksestä tai c ja d alakohdan mukaisesti;

▼ B

2. Edellä 21.A.16B kohdan a alakohdan mukaisesti määrätty mahdolliset erityisehdot.
- b) Suuren lentokoneen ja suuren pyöriväsiipisen ilma-aluksen tyypisertifiointia koskeva hakemus on voimassa viisi vuotta ja kaikki muut tyypitodistusta koskevat hakemukset kolme vuotta, paitsi silloin, jos hakija osoittaa hakemuksen jättöhetkellä, että tuotteen suunnittelu, kehittäminen ja testaaminen vie pidemmän ajan ja virasto hyväksyy tämän pidemmän ajanjakson.
- c) Jos tyypitodistusta ei ole annettu tai on ilmeistä, että sitä ei anneta b alakohdassa tarkoitetun ajanjakson kuluessa, hakija voi:

1. tehdä uuden tyypitodistusta koskevan hakemuksen ja noudattaa kaikkia a alakohdan ehtoja, joita sovellettiin myös alkuperäiseen hakemukseen; tai

▼ M2

2. hakea alkuperäiseen hakemukseen pidennystä ja noudattaa niitä sovellettavia sertifiointieritelmiä, jotka ovat olleet voimassa hakijan valitsemana päivänä, joka ei saa olla aikaisempi kuin päivä, joka edeltää tyypin hyväksyntätodistuksen antamista enintään b alakohdassa alkuperäistä hakemusta varten vahvistetun ajan.

▼B

- d) Jos hakija haluaa noudattaa jotakin sellaisen lentokelpoisuussääntöihin tehdyn muutoksen mukaista sertifiointieritelmiä, joka on tullut voimaan tyyppitodistusta koskevan hakemuksen jättämisen jälkeen, hakijan on noudatettava myös muita sertifiointieritelmiä, joiden virasto katsoo liittyvän suoraan asiaan.

▼M2**21.A.17B Käyttöönsoveltuvuustietojen sertifiointiperusteet**

- a) Viraston on ilmoitettava hakijalle käyttöönsoveltuvuustietojen sertifiointiperusteet. Niihin on kuuluttava seuraavat:
1. sertifiointieritelmiä, joita sovelletaan 21.A.16A kohdan mukaisesti annettuihin käyttöönsoveltuvuustietoihin, jotka ovat voimassa sinä päivänä, kun hakemus tai lisähakemus esitetään, jollei
 - i) virasto hyväksy muita keinoja, joilla osoitetaan asetuksen (EY) N:o 216/2008 liitteissä I, III ja IV olevien keskeisten vaatimusten täyttyminen; tai
 - ii) hakija valitse myöhemmin voimaantulevien muutosten sertifiointieritelmien noudattamista;
 2. edellä 21.A.16B kohdan a alakohdan mukaisesti määrätty mahdolliset erityisehdot.
- b) Jos hakija haluaa noudattaa jotakin sertifiointieritelmiin tehtyä muutosta, joka on tullut voimaan tyyppihyväksyntätodistusta koskevan hakemuksen jättämisen jälkeen, hakijan on noudatettava myös muita sertifiointieritelmiä, jotka viraston näkemyksen mukaan liittyvät suoranaisesti kyseiseen muutokseen.

▼B**21.A.18 Sovellettavat ympäristönsuojeluvaatimukset ja sertifiointieritelmiä****▼M4**

- a) Ilma-aluksen tyyppihyväksyntätodistuksen antamiseen sovellettavista melutalustavimuksista määrätään Chicagon yleissopimuksen liitteen 16 I niteen II osan 1 luvussa ja:
1. ääntä hitaampien suihkulentokoneiden osalta I niteen II osan 2, 3, 4 ja 14 luvussa, soveltuvin osin;
 2. potkurikäyttöisten lentokoneiden osalta I niteen II osan 3, 4, 5, 6, 10 ja 14 luvussa, soveltuvin osin;
 3. helikoptereiden osalta I niteen II osan 8 ja 11 luvussa, soveltuvin osin;
 4. ääntä nopeampien lentokoneiden osalta I niteen II osan 12 luvussa, soveltuvin osin; ja
 5. kääntyväroottoristen ilma-alusten osalta I niteen II osan 13 luvussa, soveltuvin osin.

▼B

- b) Ilma-aluksen ja moottorin tyyppitodistuksen antamiseen sovellettavista päästövaatimuksista määrätään Chicagon yleissopimuksen liitteessä 16:
1. tahallisen polttoaineen päästöjen estämisen osalta II niteen II osan 2 luvussa;
 2. vain ääntä hitaammilla nopeuksilla käytettäväksi tarkoitettujen suihku- ja ohivirtausmoottorien päästöjen osalta II niteen III osan 2 luvussa; ja
 3. vain ääntä nopeammilla nopeuksilla käytettäväksi tarkoitettujen suihku- ja ohivirtausmoottorien päästöjen osalta II niteen III osan 3 luvussa.

▼ B

- c) Virasto antaa asetuksen (EY) N:o 216/2008 19 artiklan mukaisesti sertifiointieritelmiä, jotka sisältävät hyväksyttävät menetelmät a ja b alakohdassa vahvistettujen melua ja päästöjä koskevien vaatimusten noudattamisen osoittamiseksi.

21.A.19 Uutta tyyppitodistusta edellyttävät muutokset

Luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön, joka ehdottaa tuotteeseen muutosta, on haettava virastolta uutta tyyppitodistusta, jos virasto katsoo, että suunnitteluun, tehoon, työntövoimaan tai massaan tehtävä muutos on niin merkittävä, että on tarpeen tehdä täydellinen tutkinta sovellettavien tyyppisertifioinnin perusteiden noudattamisesta.

21.A.20 ►M2 Tyyppihyväksynnän perusteiden, käyttöönsoveltuvuustietojen sertifiointiperusteiden ja ympäristönsuojeluvaatimusten noudattaminen ◄**▼ M2**

- a) Tyyppihyväksyntätodistuksen tai rajoitetun tyyppihyväksyntätodistuksen hakijan on osoitettava, että sovellettavat tyyppihyväksynnän perusteet, sovellettavat käyttöönsoveltuvuustietojen sertifiointiperusteet ja ympäristönsuojeluvaatimukset täyttyvät, sekä esitettävä virastolle, miten vaatimustenmukaisuus on osoitettu.

▼ B

- b) Hakijan on toimitettava virastolle sertifiointiohjelma, jossa on yksityiskohtaiset tiedot menetelmistä, joilla vaatimusten täyttäminen osoitetaan. Kyseistä asiakirjaa on tarvittaessa ajantasaistettava sertifiointin kuluessa.
- c) Hakijan on merkittävä vaatimusten täyttämisen perustelut vaatimustenmukaisuusasiakirjoihin b alakohdassa tarkoitetun sertifiointiohjelman mukaisesti.
- d) Hakijan on annettava vakuutus siitä, että hän on osoittanut vaatimustenmukaisuuden kaikkien sovellettavien tyyppisertifioinnin perusteiden ja ympäristönsuojeluvaatimusten osalta b alakohdassa tarkoitetun sertifiointiohjelman mukaisesti.
- e) Jos hakijalla on asianmukainen suunnitteluorganisaation hyväksyntä, (d) alakohdassa tarkoitettu vakuutus on annettava J alaluvun ehtojen mukaisesti.

21.A.21 Tyyppitodistuksen antaminen

Hakijalla on oikeus viraston antamaan tyyppitodistukseen seuraavien edellytysten täytyessä:

- a) hakija on osoittanut pätevyytensä 21.A.14 kohdan mukaisesti;
- b) hakija on antanut kohdassa 21.A.20 kohdan d alakohdassa tarkoitetun vakuutuksen; ja
- c) on osoitettu, että:

▼ M2

1. tuote, jolle sertifiointia haetaan, täyttää sovellettavat tyyppihyväksynnän perusteet ja ympäristönsuojeluvaatimukset, jotka on määritetty 21.A.17A ja 21.A.18 kohdan mukaisesti;

▼ B

2. mahdollisesti täyttämättä jääneet lentokelpoisuusehdot on kompensoitu tekijöillä, jotka antavat vastaavan turvallisuustason;
3. mikään piirre tai ominaisuus ei tee tuotteesta vaarallista niissä käyttötarkoituksissa, joita varten sertifiointia haetaan; ja
4. tyyppitodistuksen hakija on nimenomaisesti todennut olevansa valmis noudattamaan 21.A.44 kohdan edellytyksiä.

▼B

- d) Jos kyseessä on ilma-aluksen tyyppitodistus, siihen asennetulla moottorilla, potkurilla tai molemmilla on tyyppitodistus, joka on annettu tai määritetty tämän asetuksen mukaisesti;

▼M2

- e) Jos kyseessä on ilma-aluksen tyyppihyväksyntätodistus, osoitetaan, että käyttöönsoveltuvuustiedot ovat 21.A.17B kohdan mukaisesti määritettyjen sovellettavien käyttöönsoveltuvuustietojen sertifiointiperusteiden mukaiset;
- f) Poiketen siitä, mitä e alakohdassa säädetään, ja 21.A.20 kohdan d alakohdassa tarkoitettuun ilmoitukseen liitetystä hakijan pyynnöstä ilma-aluksen tyyppihyväksyntätodistus voidaan antaa ennen sovellettavien käyttöönsoveltuvuustietojen sertifiointiperusteiden noudattamisen osoittamista, jos hakija osoittaa käyttöönsoveltuvuustietojen sertifiointiperusteiden noudattamisen ennen kuin käyttöönsoveltuvuustietoja on todellisuudessa käytettävä.

21.A.23 Rajoitetun tyyppihyväksyntätodistuksen antaminen

- a) Jos ilma-alus ei täytä 21.A.21 kohdan c alakohdan vaatimuksia, hakijalla on oikeus saada viraston myöntämä ilma-aluksen rajoitettu tyyppihyväksyntätodistus, jos
1. hakija noudattaa viraston tyyppihyväksynnän perusteita, joilla varmistetaan riittävä turvallisuus ilma-aluksen aiotussa käytössä, sekä asiaan sovellettavia ympäristönsuojeluvaatimuksia;
 2. hakija toteaa nimenomaisesti olevansa valmis noudattamaan 21.A.44 kohtaa;
 3. ilma-aluksen rajoitetun tyyppihyväksyntätodistuksen osalta osoitetaan, että käyttöönsoveltuvuustiedot ovat 21.A.17B kohdan mukaisesti määritettyjen sovellettavien käyttöönsoveltuvuustietojen sertifiointiperusteiden mukaiset.
- b) Poiketen siitä, mitä 3 kohdan a alakohdassa säädetään, ja 21.A.20 kohdan d alakohdassa tarkoitettuun ilmoitukseen liitetystä hakijan pyynnöstä, ilma-aluksen rajoitettu tyyppihyväksyntätodistus voidaan antaa ennen sovellettavien käyttöönsoveltuvuustietojen sertifiointiperusteiden noudattamisen osoittamista, jos hakija osoittaa käyttöönsoveltuvuustietojen sertifiointiperusteiden noudattamisen ennen kuin käyttöönsoveltuvuustietoja on todellisuudessa käytettävä.
- c) Ilma-alukseen asennetulla moottorilla, potkurilla tai molemmilla
1. on oltava tyyppihyväksyntätodistus, joka on annettu tai määritetty tämän asetuksen mukaisesti; tai
 2. niiden on osoitettavaksi oltava ilma-aluksen turvallisen käytön kannalta tarpeellisten sertifiointieritelmien mukaisia.

▼B**21.A.31 Tyypisuunnitelma**

- a) Tyypisuunnitelman on sisällettävä:
1. piirustukset, eritelvät sekä piirustus- ja eritelmäluettelot, jotka tarvitaan asiaankuuluvien tyyppisertifioinnin perusteet ja ympäristönsuojeluvaatimukset täyttävän tuotteen konfiguraation ja suunnittelupiirteiden määrittämiseksi;

▼B

2. materiaaleja, valmistusprosesseja ja -menetelmiä sekä kokoonpanoa koskevat tiedot, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden varmistamiseksi;

▼M2

3. hyväksytty sovellettavien sertifiointieritelmien mukainen lentokelpoisuusrajituksia koskeva osa ohjeista jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämiseksi; ja

▼B

4. muut tiedot, jotka ovat tarpeen myöhemmin valmistettavien samantyyppisten tuotteiden lentokelpoisuuden, meluominaisuuksien, polttoaineen päästöjen ja pakokaasupäästöjen (tarvittaessa) määrittämiseksi vertailemalla.

b) Jokainen tyyppisuunnitelma on riittävästi yksilöitävä.

21.A.33 Tarkastukset ja kokeet

a) Hakijan on tehtävä kaikki tarkastukset ja kokeet, jotka ovat tarpeen sovellettavien tyyppisertifioinnin perusteiden ja ympäristönsuojeluvaatimusten noudattamisen osoittamiseksi.

b) Ennen kunkin a alakohdan mukaisesti vaaditun kokeen tekemistä hakijan on määritettävä:

1. testattavan näytteen osalta, että:

- ii) materiaalit ja menettelyt ovat ehdotetun tyyppisuunnitelman eritelmien mukaiset;

- iii) tuotteiden osat ovat ehdotetun tyyppisuunnitelman piirustusten mukaiset;

- iii) valmistusprosessit, rakenne ja kokoonpano vastaavat ehdotetun tyyppisuunnitelman määrittämiä; ja

2. koelaitteisto ja kokeissa ja testauksessa käytettävät mittalaitteet ovat testin kannalta sopivat ja ne on kalibroitu asianmukaisesti.

c) Hakijan on annettava virastolle mahdollisuus tehdä tarkastukset, jotka ovat tarpeen b alakohdan noudattamisen varmistamiseksi.

d) Hakijan on sallittava virastolle kaikkien raporttien tarkastaminen ja sellaisten tarkastusten ja koelentojen ja maakokeiden tekeminen, tai sen läsnäolo koelentoilla ja maakokeissa, jotka ovat tarpeen hakijan 21.A.20 kohdan d alakohdan mukaisesti antaman vaatimustenmukaisuutta koskevan ilmoituksen paikkansapitävyyden varmistamiseksi ja sen määrittämiseksi, että mikään piirre tai ominaisuus ei tee tuotteesta vaarallista niissä käyttötarkoituksissa, joille sertifiointia haetaan.

e) Viraston d alakohdan mukaisesti tekemien tai valvomien kokeiden osalta:

1. hakijan on toimitettava virastolle ilmoitus b alakohdan vaatimusten noudattamisesta; ja

2. tuotteeseen, osaan tai laitteeseen ei saa tehdä kokeeseen liittyviä muutoksia, jotka voivat vaikuttaa vaatimustenmukaisuusilmoitukseen b alakohdan vaatimustenmukaisuuden osoittamisen ja tuotteen, osan tai laitteen viraston tarkastettavaksi antamisen välisenä aikana.

▼B**21.A.35 Koelennot**

a) Tyypitodistuksen saamiseksi tehtävät koelennot on suoritettava viraston tällaisia koelentoja varten täsmentämien ehtojen mukaisesti.

b) Hakijan on suoritettava kaikki viraston tarpeellisina pitämät koelennot:

1. sovellettavien tyyppisertifioinnin perusteiden ja ympäristönsuojeluväimusten noudattamisen toteamiseksi; ja

2. jos kyseessä on tämän liitteen I (21 osa) mukaisesti sertifioitava ilma-alus, sen määrittämiseksi, onko saatu riittävät takeet siitä, että ilma-alus, sen osat ja laitteet ovat luotettavia ja toimivat asianmukaisesti, lukuun ottamatta seuraavia:

i) purjelentokoneet ja moottoroidut purjelentokoneet;

ii) ELA1- tai ELA2-luokkaan kuuluviksi määritellyt ilmapallot;

iii) lentokoneet, joiden suurin sallittu lentoonlähtömassa (MTOM) on enintään 2 722 kg.

c) (Varattu)

d) (Varattu)

e) (Varattu)

f) edellä b alakohdan 2 alakohdassa säädettyjen koelentojen on sisällettävä:

1. niiden turbiinimoottori-ilma-alusten osalta, joiden moottorityyppiä ei ole aiemmin käytetty tyyppisertifioitussa ilma-aluksessa, vähintään 300 käyttötuntia täydellisellä moottorikokoonpanolla, joka on tyyppitodistuksen mukainen; ja

2. kaikkien muiden ilma-alusten osalta vähintään 150 tuntia käyttöä.

▼M2**21.A.41 Tyypinhyväksyntätodistus**

Tyypinhyväksyntätodistuksen ja rajoitetun tyypinhyväksyntätodistuksen on katettava tyypisuunnitelma, käyttörajoitukset, tyypinhyväksyntätodistuksen lentokelpoisuutta ja päästöjä koskevat tietolomakkeet, sovellettavat tyypinhyväksynnän perusteet ja ympäristönsuojeluväimukset, joita virasto vaatii noudatettaviksi, sekä mahdolliset muut ehdot tai rajoitukset, joita tuotteelle on määrätty sovellettavissa sertifiointieritelmissä ja ympäristönsuojeluväimyksissä. Ilma-aluksen tyypinhyväksyntätodistuksen ja rajoitetun tyypinhyväksyntätodistuksen on molempien lisäksi sisällettävä sovellettavat käyttönsoveltuvuustietojen sertifiointiperusteet, käyttönsoveltuvuustiedot ja melua koskevat tyypinhyväksyntätodistuksen tietolomakkeet. Moottorin tyypinhyväksyntätodistuksen tietolomakkeeseen on sisällyttävä myös tiedot päästövaatimusten noudattamisesta.

▼B**21.A.44 Haltijan velvollisuudet**

Jokaisen tyyppitodistuksen ja rajoitetun tyyppitodistuksen haltijan on:

▼M2

a) noudatettava 21.A.3A, 21.A.3B, 21.A.4, 21.A.55, 21.A.57, 21.A.61 ja 21.A.62 kohdassa vahvistettuja velvollisuuksia, ja todistuksen haltijan on sitä varten jatkuvasti täytettävä 21.A.14 kohdan pätevyysvaatimukset; ja

▼B

- b) tehtävä Q alaluvun mukainen merkintä.

21.A.47 Siirrettävyys

Tyyppitodistuksen ja rajoitetun tyyppitodistuksen saa siirtää vain sellaiselle toiselle luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle, joka pystyy ottamaan vastatakseen 21.A.44 kohdan mukaiset velvoitteet ja on sitä varten osoittanut pystyvänsä täyttämään 21.A.14 kohdan mukaiset ehdot.

21.A.51 Voimassaolo ja voimassa pysyminen

- a) Tyyppitodistus ja rajoitettu tyyppitodistus ovat voimassa toistaiseksi. Ne pysyvät voimassa, jos:

1. todistuksen haltija täyttää jatkuvasti tämän liitteen 1 (21 osa) vaatimukset; ja
2. todistusta ei luovuteta tai peruuteta viraston vahvistamien hallinnollisten menettelyjen mukaisesti.

- b) Jos tyyppitodistus ja rajoitettu tyyppitodistus luovutetaan tai peruutetaan, se palautetaan virastolle.

▼M2**21.A.55 Tietojen säilyttäminen**

Tyyppihyväksyntätodistuksen tai rajoitetun tyyppihyväksyntätodistuksen haltijan on pidettävä kaikki oleelliset suunnittelutiedot, piirustukset ja koeraportit, tuotteen tarkastustiedot mukaan luettuina, viraston käytettävissä ja tiedot on säilytettävä, jotta voidaan hankkia tarvittavat tiedot tuotteen jatkuvan lentokelpoisuuden, käyttöönsoveltuvuustietojen jatkuvan voimassaolon sekä sovellettavien ympäristönsuojeluvaatimusten noudattamisen varmistamiseksi.

21.A.57 Käsikirjat

Tyyppihyväksyntätodistuksen tai rajoitetun tyyppihyväksyntätodistuksen haltijan on laadittava tuotteelle kaikkien sellaisten käsikirjojen alkuperäiskappaleet, joita sovellettavat tyyppihyväksynnän perusteet ja käyttöönsoveltuvuustietojen sertifiointiperusteet sekä ympäristönsuojeluvaatimukset edellyttävät, ylläpidettävä ja päivitettävä niitä sekä toimitettava pyydetessä virastolle käsikirjojen jäljennökset.

▼B**21.A.61 Jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämistä koskevat ohjeet**

- a) Tyyppitodistuksen ja rajoitetun tyyppitodistuksen haltijan on laadittava jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämistä varten vähintään yksi täydellinen ohjesarja, joka sisältää sovellettavien tyyppisertifioinnin perusteiden mukaisesti laaditut kuvaukset ja toteutusohjeet; ohjesarja on toimitettava jokaiselle yhden tai useamman ilma-aluksen, moottorin tai potkurin tunnetulle omistajalle tuotteen toimituksen yhteydessä tai välittömästi kyseisen ilma-aluksen ensimmäisen lentokelpoistodistuksen antamisen jälkeen, joista ajankohdista on valittava myöhäisempi, ja sen jälkeen antaa ohjeet pyynnöstä jokaisen sellaisen henkilön käytettäväksi, jonka on noudatettava jotakin ohjeisiin sisältyvää velvollisuutta. Joidenkin jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämistä koskevien käsikirjojen tai niiden osien toimittaminen, jotka liittyvät peruskorjaukseen tai muuhun raskaaseen huoltoon, saa viivästyä siihen saakka, kunnes tuote on otettu käyttöön, mutta ohjeiden on oltava käytettävissä ennen kuin mikään tuote saavuttaa määritetyn iän tai lentotuntien tai -käyttökertojen lukumäärän.
- b) Lisäksi jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämistä koskevien ohjeiden muutokset on toimitettava tuotteen kaikille tunnetuille käyttäjille sekä pyynnöstä jokaiselle, jonka on noudatettava jotakin ohjeisiin sisältyvää velvollisuutta. Virastolle on toimitettava ohjelma, josta käy ilmi, miten jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämistä koskevien ohjeiden muutokset jaetaan.

▼ M2**21.A.62 Käyttöönsoveltuvuustietojen saatavuus**

Tyyppihyväksyntätodistuksen tai rajoitetun tyyppihyväksyntätodistuksen haltijan on pidettävä saatavilla

- a) vähintään yksi täydellinen käyttöönsoveltuvuustietojen kokonaisuus, joka on laadittu sovellettavien käyttöönsoveltuvuuden sertifiointiperusteiden mukaisesti, kaikille ilma-aluksen tunnetuille käyttäjille EU:ssa, ennen kuin koulutusorganisaation tai EU:n lentotoiminnan harjoittajan on otettava nämä käyttöönsoveltuvuustiedot käyttöön; ja
- b) käyttöönsoveltuvuustietojen mahdolliset muutokset kaikille ilma-aluksen tunnetuille käyttäjille EU:ssa; ja
- c) pyynnöstä a ja b kohdassa tarkoitettujen asianmukaiset tiedot
 - 1. käyttöönsoveltuvuustietojen yhden tai useamman kohdan noudattamisen varmistamisesta vastaavalle toimivaltaiselle viranomaiselle; ja
 - 2. henkilöille, joiden on noudatettava yhtä tai useampaa käyttöönsoveltuvuustietojen kohtaa.

▼ B

(C ALALUKU – EI KÄYTÖSSÄ)

D ALALUKU – TYYPPITODISTUKSIIN JA RAJOITETTUIHIN TYYPPITODISTUKSIIN TEHTÄVÄT MUUTOKSET

▼ M2**21.A.90A Soveltamisala**

Tässä alaluvussa vahvistetaan menettely tyyppihyväksyntätodistusten muuttamista varten sekä vahvistetaan niiden hakijoiden ja haltijoiden oikeudet ja velvollisuudet. Lisäksi tässä alaluvussa määritellään vakiomuutokset, joihin ei sovelleta tämän alaluvun mukaista hyväksyntämenettelyä. Tässä alaluvussa tehdyt viittaukset tyyppihyväksyntätodistuksiin kattavat sekä tyyppihyväksyntätodistukset että rajoitetut tyyppihyväksyntätodistukset.

▼ B**21A.90B Vakimuutokset****▼ M2**

- a) Vakimuutokset ovat tyyppihyväksyntätodistukseen tehtäviä muutoksia, jotka
 - 1. koskevat seuraavia ilma-aluksia:
 - i) lentokoneet, joiden suurin sallittu lentoonlähdomassa (MTOM) on enintään 5 700 kg;
 - ii) pyöriväsiipiset ilma-alukset, joiden MTOM on enintään 3 175 kg;
 - iii) purjelentokoneet, moottoripurjelentokoneet, ilmapallot ja ilmalaivat siten kuin ELA1- tai ELA2-luokassa on määritelty;
 - 2. ovat viraston julkaisemiin sellaisiin sertifiointieritelmiin sisältyvien suunnittelutietojen mukaisia, joihin sisältyvät hyväksyttävät menetelmät, teknikat ja käytännöt vakiomuutosten toteuttamiseksi ja tunnistamiseksi sekä niihin liittyvät jatkuva lentokelpoisuutta koskevat ohjeet; ja
 - 3. eivät ole ristiriidassa tyyppihyväksyntätodistuksen haltijan tietojen kanssa.

▼ B

- b) Vakimuutoksiin ei sovelleta 21A.91–21A.109 kohtaa.

▼ M2**21.A.91 Tyyppihyväksyntätodistuksen muutosten luokitus**

Tyyppihyväksyntätodistusten muutokset jaetaan suuriin ja pieniin muutoksiin. Pieni muutos on muutos, joka ei vaikuta merkittävästi tuotteen massa- ja painoon, rakenneluuteen, luotettavuuteen, käyttöominaisuuksiin, melutasoon, polttoaineen päästöihin, pakokaasupäästöihin, käyttöönsoveltuvuustietoihin tai muihin ominaisuuksiin, jotka vaikuttavat tuotteen lentokelpoisuuteen. Rajoittamatta 21.A.19 kohdan soveltamista kaikkia muita muutoksia pidetään tässä alaluvussa suurina muutoksina. Suuret ja pienet muutokset on hyväksyttävä 21.A.95 tai 21.A.97 kohdan mukaisesti sekä yksilöitävä asianmukaisesti.

21.A.92 Hakukelpoisuus

- a) Vain tyyppihyväksyntätodistuksen haltija voi hakea tyyppihyväksyntätodistukseen tehtävän suuren muutoksen hyväksymistä tämän alaluvun mukaisesti. Muiden on haettava tyyppihyväksyntätodistukseen tehtävän suuren muutoksen hyväksymistä E alaluvun mukaisesti.
- b) Kuka tahansa luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi hakea tyyppihyväksyntätodistukseen tehtävän pienen muutoksen hyväksymistä tämän alaluvun mukaisesti.

21.A.93 Hakeminen

Hakemus tyyppihyväksyntätodistukseen tehtävän muutoksen hyväksymisestä on tehtävä viraston vahvistamassa muodossa ja sen vahvistamalla tavalla, ja hakemuksessa on oltava seuraavat tiedot:

- a) Muutoksen kuvaus, josta käyvät ilmi
 - 1. kaikki tyypisuunnitelman ja hyväksytyjen käsikirjojen osat, joihin muutos vaikuttaa; ja
 - 2. sertifiointieritelmät ja ympäristönsuojeluvaatimukset, jotka muutos on suunniteltu täyttämään 21.A.101 kohdan mukaisesti.
- b) Tiedot mahdollisista uudelleentutkinnoista, jotka tarvitaan sen osoittamiseksi, että muutettu tuote on sovellettavien sertifiointieritelmien ja ympäristönsuojeluvaatimusten mukainen.
- c) Jos muutos vaikuttaa käyttöönsoveltuvuustietoihin, hakemuksen on sisällettävä tarvittavat muutokset käyttöönsoveltuvuustietoihin tai sitä on täydennettävä alkuperäisen hakemuksen esittämisen jälkeen näiden muutosten sisällyttämiseksi siihen.

21.A.95 Pienet muutokset

Tyyppihyväksyntätodistukseen tehtävät pienet muutokset luokittelee ja hyväksyy joko

- a) virasto; tai
- b) asianmukaisesti hyväksytty suunnitteluorganisaatio viraston kanssa sovitun menettelyn mukaisesti.

▼ B**21.A.97 Suuret muutokset**

- a) Suuren muutoksen hyväksynnän hakijan on:

- 1. toimitettava virastolle olennaiset tiedot sekä kaikki tarvittavat kuvaustiedot tyypisuunnitelmaan tehtävästä muutoksesta;

▼B

2. osoitettava, että muutettu tuote on sovellettavien sertifiointieritelmien ja ympäristönsuojeluvaatimusten mukainen 21.A.101 kohdassa määritetyllä tavalla;
3. noudatettava 21.A.20 kohdan b, c ja d alakohdan vaatimuksia; ja
4. annettava 21.A.20 kohdan d alakohdassa tarkoitettu vakuutus J alaluvun ehtojen mukaisesti, jos hakijalla on asianmukainen suunnitteluorganisaation hyväksyntä; ja
5. noudatettava 21.A.33 kohdan ja tarvittaessa 21.A.35 kohdan vaatimuksia.

▼M2

- b) Tyyppihyväksyntätodistukseen tehtävän suuren muutoksen hyväksyntä on rajoitettu koskemaan vain sitä tai niitä tyyppihyväksyntätodistukseen sisältyviä ilma-aluksen konfiguraatioita, joihin muutos on tehty.

21.A.101 Sovellettavat sertifiointieritelmät ja ympäristönsuojeluvaatimukset

- a) Tyyppihyväksyntätodistuksen muutoksen hakijan on osoitettava, että muutettu tuote täyttää siihen sovellettavat sertifiointieritelmät, jotka ovat voimassa muutoksen hakemispäivänä, ellei noudateta sertifiointieritelmien myöhemmin voimaantulevia muutoksia hakijan päätöksestä tai e ja f alakohdan mukaisesti, ja 21.A.18 kohdan mukaiset ympäristönsuojeluvaatimukset.
- b) Poiketen siitä, mitä a alakohdassa säädetään, hakija voi osoittaa, että muutettu tuote on jonkin aiemman a alakohdassa tarkoitetun sertifiointieritelmien muutoksen mukainen ja muun sellaisen sertifiointieritelmän muutoksen mukainen, jonka virasto katsoo suoraan liittyvän asiaan. Aiemmin muutetuille sertifiointieritelmille ei kuitenkaan voida antaa etusijaa niihin sertifiointieritelmiin nähden, joihin tyyppihyväksyntätodistuksessa viitataan. Hakija voi osoittaa aiemman sertifiointieritelmien muutoksen noudattamisen seuraavien osalta:
 1. Muutos, jota virasto ei pidä merkittävänä. Virasto ottaa tietyn muutoksen merkittävyyttä arvioidessaan huomioon kaikki asiaan liittyvät aiemmat olennaiset suunnitelmamuutokset sekä kaikki tuotteen tyyppihyväksyntätodistukseen sovellettavien sertifiointieritelmien asiaankuuluvat muutokset. Yhden seuraavista perusteista täyttäviä muutoksia pidetään automaattisesti merkittävänä:
 - i) yleistä konfiguraatiota tai rakenneperiaatteita ei ole säilytetty;
 - ii) muutettavan tuotteen sertifioinnissa käytetyt oletukset eivät enää pidä paikkaansa.
 2. Sellainen alue, järjestelmä, osa tai laite, johon muutos ei viraston mukaan vaikuta.
 3. Sellainen alue, järjestelmä, osa tai laite, johon muutos vaikuttaa, mutta jonka osalta a alakohdassa tarkoitettujen sertifiointieritelmien noudattaminen ei viraston mukaan merkittävästi parantaisi muutetun tuotteen turvallisuustasoa tai olisi epäkäytännöllistä toteuttaa.

▼ M2

- c) Hakija, joka hakee muutosta ilma-alukseen (muuhun kuin pyöriväsiipiseen ilma-alukseen), jonka enimmäispaino on enintään 2 722 kg (6 000 lbs) tai muuhun kuin turbiinimootorikäyttöiseen pyöriväsiipiseen ilma-alukseen, jonka enimmäispaino on enintään 1 361 kg (3 000 lbs), voi osoittaa, että muutettu tuote on tyyppihyväksyntätodistuksen viitteessä mainittujen tyyppi-hyväksynnän perusteiden mukainen. Jos virasto kuitenkin katsoo, että muutos on merkittävä jollakin alueella, virasto voi määrätä noudatettavaksi tyyppihyväksyntätodistuksessa mainittujen tyyppihyväksynnän perusteiden sellaista muutosta, joka on voimassa hakemispäivänä, sekä mitä tahansa sertifiointieritelmiä, jonka virasto katsoo liittyvän asiaan suoraan, ellei virasto myös katso, ettei kyseisen muutoksen tai sertifiointieritelmän noudattaminen paranna merkittävästi muutetun tuotteen turvallisuustasoa tai että sen noudattaminen olisi epäkäytännöllistä.
- d) Jos virasto katsoo, etteivät muutoksenhakupäivänä voimassa olevat sertifiointieritelmit sisällä riittäviä vaatimuksia ehdotetun muutoksen osalta, hakijan on noudatettava myös kaikkia erityisehtoja ja niiden muutoksia, jotka säädetään noudatettaviksi 21.A.16B kohdan mukaisesti, jotta voidaan saavuttaa turvallisuustaso, joka vastaa muutoksen hakemispäivänä voimassa olevissa sertifiointieritelmissä määritettyä turvallisuustasoa.
- e) Suuren lentokoneen ja suuren pyöriväsiipisen ilma-aluksen tyyppihyväksyntätodistuksen muutosta koskeva hakemus on voimassa viisi vuotta ja muun tyyppihyväksyntätodistuksen muutoshakemus kolme vuotta. Jos muutosta ei ole hyväksytty tai on ilmeistä, että sitä ei hyväksytty tässä alakohdassa tarkoitetun ajanjakson kuluessa, hakija voi
1. tehdä tyyppihyväksyntätodistuksen muutoksesta uuden hakemuksen ja noudattaa kaikkia a alakohdan ehtoja, joita sovellettiin myös alkuperäiseen muutosta koskevaan hakemukseen; tai
 2. hakea alkuperäiseen hakemukseen pidennystä ja noudattaa niitä a alakohdan mukaisia ehtoja, jotka ovat voimassa hakijan valitsemana hakemuksen päivänä, joka ei saa olla aikaisempi kuin päivä, joka edeltää muutoksen hyväksymispäivää enintään tässä alakohdassa alkuperäistä muutoshakemusta varten vahvistetun ajan.
- f) Jos hakija haluaa noudattaa jotakin sellaisen sertifiointieritelmiin tehdyn muutoksen mukaista sertifiointieritelmiä, joka on tullut voimaan tyyppihyväksyntämuutosta koskevan hakemuksen jättämisen jälkeen, hakijan on noudatettava myös muita sertifiointieritelmiä, joiden virasto katsoo suoraan liittyvän asiaan.
- g) Jos ilma-aluksen tyyppihyväksyntätodistuksen muutoshakemus sisältää käyttösoveltuvuustietojen muutokset tai hakemusta täydennetään alkuperäisen hakemuksen jättämisen jälkeen näiden muutosten sisällyttämiseksi siihen, käyttösoveltuvuustietojen sertifiointiperusteet määritetään a, b, c, d ja f alakohdan mukaisesti.

21.A.103 Hyväksynnän antaminen

- a) Hakijalla on oikeus saada viraston hyväksyntä tyyppihyväksyntätodistuksen suurelle muutokselle seuraavien edellytysten täytyttyä:
1. hakija on antanut 21.A.20 kohdan d alakohdassa tarkoitetun vakuutuksen; ja
 2. on osoitettu, että
- i) muutettu tuote on sovellettavien sertifiointieritelmien ja ympäristönsuojeluvaatimusten mukainen, kuten 21.A.101 kohdassa eritellään;

▼ M2

- ii) mahdollisesti täyttämättä jääneet lentokelpoisuusehdot on kompensoitu tekijöillä, jotka antavat vastaavan turvallisuustason; ja
 - iii) mikään piirre tai ominaisuus ei tee tuotteesta vaarallista niissä käyttö-tarkoituksissa, joita varten sertifiointia haetaan.
3. jos kyseessä on muutos, joka vaikuttaa käyttöönsoveltuvuustietoihin, on osoitettu, että tarvittavat muutokset käyttöönsoveltuvuustietoihin ovat 21.A.101 kohdan g alakohdan mukaisten käyttöönsoveltuvuustietojen sertifiointiperusteiden mukaisia;
4. poiketen siitä, mitä 3 kohdassa säädetään, ja 21.A.20 kohdan d alakohdassa tarkoitettuun ilmoitukseen liitetystä hakijan pyynnöstä, ilma-aluksen tyyppihyväksyntätodistuksen suuri muutos voidaan hyväksyä ennen sovellettavien käyttöönsoveltuvuustietojen sertifiointiperusteiden noudattamisen osoittamista, jos hakija osoittaa käyttöönsoveltuvuustietojen sertifiointiperusteiden noudattamisen ennen kuin käyttöönsoveltuvuustietoja on todellisuudessa käytettävä.
- b) Tyyppihyväksyntätodistukseen tehtävä pieni muutos hyväksytään 21.A.95 kohdan mukaisesti vain, jos on osoitettu, että muutettu tuote on sovellettavien sertifiointieritelmien mukainen siten kuin 21.A.101 kohdassa eritellään.

21.A.105 Tietojen säilyttäminen

Hakijan on pidettävä kaikki olennaiset suunnittelutiedot, piirustukset ja koeraportit, muutetun tuotteen tarkastustiedot mukaan luettuina, viraston käytettävissä ja tiedot on säilytettävä, jotta voidaan hankkia tarvittavat tiedot muutetun tuotteen jatkuvan lentokelpoisuuden, käyttöönsoveltuvuustietojen jatkuvan voimassaolon ja sovellettavien ympäristönsuojeluvaatimusten mukaisuuden varmistamiseksi.

▼ B**21.A.107 Jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämistä koskevat ohjeet****▼ M2**

- a) Tyyppihyväksyntätodistukseen tehtävän pienen muutoksen hyväksynnän haltijan on laadittava jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämistä varten sovellettavien tyyppihyväksynnän perusteiden mukaisesti vähintään yksi muutosohjesarja sitä tuotetta varten, johon pieni muutos tehdään, ja toimitettava se jokaiselle yhden tai useamman sellaisen ilma-aluksen, moottorin tai potkurin tunnetulle omistajalle, johon pieni muutos tehdään, tuotteen toimituksen tai kyseisen ilma-aluksen ensimmäisen lentokelpoisuustodistuksen antamisen yhteydessä, joista ajankohdista on valittava myöhempi, ja sen jälkeen annettava ohjeiden muutokset pyynnöstä jokaisen sellaisen henkilön käytettäväksi, jonka on noudatettava jotakin ohjeisiin sisältyvää velvoitetta.

▼ B

- b) Lisäksi jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämistä koskevien ohjeiden kyseisiin muutoksiin tehtävät muutokset on annettava kaikkien niiden tuotteiden tunnettujen käyttäjien tietoon, joissa pientä muutosta käytetään, ja ne on pyynnöstä annettava jokaisen sellaisen henkilön käytettäväksi, jonka on noudatettava jotakin ohjeisiin sisältyvää velvoitetta.

▼ M2**21.A.108 Käyttöönsoveltuvuustietojen saatavuus**

Jos kyseessä on muutos, joka vaikuttaa käyttöönsoveltuvuustietoihin, pienen muutoksen hyväksynnän haltijan on pidettävä saatavilla

▼ M2

- a) vähintään yksi täydellinen käyttöönsoveltuvuustietojen muutosten kokonaisuus, joka on laadittu sovellettavien käyttöönsoveltuvuustietojen sertifiointiperusteiden mukaisesti, kaikille tunnetuille muutetun ilma-aluksen käyttäjille EU:ssa, ennen kuin koulutusorganisaation tai lentotoiminnan harjoittajan EU:ssa on otettava nämä käyttöönsoveltuvuustiedot käyttöön; ja
- b) käyttöönsoveltuvuustietojen mahdolliset lisämuutokset kaikille tunnetuille muutetun ilma-aluksen käyttäjille EU:ssa; ja
- c) pyynnöstä a ja b kohdassa tarkoitetut muutokset soveltuvin osin
 - 1. tällaisten käyttöönsoveltuvuustietojen yhden tai useamman kohdan noudattamisen tarkastamisesta vastaavalle toimivaltaiselle viranomaiselle; ja
 - 2. henkilöille, joiden on noudatettava yhtä tai useampaa käyttöönsoveltuvuustietojen kohtaa.

21.A.109 Velvollisuudet ja EPA-merkintä

Tyyppihyväksyntätodistuksen pienen muutoksen hyväksynnän haltijan on

- a) sitouduttava 21.A.4, 21.A.105, 21.A.107 ja 21.A.108 kohdassa säädettyihin velvollisuuksiin; ja
- b) tehtävä 21.A.804 kohdan a alakohdan mukainen merkintä, joka sisältää kirjaimet ”EPA” (European Part Approval).

▼ B**E ALALUKU – LISÄTYYPPIODISTUKSET****▼ M2****21.A.111 Soveltamisala**

Tässä alaluvussa vahvistetaan menettely tyyppihyväksyntätodistusten suurten muutosten hyväksymistä varten lisätyyppihyväksyntätodistusmenettelyillä sekä vahvistetaan kyseisten todistusten hakijoiden ja haltijoiden oikeudet ja velvollisuudet.

▼ B**21.A.112A Hakukelpoisuus**

Luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö (organisaatio), joka on osoittanut tai on osoittamassa pätevyytensä 21.A.112B kohdan mukaisesti, voi hakea lisätyypitodistusta tämän alaluvun ehtojen mukaisesti.

21.A.112B Pätevyyden osoittaminen

- a) Lisätyypitodistusta hakevan organisaation on osoitettava pätevyytensä viraston J alaluvun mukaisesti antaman suunnitteluorganisaation hyväksynnän avulla.
- b) Poiketen siitä, mitä a alakohdassa säädetään hakija voi pyytää virastolta lupaa osoittaa pätevyytensä muulla tavoin ja käyttää siihen menettelytapoja, joissa esitetään erityiset suunnitteluperiaatteet, käytettävissä olevat resurssit sekä tämän alaluvun vaatimusten noudattamiseen tarvittavien toimintojen järjestys.

▼B

- c) Poiketen siitä, mitä a ja b alakohdassa säädetään, hakija voi valita pätevyyden osoittamistavaksi sellaiselle 21.A.14 kohdan c alakohdassa määritellylle sertifiointiohjelmalle saadun viraston hyväksynnän, jossa esitetään yksityiskohtaisesti menetelmät ilma-aluksen, moottorin tai potkurin lisätyyppitodistuksen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi.

21.A.113 Lisätyyppitodistuksen hakeminen

- a) Lisätyyppitodistusta koskeva hakemus on tehtävä viraston vahvistamassa muodossa ja vahvistamalla tavalla.

▼M2

- b) Lisätyyppihyväksyntätodistusta koskevan hakemuksen mukana on toimitettava 21.A.93 kohdassa vaaditut kuvaukset, tunnistetiedot ja käyttöönsoveltuvuustietoihin tehdyt muutokset. Lisäksi hakemuksen mukana on toimitettava perustelut sille, että tiedot, joihin nämä seikat perustuvat, ovat riittävät joko hakijan omassa käytössä olevina resursseina tai tyyppihyväksyntätodistuksen haltijan kanssa tehdyn järjestelyn perusteella.

▼B**21.A.114 Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen**

Lisätyyppitodistuksen hakijan on noudatettava 21.A.97 kohtaa.

21.A.115 Lisätyyppitodistuksen antaminen

Hakijalla on oikeus viraston antamaan lisätyyppitodistukseen seuraavien edellytysten täyttyessä:

- a) hakija on antanut kohdassa 21.A.20 kohdan b alakohdassa tarkoitetun vakuutuksen; ja
- b) on osoitettu, että:
1. muutettu tuote on sovellettavien sertifiointieritelmien ja ympäristönsuojeluvaatimusten mukainen, kuten 21.A.101 kohdassa eritellään;
 2. mahdollisesti täyttämättä jääneet lentokelpoisuusehdot on korvattu tekijöillä, jotka antavat vastaavan turvallisuustason; ja
 3. mikään piirre tai ominaisuus ei tee tuotteesta vaarallista niissä käyttötaroituksissa, joita varten sertifiointia haetaan.
- c) hakija on osoittanut pätevyytensä 21.A.112B kohdan mukaisesti;
- d) hakija on tehnyt tyyppitodistuksen haltijan kanssa 21.A.113 kohdan b alakohdassa tarkoitetun sopimuksen:
1. tyyppitodistuksen haltija on ilmoittanut, ettei sillä ole teknisiä moitteita 21.A.93 kohdan mukaisesti toimitettujen tietojen osalta; ja
 2. tyyppitodistuksen haltija on suostunut toimimaan yhteistyössä lisätyyppitodistuksen haltijan kanssa sen varmistamiseksi, että kaikkia muutetun tuotteen jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämiseen liittyviä velvoitteita noudatetaan 21.A.44 ja 21.A.118A kohtaa noudattamalla.

▼B**21.A.116 Siirrettävyys**

Lisätyyppitodistuksen voi siirtää ainoastaan luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle, joka voi sitoutua 21.A.118A kohdan velvoitteisiin ja on osoittanut kelpoisuutensa tätä varten 21.A.112B kohdan perusteiden mukaisesti, lukuun ottamatta ELA1-ilma-aluksia, joiden osalta kyseinen luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö on pyytänyt virastolta lupaa soveltaa menettelyjä, joilla kuvaillaan sen toimet näihin velvoitteisiin sitoutumiseksi.

21.A.117 Tuotteen sen osan muuttaminen, jota lisätyyppitodistus koskee

- a) Tuotteen siihen osaan, jota lisätyyppitodistus koskee, tehtävät pienet muutokset on luokiteltava ja hyväksyttävä D alaluvun mukaisesti.
- b) Tuotteen siihen osaan, jota lisätyyppitodistus koskee, tehtävät suuret muutokset on hyväksyttävä erillisellä lisätyyppitodistuksella tämän alaluvun mukaisesti.
- c) Poiketen siitä, mitä b alakohdassa säädetään tuotteen siihen osaan tehtävät suuret muutokset, jotka lisätyyppitodistuksen haltijan itsensä toimittama lisätyyppitodistus kattaa, voidaan hyväksyä muutoksena olemassa olevaan lisätyyppitodistukseen.

21.A.118A Velvollisuudet ja EPA-merkintä

Jokaisen lisätyyppitodistuksen haltijan on:

▼M2

- a) huolehdittava velvollisuuksista, jotka
 1. säädetään 21.A.3A, 21.A.3B, 21.A.4, 21.A.105, 21.A.119, 21.A.120A ja 21.A.120B kohdassa;
 2. johtuvat yhteistyöstä tyyppihyväksyntätodistuksen haltijan kanssa 21.A.115 kohdan d alakohdan 2 alakohdan mukaisesti;

ja täytettävä edelleen 21.A.112B kohdan perusteet;

▼B

- b) tehtävä 21.A.804 kohdan a alakohdan mukainen merkintä, joka sisältää kirjaimet "EPA".

21.A.118B Voimassaolo ja voimassa pysyminen

- a) Lisätyyppitodistus on voimassa toistaiseksi. Se pysyy voimassa, jos:
 1. todistuksen haltija täyttää jatkuvasti tämän liitteen I (21 osa) vaatimukset; ja
 2. todistusta ei ole luovutettu tai peruutettu viraston vahvistamien hallinnollisten menettelyjen mukaisesti.
- b) Jos lisätyyppitodistus luovutetaan tai peruutetaan, se on palautettava virastolle.

▼M2**21.A.119 Käsikirjat**

Lisätyyppihyväksyntätodistuksen haltijan on laadittava tuotteelle kaikkien sellaisten käsikirjojen alkuperäiskappaleet, joita sovellettavat tyyppihyväksynnän perusteet ja käyttöönsoveltuvuustietojen sertifiointiperusteet sekä tuotteen

▼ M2

ympäristönsuojeluvaatimukset edellyttävät ja jotka ovat tarpeen lisätyyppihyväksyntätodistuksen mukaisesti tehtyjen muutosten kattamiseksi, ylläpidettävä ja päivitettävä niitä sekä toimitettava pyydettyä virastolle käsikirjojen jäljennökset.

21.A.120A Jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämistä koskevat ohjeet**▼ B**

- a) Ilma-aluksen, moottorin tai potkurin lisätyyppitodistuksen haltijan on laadittava jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämistä varten sovellettavien tyyppisertifioinnin perusteiden mukaisesti vähintään yksi muutosohjesarja, joka on toimitettava jokaiselle yhden tai useamman sellaisen ilma-aluksen, moottorin tai potkurin tunnetulle omistajalle, jonka ominaisuuksia lisätyyppitodistus koskee, tuotteen toimituksen tai kyseisen ilma-aluksen ensimmäisen lentokelpoisuustodistuksen antamisen yhteydessä, joista ajankohdista on valittava myöhempi, ja sen jälkeen antaa ohjeet pyynnöstä jokaisen sellaisen henkilön käytettäväksi, jonka on noudatettava jotakin ohjeisiin sisältyvää velvoitetta. Joidenkin jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämistä koskevien käsikirjojen muutosten tai niiden osien toimittaminen, jotka liittyvät peruskorjaukseen tai muuhun raskaaseen huoltoon, saa viivästyä siihen saakka, kunnes tuote on otettu käyttöön, mutta ohjeiden on oltava käytettävissä ennen kuin mikään tuote saavuttaa määrätyn iän tai lentotuntien tai käyttökertojen lukumäärän.
- b) Lisäksi jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämistä koskevien ohjeiden kyseisiin muutoksiin tehtävät muutokset on annettava kaikkien niiden tuotteiden tunnettujen käyttäjien tietoon, joissa lisätyyppitodistusta käytetään, ja ne on pyynnöstä annettava jokaisen sellaisen henkilön käytettäväksi, jonka on noudatettava jotakin ohjeisiin sisältyvää velvoitetta. Virastolle on toimitettava ohjelma, josta käy ilmi, miten jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämistä koskevien ohjeiden muutokset jaetaan.

▼ M2**21.A.120B Käyttöönsoveltuvuustietojen saatavuus**

Jos kyseessä on muutos, joka vaikuttaa käyttöönsoveltuvuustietoihin, lisätyyppihyväksyntätodistuksen pienen muutoksen hyväksynnän haltijan on pidettävä saatavilla

- a) vähintään yksi täydellinen käyttöönsoveltuvuustietojen muutosten kokonaisuus, joka on laadittu sovellettavien käyttöönsoveltuvuustietojen sertifiointiperusteiden mukaisesti, kaikille tunnetuille muutetun ilma-aluksen käyttäjille EU:ssa, ennen kuin koulutusorganisaation tai lentotoiminnan harjoittajan EU:ssa on otettava nämä käyttöönsoveltuvuustiedot käyttöön; ja
- b) käyttöönsoveltuvuustietojen mahdolliset lisämuutokset kaikille tunnetuille muutetun ilma-aluksen käyttäjille EU:ssa; ja
- c) pyynnöstä a ja b kohdassa tarkoitettujen muutokset soveltuvien osien
1. tällaisten käyttöönsoveltuvuustietojen yhden tai useamman kohdan noudattamisen tarkastamisesta vastaavalle toimivaltaiselle viranomaiselle; ja
 2. henkilöille, joiden on noudatettava yhtä tai useampaa käyttöönsoveltuvuustietojen kohtaa.

▼ B**F ALALUKU – TUOTANTO ILMAN TUOTANTO-ORGANISAATION HYVÄKSYNTÄÄ****21.A.121 Soveltamisala**

- a) Tässä alaluvussa vahvistetaan menettelytavat sellaiseen tuotteeseen, osaan ja laitteeseen sovellettavien suunnittelutietojen noudattamisen osoittamiseksi, joka on tarkoitettu valmistettavaksi ilman G alaluvun mukaista tuotantoorganisaation hyväksyntää.

▼B

- b) Tässä alaluvussa vahvistetaan tämän alaluvun mukaisesti valmistettujen tuotteiden, osien tai laitteiden valmistajan velvollisuuksia koskevat säännöt.

21.A.122 Hakukelpoisuus

Luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi hakea vaatimustenmukaisuuden osoittamista yksittäisille tuotteille, osille tai laitteille tämän alaluvun mukaisesti, jos:

- a) hakijalla on hyväksyntä tai hän on hakenut hyväksyntää, joka kattaa kyseisen tuotteen, osan tai laitteen suunnittelun; tai
- b) hakija on varmistanut riittävän koordinaation tuotannon ja suunnittelun välillä tekemällä suunnitteluhyväksynnän haltijan tai hakijan kanssa asianmukaisen sopimuksen.

21.A.124 Hakeminen

- a) Yksittäisten tuotteiden, osien ja laitteiden vaatimuksenmukaisuuden osoittamista koskeva hakemus tämän alaluvun mukaisesti on tehtävä toimivaltaisen viranomaisen vahvistamassa muodossa ja vahvistamalla tavalla.

- b) Hakemuksen on sisällettävä:

1. todisteet, joista käy soveltuvien osien ilmi:

- i) että G alaluvun mukaisen tuotanto-organisaation hyväksynnän antaminen ei olisi tarkoituksenmukaista; tai
- ii) että tuotteen, osan tai laitteen sertifiointi tai hyväksyminen tämän alaluvun mukaisesti on tarpeen odotettaessa G alaluvun mukaista tuotanto-organisaation hyväksyntää;

2. yhteenveto 21.A.125A kohdan b alakohdassa vaadituista tiedoista.

21.A.125A Hyväksymiskirjeen antaminen

Hakijalla on oikeus saada toimivaltaisen viranomaisen antama hyväksymiskirje, jossa viranomainen hyväksyy yksittäisten tuotteiden, osien ja laitteiden vaatimustenmukaisuuden osoittamisen tämän alaluvun mukaisesti, sen jälkeen kun:

- a) se on laatinut tuotannonvalvontajärjestelmän, jonka avulla varmistetaan, että jokainen tuote, osa tai laite on sitä koskevien suunnittelutietojen mukainen ja turvallisessa käyttökunnossa;

- b) se on toimittanut käsikirjan, joka sisältää:

1. a alakohdassa vaaditun tuotannonvalvontajärjestelmän kuvauksen;
2. kuvauksen keinoista, joiden avulla tuotannonvalvontajärjestelmän toimivuudesta tehdään päätelmiä;
3. kuvauksen 21.A.127 ja 21.A.128 kohdan mukaisesti vaadituista testeistä sekä niiden henkilöiden nimet, joilla on toimivalta 21.A.130 kohdan a alakohdassa tarkoitetuissa asioissa.

- c) hakija on osoittanut pystyvänsä antamaan apua 21.A.3A kohdan ja 21.A.129 kohdan d alakohdan mukaisesti.

▼B**21.A.125B Havainnot**

a) Jos saadaan objektiivisia todisteita siitä, että hyväksymiskirjeen haltija ei noudata tämän liitteen I (21 osa) vaatimuksia, havainnot luokitellaan seuraavasti:

1. tason yksi havainto on sellainen poikkeama tämän liitteen I (21 osa) vaatimuksista, josta voisi seurata hallitsemattomia poikkeamia sovellettavista suunnittelutiedoista ja joka voisi vaikuttaa ilma-aluksen turvallisuuteen;
2. tason kaksi havaintoja ovat kaikki poikkeamat tämän liitteen I (21 osa) vaatimuksista, joita ei luokitella tason yksi havainnoiksi.

b) Tason kolme havainto on seikka, jonka on objektiivisten todisteiden perusteella todettu sisältävän mahdollisia ongelmia, joista voisi seurata a alakohdan mukainen poikkeama vaatimuksista.

c) Kun ilmoitus 21.B.125 kohdan mukaisesta havainnosta on saatu:

1. tason yksi havainnon osalta hyväksymiskirjeen haltijan on osoitettava toimivaltaista viranomaista tyydyttävät korjaustoimenpiteet enintään 21 työpäivän kuluessa siitä, kun havainnoista on tehty kirjallinen vahvistus;
2. tason kaksi havainnon osalta toimivaltaisen viranomaisen hyväksymän korjausajanjakson on vastattava havainnon luonnetta ylittämättä aluksi kuitenkin kolmea kuukautta. Tietyissä olosuhteissa ja poikkeamahavainnon luonteen perusteella toimivaltainen viranomainen voi kuitenkin jatkaa kolmen kuukauden ajanjaksoa toimivaltaista viranomaista tyydyttävän korjaussuunnitelman mukaisesti;
3. tason kolme havainto ei edellytä hyväksymiskirjeen haltijalta välittömiä toimenpiteitä.

d) Tason yksi ja kaksi havaintojen johdosta hyväksymiskirjeen noudattamatta jättäminen voi edellyttää sen rajoittamista osittain tai kokonaan, voimassaolon keskeyttämistä tai peruuttamista 21.B.145 kohdan mukaisesti. Hyväksymiskirjeen haltijan on viipymättä vahvistettava vastaanottaneensa tiedon hyväksymiskirjeen rajoittamisesta, voimassaolon keskeyttämisestä tai peruuttamisesta.

21.A.125C Voimassaolo ja voimassa pysyminen

a) Hyväksymiskirje annetaan rajoitetuksi ajaksi enintään vuodeksi. Se pysyy voimassa, ellei:

1. hyväksymiskirjeen haltija jätä osoittamatta tämän alaluvun mukaisesti sovellettavien vaatimusten noudattamista; tai
2. ole olemassa todisteita siitä, että valmistaja ei pysty valvomaan tuotteiden, osien tai laitteiden tuotantoa sopimuksen mukaisella tavalla; tai
3. valmistaja enää täytä 21.A.122 kohdan vaatimuksia; tai
4. hyväksymiskirjettä ole luovutettu tai peruutettu 21.B.145 kohdan mukaisesti tai sen voimassaolo ole päättynyt.

b) Jos kirje luovutetaan tai peruutetaan tai sen voimassaolo päättyy, se on palautettava toimivaltaiselle viranomaiselle.

21.A.126 Tuotannonvalvontajärjestelmä

a) Edellä 21.A.125A kohdan a alakohdassa vaaditun tuotannonvalvontajärjestelmän avulla on voitava määrittää:

1. lopputuotteessa käytettävät saapuvat materiaalit ja ostetut tai alihankintana teetetyt osat ovat sovellettavien suunnittelutietojen määritelmien mukaiset;
2. saapuvat materiaalit sekä ostetut tai alihankintana teetetyt osat on merkitty asianmukaisesti;
3. lopputuotteen laatuun ja turvallisuuteen vaikuttavat prosessit, valmistustekniikat ja -menetelmät toteutetaan toimivaltaisen viranomaisen hyväksymien eritelmien mukaisesti;
4. suunnitelmien muutokset, mukaan lukien materiaaliveitokset, on hyväksytty D tai E alaluvun mukaisesti ja tarkastettu ennen niiden ottamista käyttöön lopputuotteessa.

b) Edellä 21.A.125A kohdan a alakohdassa vaaditun tuotannonvalvontajärjestelmän avulla on voitava varmistaa myös seuraavat seikat:

1. tuotannossa olevien osien sovellettavien suunnittelutietojen mukaisuus tarkastetaan sellaisissa tuotantovaiheissa, joissa on mahdollista tehdä tarkkoja arvioita;
2. vaurioituvat ja laadultaan heikkenevät materiaalit säilytetään sopivissa tiloissa ja riittävän hyvin suojattuina;
3. ajantasaiset suunnittelupiirustukset ovat helposti tuotanto- ja tarkastushenkilöstön käytettävissä ja niitä käytetään tarvittaessa;
4. hylätyt materiaalit ja osat erotetaan muista ja merkitään tavalla, joka estää niiden asentamisen lopputuotteeseen;
5. suunnittelutiedoista tai -eritelmistä poikkeamisen vuoksi käyttämättä jätetyt materiaalit ja osat, joita voidaan harkita käytettäväksi lopputuotteessa, tarkastetaan ja hyväksytään suunnittelun ja valmistuksen tarkastusmenettelyn mukaisesti. Materiaalit ja osat, jotka todetaan menettelyssä käyttökuntoisiksi, merkitään asianmukaisesti ja tarkastetaan, jos niitä on tarpeen työstää tai korjata. Materiaalit ja osat, jotka hylätään tässä menettelyssä, merkitään ja hävitetään sen varmistamiseksi, että niitä ei käytetä lopputuotteessa;
6. tuotannonvalvontajärjestelmässä syntyviä tietoja ylläpidetään, niihin merkitään tiedot valmiista tuotteesta tai osasta, silloin kun se on mahdollista, ja valmistaja säilyttää ne voidakseen antaa tarvittavat tiedot tuotteen jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämiseksi.

21.A.127 Kokeet: ilma-alukset

a) Jokaisen tämän alaluvun mukaisesti valmistetun ilma-aluksen valmistajan on laadittava hyväksytty tuotannon koelento- ja maakoemenettely sekä tarkastuslomakkeet ja testata jokainen tuottamansa ilma-alus näiden lomakkeiden mukaisesti voidakseen osoittaa 21.A.125A kohdan a alakohdan asiaa koskevien vaatimusten mukaisuuden.

▼B

b) Jokaisen tuotannon koemenettelyn on sisällettävä ainakin seuraavat kohdat:

1. käsittelyominaisuuksien tarkastaminen;
2. lentosuoritusarvojen tarkastaminen (tavanomaista ilma-aluksen mittaristoa käyttäen);
3. ilma-aluksen kaikkien laitteiden ja järjestelmien asianmukaisen toiminnan tarkastaminen;
4. sen tarkastaminen koelennon jälkeen, että kaikki mittarit on merkitty asianmukaisesti ja että kaikki kilvet on asennettu ja tarvittavat lentokäsikirjat ovat käytettävissä;
5. ilma-aluksen käyttöominaisuuksien tarkastaminen maassa;
6. testattavalle ilma-alukselle erityisten piirteiden tarkastaminen.

21.A.128 Kokeet: moottorit ja potkurit

Jokaisen tämän alaluvun mukaisesti valmistettujen moottorien tai potkurien valmistajan on tehtävä jokaiselle moottorille tai säätöpotkurille hyväksyttävä tyyppitodistuksen haltijan asiakirjoissa eritelty toimintakoe sen toteamiseksi, toimiiko laite asianmukaisesti koko sillä toiminta-alueella, jolle se on tyyppisertifioitu, jotta hän voi todeta 21.A.125A kohdan a alakohdan asiaa koskevien vaatimusten noudattamisen.

21.A.129 Valmistajan velvollisuudet

Jokaisen tämän alaluvun mukaisesti valmistetun tuotteen, osan tai laitteen valmistajan on:

- a) annettava toimivaltaiselle viranomaiselle mahdollisuus tarkastaa jokainen tuote, osa tai laite;
- b) säilytettävä valmistuspaikalla kaikki tekniset tiedot ja piirustukset, jotka ovat tarpeen sen määrittämiseksi, onko tuote sovellettavien suunnittelutietojen mukainen;
- c) ylläpidettävä tuotannonvalvontajärjestelmää, jonka avulla varmistetaan, että jokainen tuote on sitä koskevien suunnittelutietojen mukainen ja turvallisen käytön edellyttämässä kunnossa;
- d) annettava tyyppitodistuksen, rajoitetun tyyppitodistuksen tai suunnitteluorganisaation hyväksynnän haltijalle apua tuotettaviin tuotteisiin, osiin tai laitteisiin liittyvissä asioissa, jotka liittyvät lentokelpoisuuden ylläpitämiseksi tehtäviin toimenpiteisiin;
- e) laadittava ja ylläpidettävä turvallisuuden vuoksi sisäistä poikkeamien raportointijärjestelmää, jonka avulla voidaan kerätä ja arvioida poikkeamaraportit ja tunnistaa ei-toivotut kehityssuunnat tai käsitellä puutteita, sekä koottava raportoitavat poikkeamat. Järjestelmään on kuuluttava myös menettely poikkeamiin liittyvien olennaisten tietojen arvioimista sekä niihin liittyvien tietojen julkaisemista varten;
- f) 1. raportoitava tyyppitodistuksen, rajoitetun tyyppitodistuksen tai suunnitteluhyväksynnän haltijalle kaikki tapaukset, joissa valmistaja on luovuttanut tuotteet, osat tai laitteet ja niiden on myöhemmin todettu sisältävän poikkeamia sovellettavista suunnittelutiedoista, sekä selvittää tyyppitodistuksen, rajoitetun tyyppitodistuksen tai suunnitteluhyväksynnän haltijan kanssa poikkeamat, joista voi seurata haittaa turvallisuudelle käytölle;

▼B

2. ilmoitettava virastolle ja jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle kaikki 1 alakohdan mukaisesti havaitut poikkeamat, joista voi seurata turvallisuuden vaarantuminen. Raportit on tehtävä viraston vahvistamassa muodossa ja vahvistamalla tavalla 21.A.3A kohdan b alakohdan 2 alakohdan mukaisesti tai muodossa ja tavalla, jonka jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen hyväksyy;
3. jos valmistaja toimii toisen tuotanto-organisaation tavarantoimittajana, ilmoitettava myös kyseiselle toiselle organisaatiolle kaikista tapauksista, joissa valmistaja on luovuttanut tuotteita, osia tai laitteita kyseiselle organisaatiolle ja havainnut myöhemmin, että niissä on mahdollisesti poikkeamia sovellettavista suunnittelutiedoista.

21.A.130 Vaatimustenmukaisuusilmoitus

- a) Jokaisen tämän alaluvun mukaisesti valmistetun tuotteen, osan tai laitteen valmistajan on annettava vaatimustenmukaisuusilmoitus täydellisten ilma-alusten osalta EASA 52 -lomakkeella (katso lisäys VIII) tai muiden tuotteiden, osien tai laitteiden osalta EASA 1 -lomakkeella (katso lisäys I). Ilmoituksen allekirjoittaa valtuutettu henkilö, jolla on vastuuasema tuotanto-organisaatiossa.

▼M1

- b) Vaatimustenmukaisuusilmoituksen on sisällettävä:
 1. jokaisen tuotteen, osan tai laitteen osalta ilmoitus siitä, että kyseinen tuote tai laite on hyväksytyjen suunnittelutietojen mukainen ja turvallinen käyttää;
 2. jokaisen ilma-aluksen osalta ilmoitus siitä, että ilma-alus on testattu maassa ja lennossa 21.A.127 kohdan a alakohdan mukaisesti;
 3. jokaisen moottorin tai säätöpotkurin osalta ilmoitus siitä, että valmistaja on tehnyt kyseiselle moottorille tai potkurille toiminnan lopputarkastuksen 21.A.128 kohdan mukaisesti; ja
 4. lisäksi moottorien osalta ilmoitus siitä, että kukin valmis moottori on siihen sovellettavien, moottorin valmistuspäivänä voimassa olevien päästövaatimusten mukainen.

▼B

- c) Jokaisen tällaisen tuotteen, osan tai laitteen valmistajan on:
 1. siirtäessään tuotteen, osan tai laitteen omistusoikeuden ensimmäisen kerran; tai
 2. hakiessaan ilma-alukselle ensimmäistä lentokelpoisuustodistusta; tai
 3. hakiessaan moottorin, potkurin, osan tai laitteen ensimmäistä lentokelpoisuusasiakirjaa

esitettävä ajan tasalla oleva vaatimustenmukaisuusilmoitus toimivaltaisen viranomaisen vahvistettavaksi.
- d) Toimivaltainen viranomainen vahvistaa vaatimustenmukaisuusilmoituksen omalla allekirjoituksellaan, jos se toteaa tarkastuksen perusteella, että tuote, osa tai laite on sitä koskevien suunnittelutietojen mukainen ja turvallisessa käyttökunnossa.

G ALALUKU – TUOTANTO-ORGANISAATION HYVÄKSYNTÄ**21.A.131 Soveltamisala**

Tässä alaluvussa vahvistetaan:

- a) menettely tuotanto-organisaation hyväksynnän antamista varten tuotanto-organisaatioille, jotka osoittavat tuotteiden, osien ja laitteiden vaatimustenmukaisuuden niitä koskevien suunnittelutietojen suhteen;

▼B

- b) tällaisen hyväksynnän hakijoita ja haltijoita koskevat oikeudet ja velvollisuudet.

21.A.133 Hakukelpoisuus

Luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö (organisaatio) voi hakea hyväksyntää tämän alaluvun mukaisesti. Hakijan on:

- a) perusteltava määritetyn työn laajuuden osalta, miksi tämän alaluvun mukainen hyväksyntä on tarpeen tietyn suunnitelman vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi; ja
- b) oltava kyseisen suunnitelman hyväksynnän haltija tai hakenut sitä; tai
- c) oltava varmistanut riittävän koordinaation tuotannon ja suunnittelun välillä tekemällä kyseisen suunnitelman hyväksynnän haltijan tai sellaisen hakijan kanssa asianmukaisen sopimuksen.

21.A.134 Hakeminen

Tuotanto-organisaation hyväksyntää on haettava toimivaltaiselta viranomaiselta sen vahvistamassa muodossa ja vahvistamalla tavalla, ja hakemuksen on sisällettävä yhteenveto 21.A.143 kohdassa vaadituista tiedoista sekä 21.A.151 kohdan mukaisesti annettaviksi haettavista hyväksymisehdoista.

21.A.135 Tuotanto-organisaation hyväksynnän antaminen

Organisaatiolla on oikeus saada toimivaltaisen viranomaisen antama tuotanto-organisaation hyväksyntä osoitettuaan noudattavansa tämän alaluvun asiaa koskevia vaatimuksia.

21.A.139 Laatujärjestelmä

- a) Tuotanto-organisaation on osoitettava, että se on perustanut laatujärjestelmän ja pystyy ylläpitämään sitä. Laatujärjestelmän tiedot on kirjattava asiakirjoihin. Laatujärjestelmän on oltava sellainen, että sen avulla organisaatio pystyy varmistamaan, että jokainen organisaation tai sen kumppanien valmistama tai muualta ostettu tai alihankintana teetetty tuote, osa tai laite on sitä koskevien suunnittelutietojen mukainen ja turvallinen käyttää, ja voi näin käyttää 21.A.163 kohdassa määritettyjä oikeuksia.

- b) Laatujärjestelmän on sisällettävä seuraavat osat:

1. hyväksynnän laajuuden mukaan seuraavia seikkoja koskevat tarkastusmenettelyt:

- i) asiakirjojen antaminen, hyväksyminen tai muuttaminen;
- ii) tavarantoimittajien ja alihankkijoiden arviointitarkastukset ja valvonta;
- iii) sen todentaminen, että kaikki saapuvat tuotteet, osat, materiaalit ja laitteet, mukaan lukien tuotteiden ostajien uutena tai käytettynä toimittamat, ovat sovellettavissa suunnittelutiedoissa eriteltyjen mukaiset;
- iv) tunnistettavuus ja jäljitettävyyys;
- v) valmistusprosessit;
- vi) tarkastaminen ja testaus, mukaan lukien tuotannon koelennot;

▼B

- vii) työvälineiden, jigien ja testauslaitteiden kalibrointi;
- viii) niiden osien valvonta, jotka eivät täytä vaatimuksia;
- ix) lentokelpoisuuden koordinointi suunnitteluhyväksynnän hakijan tai haltijan kanssa;
- x) tietojen kerääminen ja säilyttäminen;
- xi) henkilökunnan ammattitaito ja pätevyys;
- xii) valmistustodistusten antaminen;
- xiii) käsittely, varastointi ja pakkaus;
- xiv) sisäiset laatuauditoinnit ja niistä seuraavat korjaustoimenpiteet;
- xv) hyväksymisehtojen mukaisesti tehtävä työ, joka tehdään muualla kuin hyväksytyssä toimipaikassa;
- xvi) tuotannon valmistumisen jälkeen mutta ennen toimitusta tehtävä työ, jonka tarkoituksena on pitää ilma-alus turvallisessa käyttökunnossa;
- xvii) ilmailuluvan antaminen ja siihen liittyvien lentoehtojen hyväksyminen.

Tarkastusmenettelyihin on sisällyttävä erityisehdot, jotka koskevat kriittisiä osia.

2. Riippumaton laadunvarmistustoiminto laatujärjestelmän dokumentoitujen menettelyjen noudattamisen ja niiden riittävyyden valvomiseksi. Valvontaan on kuuluttava järjestelmä palautteen antamiseksi 21.A.145 kohdan c alakohdan 2 alakohdassa tarkoitettulle henkilölle tai henkilöryhmälle ja lopulta 21.A.145 kohdan c alakohdan 1 alakohdassa tarkoitettulle johtajalle korjaustoimenpiteiden varmistamiseksi tarvittaessa.

21.A.143 Käsikirja

- a) Organisaation on toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselle tuotanto-organisaation käsikirja, joka sisältää seuraavat tiedot:
 1. vastuullisen johtajan allekirjoittama vakuutus siitä, että tuotanto-organisaation käsikirjassa ja muissa käsikirjoissa, joihin siinä viitataan, määritellään, miten hyväksytty organisaatio täyttää tämän alaluvun vaatimukset ja miten niitä noudatetaan jatkuvasti;
 2. toimivaltaisen viranomaisen 21.A.145 kohdan c alakohdan 2 alakohdan mukaisesti hyväksymien johtajien asema ja nimet;
 3. 21.A.145 kohdan c alakohdan 2 alakohdassa tarkoitettujen johtajien tehtävät ja velvollisuudet, mukaan lukien asiat, joita he voivat käsitellä organisaation puolesta suoraan toimivaltaisen viranomaisen kanssa;
 4. organisaatiokaavio, josta käyvät ilmi 21.A.145 kohdan c alakohdan 1 ja 2 alakohdan mukaisesti vaadittujen johtajien vastuuketjut;
 5. 21.A.145 kohdan d alakohdassa tarkoitettu luettelo valmistustodistusten antajista;

▼B

6. yleinen kuvaus käytettävissä olevista henkilöresursseista;
7. yleinen kuvaus toimitiloista, jotka sijaitsevat tuotanto-organisaation toimiluvassa eritellyissä osoitteissa;
8. yleinen kuvaus tuotanto-organisaation työn laajuudesta hyväksymisehtojen kannalta;
9. menettelyt, joiden mukaisesti organisaation muutoksista ilmoitetaan toimivaltaiselle viranomaiselle;
10. tuotanto-organisaation käsikirjan muutosmenettelyt;
11. kuvaus 21.A.139 kohdan b alakohdan 1 alakohdassa vaaditusta laatujärjestelmästä ja menettelyistä;
12. luettelo 21.A.139 kohdan b alakohdassa tarkoitetuista ulkopuolisista kumppaneista;

▼M3

13. organisaation koelentoihin liittyvät käytännöt ja menettelyt määrittelevä koelentotoiminnan käsikirja, jos koelentoja tehdään. Koelentotoiminnan käsikirjan on sisällettävä seuraavat tiedot:
 - i) kuvaus organisaation koelentoja koskevista menettelyistä, mukaan luettuna koelennot suorittavan organisaation osallistuminen ilmailuluvan myöntämisprosessiin;
 - ii) miehistöä koskevat käytännöt, mukaan luettuina tarpeen mukaan kokoonpano, pätevyys, viimeaikainen kokemus ja lentoaikarajoitukset, liitteessä I (21 osa) olevan lisäyksen XII mukaisesti;
 - iii) tarvittaessa menettelyt, jotka koskevat koelentokoulutusta ja muiden henkilöiden kuin miehistön jäsenten kuljettamista;
 - iv) riskienhallinnan ja turvallisuusjohtamisen periaatteet ja niihin liittyvät menetelmät;
 - v) menettelyt niiden laitteiden ja varusteiden määrittämiseksi, jotka ilmailuksessa on oltava;
 - vi) luettelo asiakirjoista, jotka tarvitaan koelentoa varten.

▼B

- b) Tuotanto-organisaation käsikirjaan on tehtävä muutokset, jotka ovat tarpeen organisaation kuvauksen pitämiseksi ajan tasalla ja toimivaltaiselle viranomaiselle on toimitettava jäljennökset kaikista muutoksista.

21.A.145 Hyväksyntää koskevat vaatimukset

Tuotanto-organisaation on osoitettava 21.A.143 kohdan mukaisesti toimitettujen tietojen perusteella, että:

- a) se pystyy yleisten hyväksymisvaatimusten, toimitilojen, työolosuhteiden, laitteiden ja työkalujen, prosessien ja niihin liittyvien materiaalien, henkilöstön lukumäärän ja ammattitaidon sekä yleisen organisaation avulla suoriutumaan 21.A.165 kohdan mukaisista velvoitteistaan;
- b) kaikkien tarvittavien lentokelpoisuus-, melu-, polttoaine- ja pakokaasupäästö-tietojen osalta:

▼B

1. tuotanto-organisaatio saa virastolta ja tyyppitodistuksen, rajoitetun tyyppitodistuksen tai suunnitteluhyväksynnän haltijalta tai hakijalta tiedot, joita tarvitaan sovellettavien suunnittelutietojen noudattamisen arvioimiseksi;
2. tuotanto-organisaatio on laatinut menettelyn, jonka avulla varmistetaan, että lentokelpoisuus-, melu-, polttoaine- ja pakokaasupäästötiedot otetaan asianmukaisesti huomioon organisaation tuotantotiedoissa;
3. tiedot pidetään ajan tasalla ja ne ovat kaikkien henkilökunnan jäsenten saatavilla, joiden on tarpeen käyttää tietoja tehtäviensä suorittamiseksi;

c) johdon ja henkilöstön osalta:

1. tuotanto-organisaatio on nimittänyt johtajan, joka on vastuussa toimivaltaiselle viranomaiselle. Johtajan vastuuseen organisaatiossa kuuluu sen varmistaminen, että tuotanto tapahtuu vaadittujen standardien mukaisesti ja että tuotanto-organisaatio noudattaa jatkuvasti 21.A.143 kohdassa tarkoitettua käsikirjan tietoja ja menettelyjä;
2. tuotanto-organisaatio on nimittänyt henkilön tai henkilöryhmän, jonka tehtävänä on varmistaa, että organisaatio täyttää tämän liitteen I (21 osa) vaatimukset, sekä määrittänyt kunkin henkilön toimivallan. Tällainen henkilö tai henkilöt ovat suoraan vastuussa 1 alakohdassa tarkoitettulle johtajalle. Nimitettyjen henkilöiden tietojen, taustan ja kokemuksen on oltava asianmukainen heidän velvollisuuksiensa täyttämisen kannalta;
3. kaikkien tasojen henkilöstölle on annettu sille määrättyjen tehtävien suorittamisen kannalta asianmukaiset oikeudet ja yhteistyö tuotanto-organisaation sisällä on kattavaa ja tehokasta lentokelpoisuutta, melua, polttoaineen päästöä ja pakokaasupäästöjä koskevista asioista;

d) valmistustodistusten antajien osalta tuotanto-organisaatio on antanut heille valtuutuksen allekirjoittaa 21.A.163 kohdan mukaisesti annettavia asiakirjoja toimiluvan laajuuden ja ehtojen mukaisesti:

1. valmistustodistusten antajien tietämys, tausta (mukaan lukien muut tehtävät organisaatiossa) ja kokemus ovat heille kuuluvien tehtävien kannalta asianmukaiset;
2. tuotanto-organisaatio pitää kirjaa kaikista valmistustodistustenantajista sekä heidän valtuuksiensa laajuudesta;
3. valmistustodistustenantajille annetaan todisteet heidän valtuuksiensa laajuudesta.

21.A.147 Hyväksytyssä tuotanto-organisaatiossa tapahtuvat muutokset

- a) Tuotanto-organisaation hyväksynnän antamisen jälkeen kaikki hyväksytyn tuotanto-organisaation muutokset, joilla on merkitystä tuotteen, osan tai laitteen vaatimustenmukaisuuden osoittamisen tai lentokelpoisuuden sekä melu-, polttoaine-, ja pakokaasupäästöjen kannalta, erityisesti laatuajärjestelmän muutokset, on hyväksyttävä toimivaltaisella viranomaisella. Hyväksymishakemus on tehtävä toimivaltaiselle viranomaiselle kirjallisesti ja organisaation on osoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle ennen muutoksen toteuttamista, että organisaatio täyttää muutoksen jälkeen edelleen tämän alaluvun vaatimukset.

▼B

- b) Toimivaltainen viranomainen vahvistaa edellytykset, joiden täytyessä tämän alaluvun mukaisesti hyväksytty tuotanto-organisaatio saa toimia muutosten tekemisen aikana, ellei toimivaltainen viranomainen toteaa, että hyväksynnän voimassaolo olisi keskeytettävä.

21.A.148 Toimipaikan muutokset

Hyväksytyn tuotanto-organisaation tuotantotilojen sijainnin muutosta on pidettävä merkittävänä muutoksena, joten se on tehtävä 21.A.147 kohdan mukaisesti.

21.A.149 Siirrettävyys

Tuotanto-organisaation hyväksyntää ei voi siirtää muutoin kuin omistajan muutoksen yhteydessä, jolloin kyseessä on 21.A.147 kohdan soveltamisen kannalta merkittävä muutos.

21.A.151 Hyväksymisehdot

Hyväksymisehdoissa on yksilöitävä työn laajuus, tuotteet tai osa- ja laiteluokat tai molemmat, joiden osalta hyväksynnän haltija saa harjoittaa 21.A.163 kohdassa tarkoitettuja oikeuksia.

Ehdot on ilmoitettava tuotanto-organisaation hyväksynnän osana.

21.A.153 Hyväksymisehtojen muuttaminen

Kaikkien hyväksymisehtojen muutosten on oltava toimivaltaisen viranomaisen hyväksymiä. Hyväksymisehtojen muutosta koskeva hakemus on tehtävä toimivaltaisen viranomaisen vahvistamassa muodossa ja vahvistamalla tavalla. Hakijan on täytettävä tämän alaluvun asiaa koskevat vaatimukset.

21.A.157 Tutkinnot

Tuotanto-organisaation on tehtävä järjestelyt, joiden avulla toimivaltainen viranomainen pystyy tekemään tutkintoja, mukaan lukien kumppanien ja alihankkijoiden tutkinnot, jotka ovat tarpeen tämän alaluvun sovellettavien vaatimusten noudattamisen varmistamiseksi.

21.A.158 Havainnot

- a) Jos saadaan objektiivisia todisteita siitä, että tuotanto-organisaation hyväksynnän haltija ei noudata tämän liitteen I (21 osa) vaatimuksia, havainnot luokitellaan seuraavasti:

1. tason yksi havainto on sellainen poikkeama tämän liitteen I (21 osa) vaatimuksista, josta voisi seurata hallitsemattomia poikkeamia sovellettavista suunnittelutiedoista ja joka voisi vaikuttaa ilma-aluksen turvallisuuteen;
2. tason kaksi havaintoja ovat kaikki poikkeamat tämän liitteen I (21 osa) vaatimuksista, joita ei luokitella tason yksi havainnoiksi.

- b) Tason kolme havainto on seikka, jonka on objektiivisten todisteiden perusteella todettu sisältävän mahdollisia ongelmia, joista voisi seurata a alakohdan mukainen poikkeama vaatimuksista.

- c) Kun havaintoja koskeva ilmoitus on vastaanotettu 21.B.225 kohdan mukaisesti:

1. tason yksi havainnon osalta tuotanto-organisaation hyväksynnän haltijan on osoitettava toteuttaneensa toimivaltaista viranomaista tyydyttävät korjaustoimenpiteet enintään 21 työpäivän kuluessa siitä, kun havainnoista on tehty kirjallinen vahvistus;

▼B

2. tason kaksi havainnon osalta toimivaltaisen viranomaisen hyväksymän korjausajanjakson on vastattava havainnon luonnetta ylittämättä aluksi kuitenkin kolmea kuukautta. Tietyissä olosuhteissa ja poikkeamahavainnon luonteen perusteella toimivaltainen viranomainen voi kuitenkin jatkaa kolmen kuukauden ajanjaksoa toimivaltaista viranomaista tyydyttävän korjaussuunnitelman mukaisesti;
 3. tason kolme havainto ei edellytä tuotanto-organisaation hyväksynnän haltijalta välittömiä toimia.
- d) Tason yksi tai kaksi havaintojen johdosta tuotanto-organisaation hyväksyntää voidaan rajoittaa kokonaan tai osittain, hyväksynnän voimassaolo keskeyttää tai peruuttaa 21.B.245 kohdan mukaisesti. Tuotanto-organisaation hyväksynnän haltijan on viipymättä vahvistettava vastaanottaneensa tiedon tuotanto-organisaation hyväksynnän rajoittamisesta, voimassaolon keskeyttämisestä tai peruuttamisesta.

21.A.159 Voimassaolo ja voimassa pysyminen

- a) Tuotanto-organisaation hyväksyntä on voimassa toistaiseksi. Se pysyy voimassa, ellei:
1. tuotanto-organisaatio jätä osoittamatta tämän alaluvun sovellettavien vaatimusten noudattamista; tai
 2. haltija tai jokin sen kumppani tai alihankkija estä toimivaltaista viranomaista tekemästä 21.A.157 kohdan mukaisia tarkintoja; tai
 3. ole olemassa todisteita siitä, että tuotanto-organisaatio ei pysty valvomaan hyväksynnän mukaisten tuotteiden, osien tai laitteiden tuotantoa tyydyttävällä tavalla; tai
 4. ole todettu, että tuotanto-organisaatio ei enää täytä 21.A.133 kohdan vaatimuksia; tai
 5. todistusta ole luovutettu tai peruutettu 21.B.245 kohdan mukaisesti.
- b) Luovutettu tai peruutettu todistus on palautettava toimivaltaiselle viranomaiselle.

21.A.163 Oikeudet

Tuotanto-organisaation hyväksynnän haltija saa 21.A.135 kohdan hyväksymisedot huomioon ottaen:

- a) harjoittaa tämän liitteen I (21 osa) mukaista tuotantotoimintaa;
- b) kokonaisten ilma-alusten osalta ja esitettäessä 21.A.174 kohdan mukainen vaatimustenmukaisuusilmoitus (EASA 52 -lomake) ilma-aluksen lentokelpoisuustodistuksen ja melutodistuksen ilman muiden todisteiden esittämistä;
- c) muiden tuotteiden, osien tai laitteiden osalta, antaa valmistustodistuksen (EASA 1 -lomake) ilman muiden todisteiden esittämistä;
- d) huoltaa organisaation valmistamaa uutta ilma-alusta ja antaa tästä huollosta huoltotodistuksen (EASA 53 -lomake);

▼B

- e) antaa valmistamalleen ilma-alukselle luvan ilmailuun 21.A.711 kohdan c alakohdan mukaisesti sekä hyväksyä lentoehdot 21.A.710 kohdan b alakohdan mukaisesti tuotannosta vastaavan toimivaltaisen viranomaisen kanssa sovittuja menettelyjä noudattaen, kun tuotanto-organisaatio valvoo itse hyväksyntänsä mukaisesti ilma-aluksen kokoonpanoa ja vahvistaa yhdenmukaisuuden lentämistä varten hyväksyttyjen suunnitteluehtojen kanssa.

21.A.165 Haltijan velvollisuudet

Tuotanto-organisaation hyväksynnän haltijan on:

- a) varmistettava, että 21.A.143 kohdan mukaisesti laadittua tuotanto-organisaation käsikirjaa ja asiakirjoja, joihin siinä viitataan, käytetään organisaatiossa työskentelyn perusasiakirjoina;
- b) hoidettava tuotanto-organisaatiota tuotanto-organisaation hyväksynnässä hyväksyttyjen tietojen ja menettelyjen mukaisesti;
- c) 1. määritettävä, että jokainen valmis ilma-alus on tyyppisuunnitelman mukainen ja turvallisessa käyttökunnossa ennen vaatimustenmukaisuusilmoitusten lähettämistä toimivaltaiselle viranomaiselle; tai

▼M1

2. määritettävä, että muut tuotteet, osat tai laitteet ovat täydelliset ja vastaavat niitä koskevia suunnittelutietoja ja ovat turvallisessa käyttökunnossa ennen EASA 1 -lomakkeen antamista suunnittelutietojen mukaisuuden ja turvallisen käyttökunnan todistamiseksi;
3. lisäksi moottorien osalta määritettävä, että kukin valmis moottori on siihen sovellettavien, moottorin valmistuspäivänä voimassa olevien päästövaatimusten mukainen;
4. määritettävä, että muut tuotteet, osat tai laitteet ovat niitä koskevien tietojen mukaisia ennen EASA 1 -lomakkeen antamista vaatimustenmukaisuustodistuksena;

▼B

- d) tallennettava yksityiskohtaiset tiedot kaikista tehdyistä töistä;
- e) laadittava ja ylläpidettävä turvallisuuden vuoksi sisäistä poikkeamien raportointijärjestelmää, jonka avulla voidaan kerätä ja arvioida poikkeamaraportit ja tunnistaa ei-toivotut kehityssuunnat tai käsitellä puutteita, sekä koottava raportoitavat poikkeamat. Järjestelmään on kuuluttava myös menettely poikkeamiin liittyvien olennaisten tietojen arvioimista sekä niihin liittyvien tietojen julkaisemista varten;
- f) 1. raportoitava tyyppitodistuksen tai suunnitteluhyväksynnän haltijalle kaikki tapaukset, joissa tuotanto-organisaatio on luovuttanut tuotteet, osat tai laitteet ja niiden on myöhemmin todettu sisältävän poikkeamia sovellettavista suunnittelutiedoista, sekä selvittää tyyppitodistuksen tai suunnitteluhyväksynnän haltijan kanssa poikkeamat, joista voi seurata haittaa turvallisuudelle;
2. ilmoitettava virastolle ja jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle kaikki 1 alakohdan mukaisesti havaitut poikkeamat, joista voi seurata turvallisuuden vaarantuminen. Raportit on tehtävä viraston vahvistamassa muodossa ja vahvistamalla tavalla 21.A.3A kohdan b alakohdan 2 alakohdan mukaisesti tai muodossa ja tavalla, jonka jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen hyväksyy;

▼B

3. jos tuotanto-organisaation hyväksynnän haltija toimii toisen tuotanto-organisaation tavarantoimittajana, ilmoitettava myös kyseiselle toiselle organisaatiolle kaikista tapauksista, joissa tuotanto-organisaatio on luovuttanut tuotteita, osia tai laitteita kyseiselle organisaatiolle ja havainnut myöhemmin, että niissä on mahdollisesti poikkeamia sovellettavista suunnittelutiedoista;
- g) annettava tyyppitodistuksen tai suunnitteluorganisaation hyväksynnän haltijalle apua tuotettaviin tuotteisiin, osiin tai laitteisiin liittyvissä asioissa, jotka liittyvät lentokelpoisuuden ylläpitämiseksi tehtäviin toimiin;
- h) perustettava arkistointijärjestelmä, joka sisältää organisaation kumppaneilleen, tavarantoimittajilleen ja alihankkijoilleen asettamat vaatimukset ja jonka avulla voidaan varmistaa tuotteiden, osien tai laitteiden vaatimustenmukaisuuden perustelemiseksi käytettyjen tietojen säilyminen. Tällaiset tiedot on annettava toimivaltaisen viranomaisen käyttöön ja ne on säilytettävä tuotteiden, osien tai laitteiden lentokelpoisuuden varmistamiseksi tarvittavien tietojen antamista varten;
- i) jos hyväksynnän haltija antaa hyväksymisehtojensa mukaisesti huoltotodisteen, määritettävä ennen todisteen antamista, että jokainen valmis ilma-alus on huollettu asianmukaisesti ja on turvallisessa käyttökunnossa;
- j) määritettävä tarvittaessa 21.A.163 kohdan e alakohdassa annetun oikeuden mukaisesti ehdot, joiden mukaisesti voidaan antaa lupa ilmailuun;
- k) varmistettava tarvittaessa 21.A.163 kohdan e alakohdassa annetun oikeuden mukaisesti ennen kuin ilma-alukselle annetaan lupa ilmailuun, että 21.A.711 kohdan c ja e alakohtaa noudatetaan.

H ALALUKU – LENTOKELPOISUUSTODISTUKSET JA RAJOITETUT LENTOKELPOISUUSTODISTUKSET

21.A.171 Soveltamisala

Tässä alaluvussa vahvistetaan lentokelpoisuustodistusten antamista koskeva menettely.

21.A.172 Hakukelpoisuus

Luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jonka nimiin on rekisteröity tai rekisteröidään ilma-alus jossakin jäsenvaltiossa (rekisteröintijäsenvaltio) tai henkilön tai oikeushenkilön edustaja voi hakea ilma-alukselle lentokelpoisuustodistuksen tämän alaluvun mukaisesti.

21.A.173 Luokittelu

Lentokelpoisuustodistukset luokitellaan seuraavasti:

- a) Lentokelpoisuustodistuksia annetaan ilma-aluksille, jotka ovat tämän liitteen I (21 osa) mukaisesti annetun tyyppitodistuksen mukaisia.
- b) Rajoitettuja lentokelpoisuustodistuksia annetaan ilma-aluksille:
1. jotka ovat tämän liitteen I (21 osa) mukaisesti annetun rajoitetun tyyppitodistuksen mukaisia; tai
 2. joiden on virastoa tyydyttävällä tavalla osoitettu täyttävän tietyt lentokelpoisuusspesifikaatiot, joilla varmistetaan riittävä turvallisuuden taso.

▼B**21.A.174 Hakeminen**

a) Edellä 21.A.172 kohdan mukaisesti lentokelpoisuustodistushakemus on tehtävä rekisteröintijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen vahvistamassa muodossa ja vahvistamalla tavalla.

b) Jokaisen lentokelpoisuustodistuksen tai rajoitetun lentokelpoisuustodistuksen hakemuksen on sisällettävä:

1. haettava lentokelpoisuustodistuksen luokka;

2. uuden ilma-aluksen osalta:

i) vaatimustenmukaisuusilmoitus:

— joka on annettu 21.A.163 kohdan b alakohdan mukaisesti; tai

— joka on annettu 21.A.130 kohdan mukaisesti ja jonka toimivaltaisen viranomaisen on validoinut; tai

— maahantuodun ilma-aluksen osalta vientiviranomaisen ilmoitus siitä, että ilma-alus on viraston hyväksymän suunnitelman mukainen;

ii) punnituspöytäkirja kuormassuunnitelmiseen;

▼M2

iii) lentokäsikirja, jos sitä edellytetään kyseiseen ilma-alukseen sovellettavissa sertifiointieritelmissä;

▼B

3. käytetyn ilma-aluksen osalta:

i) jos ilma-alus on peräisin jostakin jäsenvaltiosta, M osan mukaisesti annettu lentokelpoisuuden tarkastustodistus;

ii) jos ilma-alus on peräisin muusta valtiosta kuin jäsenvaltiosta:

— sen valtion toimivaltaisen viranomaisen antama selvitys, jossa ilma-alus on tai on ollut rekisteröity ja josta käy ilmi ilma-aluksen lentokelpoisuustila viranomaisen rekisterissä luovutusajankohtana;

— punnituspöytäkirja kuormassuunnitelmiseen;

— lentokäsikirja, jos sitä edellytetään kyseistä ilma-alusta koskevilla lentokelpoisuusmääräyksissä;

— historiatiedot, joiden avulla voidaan selvittää ilma-aluksen tuotanto-, muutos- ja huoltotilanne, mukaan lukien rajoitukset, jotka liittyvät 21.B.327 kohdan c alakohdan mukaisesti annettuun rajoitettuun lentokelpoisuustodistukseen;

— suositus lentokelpoisuustodistuksen tai rajoitetun lentokelpoisuustodistuksen ja lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen antamiseksi M osan mukaisen lentokelpoisuustarkastuksen jälkeen.

▼B

- c) Ellei muuta sovita, b alakohdan 2 alakohdan i alakohdassa ja b alakohdan 3 alakohdan ii alakohdassa tarkoitetut ilmoitukset on annettava enintään 60 päivää ennen ilma-aluksen esittämistä rekisteröintijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

21.A.175 Kieli

Käsikirjat, kilvet, luettelot ja mittarimerkinnot sekä muut tarvittavat tiedot, joita sovellettavissa sertifiointieritelmissä edellytetään, on esitettävä yhdellä tai useammalla rekisteröintijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä unionin virallisella kielellä.

21.A.177 Lisäykset tai muutokset

Lentokelpoisuustodistukseen saa tehdä lisäyksiä tai muutoksia vain rekisterijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen.

21.A.179 Siirrettävyys ja uudelleen antaminen jäsenvaltioissa

- a) Jos ilma-aluksen omistaja on vaihtunut:

1. ja jos ilma-alus pysyy samassa rekisterissä, lentokelpoisuustodistus tai rajoitettu lentokelpoisuustodistus, joka on rajoitetun tyyppitodistuksen mukainen, siirretään ilma-aluksen mukana;
2. ja jos ilma-alus rekisteröidään toisessa jäsenvaltiossa, annetaan lentokelpoisuustodistus tai rajoitettu lentokelpoisuustodistus, joka on rajoitetun tyyppitodistuksen mukainen,
 - i) kun esitetään edellinen lentokelpoisuustodistus ja M osan mukaisesti annettu lentokelpoisuuden tarkastustodistus, ja
 - ii) kun 21.A.175 kohdan edellytyksiä noudatetaan.

- b) Jos ilma-aluksen omistaja on vaihtunut ja ilma-aluksella on rajoitettu lentokelpoisuustodistus, joka ei ole rajoitetun tyyppitodistuksen mukainen, lentokelpoisuustodistukset siirretään ilma-aluksen mukana edellyttäen, että ilma-alus pysyy samassa rekisterissä, tai annetaan vain sen rekisteröintijäsenvaltion, johon ilma-alus siirretään, toimivaltaisen viranomaisen antaman virallisen suostumuksen perusteella.

21.A.180 Tarkastukset

Lentokelpoisuustodistuksen haltijan on sallittava rekisteröintijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä pääsy ilma-alukseen, jolle lentokelpoisuustodistus on annettu.

21.A.181 Voimassaolo ja voimassa pysyminen

- a) Lentokelpoisuustodistus on voimassa toistaiseksi. Se pysyy voimassa, jos:

1. sovellettavia tyyppisuunnittelua ja lentokelpoisuuden ylläpitoa koskevia vaatimuksia noudatetaan; ja
2. ilma-alus pysyy samassa rekisterissä; ja
3. tyyppitodistusta tai rajoitettua tyyppitodistusta, jonka mukaan lentokelpoisuustodistus on annettu, ei ole aiemmin mitätöity 21.A.51 kohdan mukaisesti; ja
4. todistusta ei ole luovutettu tai peruutettu 21.B.330 kohdan mukaisesti.

▼B

- b) Luovutettu tai peruutettu todistus on palautettava rekisteröintijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

21.A.182 Ilma-aluksen merkinnät

Tämän alaluvun mukaisen lentokelpoisuustodistuksen hakijan on osoitettava, että hänen ilma-aluksensa on merkitty Q alaluvun mukaisesti.

I ALALUKU – MELUTODISTUKSET**21.A.201 Soveltamisala**

Tässä alaluvussa vahvistetaan melutodistusten antamista koskeva menettely.

21.A.203 Hakukelpoisuus

Luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jonka nimiin on rekisteröity tai rekisteröidään ilma-alus jossakin jäsenvaltiossa (rekisteröintijäsenvaltio), tai tällaisen henkilön tai oikeushenkilön edustaja voi hakea ilma-alukselle melutodistusta tämän alaluvun mukaisesti.

21.A.204 Hakeminen

- a) Edellä 21.A.203 kohdan mukaisesti melutodistushakemus on tehtävä rekisteröintijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen vahvistamassa muodossa ja vahvistamalla tavalla.

- b) Hakemuksen on sisällettävä:

1. uuden ilma-aluksen osalta:

- i) vaatimustenmukaisuusilmoitus:

— joka on annettu 21.A.163 kohdan b alakohdan mukaisesti; tai

— joka on annettu 21.A.130 kohdan mukaisesti ja jonka toimivaltainen viranomainen on validoinut; tai

— maahantuodun ilma-aluksen osalta vientiviranomaisen allekirjoittama ilmoitus siitä, että ilma-alus on viraston hyväksymän suunnitelman mukainen; ja

- ii) sovellettavien melumääräysten mukaisesti määritetyt melutasotiedot;

2. käytetyn ilma-aluksen osalta:

- i) sovellettavien melumääräysten mukaisesti määritetyt melutasotiedot; ja

- ii) historiatiedot, joiden avulla voidaan selvittää ilma-aluksen tuotanto-, muutos- ja huoltotilanne.

- c) Ellei muuta sovita, b alakohdan 1 alakohdassa tarkoitetut ilmoitukset on annettava enintään 60 päivää ennen ilma-aluksen esittämistä rekisteröintijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

21.A.207 Lisäykset tai muutokset

Melutodistukseen saa tehdä lisäyksiä tai muutoksia vain rekisteröintijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen.

▼B**21.A.209 Siirrettävyys ja uudelleen antaminen jäsenvaltioissa**

Jos ilma-aluksen omistaja on vaihtunut:

- a) ja jos ilma-alus pysyy samassa rekisterissä, melutodistus on siirrettävä lentokoneen mukana; tai
- b) jos ilma-alus siirtyy toisen jäsenvaltion rekisteriin, melutodistus on annettava, kun edellinen melutodistus esitetään.

21.A.210 Tarkastukset

Melutodistuksen haltijan on sallittava rekisteröintijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen tai viraston pyynnöstä pääsy tarkastusta varten ilma-alukseen, jolle melutodistus on annettu.

21.A.211 Voimassaolo ja voimassa pysyminen

a) Melutodistus on voimassa toistaiseksi. Se pysyy voimassa, jos:

- 1. voimassa olevia tyyppisuunnittelu-, ympäristönsuojelu- ja lentokelpoisuusvaatimuksia noudatetaan; ja
- 2. ilma-alus pysyy samassa rekisterissä; ja
- 3. tyyppitodistusta tai rajoitettua tyyppitodistusta, jonka mukaan lentokelpoisuustodistus on annettu, ei ole aiemmin mitätöity 21.A.51 kohdan mukaisesti; ja
- 4. todistusta ei ole luovutettu tai peruutettu 21.B.430 kohdan mukaisesti.

b) Luovutettu tai peruutettu todistus on palautettava rekisteröintijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

J ALALUKU – SUUNNITTELUORGANISAATION HYVÄKSYNTÄ**21.A.231 Soveltamisala**

Tässä alaluvussa vahvistetaan menettelytavat suunnitteluorganisaatioiden hyväksymistä varten sekä vahvistetaan tämän hyväksynnän hakijoiden ja haltijoiden oikeudet ja velvollisuudet.

21.A.233 Hakukelpoisuus

Luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö (organisaatio) voi hakea tämän alaluvun mukaista hyväksyntää:

- a) 21.A.14, 21.A.112B, 21.A.432B tai 21.A.602B kohdan mukaisesti; tai
- b) pienten muutosten tai pienten korjausten suunnitteluhyväksyntää, kun sitä tarvitaan 21.A.263 kohdan mukaisten oikeuksien saamiseksi.

21.A.234 Hakeminen

Suunnitteluorganisaation hyväksyntää on haettava viraston vahvistamassa muodossa ja vahvistamalla tavalla ja hakemuksen on sisällettävä yhteenveto 21.A.243 kohdassa vaadituista tiedoista sekä 21.A.251 kohdan mukaisesti annettavaksi haettavista hyväksymisehdoista.

▼ B**21.A.235 Suunnitteluorganisaation hyväksynnän antaminen**

Organisaatiolla on oikeus saada viraston antama suunnitteluorganisaation hyväksyntä osoitettuaan noudattavansa tämän alaluvun asiaa koskevia vaatimuksia.

21.A.239 Suunnittelunvarmistusjärjestelmä

- a) Suunnitteluorganisaation on osoitettava, että sillä on suunnittelunvarmistusjärjestelmä ja se pystyy ylläpitämään sitä hakemuksessa tarkoitettujen tuotteiden, osien ja laitteiden suunnittelun sekä niiden suunnitelmien muutosten hallintaa ja valvontaa varten. Suunnittelunvarmistusjärjestelmän avulla organisaation on voitava:

▼ M2

1. varmistaa, että tuotteiden, osien ja laitteiden suunnittelu tai niiden suunnitelmien muutokset ovat sovellettavien tyyppihyväksynnän perusteiden ja käyttösoveltuvuustietojen sertifiointiperusteiden sekä ympäristönsuojeluvaatimusten mukaiset; ja

▼ B

2. varmistaa, että sen velvoitteista huolehditaan asianmukaisesti:
 - i) tämän liitteen I (21 osa) asiaa koskevien ehtojen; ja
 - ii) 21.A.251 kohdan mukaisesti annettujen hyväksymisehtojen mukaisesti;
3. valvomaan itsenäisesti suunnittelunvarmistusjärjestelmän dokumentoitujen menettelyjen noudattamista ja niiden riittävyyttä. Valvontaan on kuuluttava järjestelmä palautteen antamiseksi korjaustoimenpiteistä vastaavalle henkilölle tai henkilöryhmälle.
- b) Suunnittelunvarmistusjärjestelmään on kuuluttava riippumaton tarkastustoiminto niitä vaatimustenmukaisuuden osoituksia varten, joiden perusteella organisaatio lähettää vaatimustenmukaisuusilmoituksia ja niihin liittyviä asiakirjoja virastolle.
- c) Suunnitteluorganisaation on eriteltävä tapa, jolla suunnittelunvarmistusjärjestelmässä otetaan huomioon kumppanien ja alihankkijoiden suunnittelemien osien tai laitteiden tai niiden suorittamien tehtävien hyväksyttävyys kirjallisten menetelmien mukaisesti.

21.A.243 Tiedot**▼ M3**

- a) Suunnitteluorganisaation on toimitettava virastolle käsikirja, jossa kuvaillaan joko suoraan tai viittausten avulla organisaatio, olennaiset menettelytavat sekä suunniteltavat tuotteet tai niiden muutokset. Jos koelentoja tehdään, on toimitettava myös organisaatioiden koelentoihin liittyvät käytännöt ja menettelyt määrittävä koelentotoiminnan käsikirja. Koelentotoiminnan käsikirjan on sisällettävä seuraavat tiedot:
- i) kuvaus organisaation koelentoja koskevista menettelyistä, mukaan luetuna koelennot suorittavan organisaation osallistuminen ilmailuluvan myöntämisprosessiin;
 - ii) miehistöä koskevat käytännöt, mukaan luettuina tarpeen mukaan kokoonpano, pätevyys, viimeaikainen kokemus ja lentoaikarajoitukset, liitteessä I (21 osa) olevan lisäyksen XII mukaisesti;
 - iii) tarvittaessa menettelyt, jotka koskevat koelentokoulutusta ja muiden henkilöiden kuin miehistön jäsenten kuljettamista;

▼ M3

- iv) riskienhallinnan ja turvallisuusjohtamisen periaatteet ja niihin liittyvät menetelmät;
- v) menettelyt niiden laitteiden ja varusteiden määrittämiseksi, jotka ilmaluoksessa on oltava;
- vi) luettelo asiakirjoista, jotka tarvitaan koelentoa varten.

▼ B

- b) Jos jotkin osat tai laitteet tai tuotteiden muutokset suunnitellaan kumppaniorganisaatioissa tai alihankintana, käsikirjan on sisällettävä ilmoitus siitä, miten suunnitteluorganisaatio pystyy antamaan kaikkien osien ja laitteiden osalta 21.A.239 kohdan b alakohdassa vaaditun vaatimustenmukaisuusilmoituksen ja sisältää suoraan tai viittausten avulla tällaisten kumppanien tai alihankkijoiden suunnittelutoimintaa ja organisaatiota koskevat kuvaukset ja tiedot, joita tarvitaan ilmoituksen antamiseen.
- c) Suunnitteluorganisaation käsikirjaan on tehtävä muutokset, jotka ovat tarpeen organisaation kuvauksen pitämiseksi ajan tasalla, ja virastolle on toimitettava jäljennökset kaikista muutoksista.
- d) Suunnitteluorganisaation on annettava ilmoitus johdon ja muiden sellaisten henkilöiden pätevyydestä ja kokemuksesta, jotka vastaavat organisaatiossa lentokelpoisuuteen ja ympäristönsuojeluun liittyvistä päätöksistä.

▼ M2**21.A.245 Hyväksyntää koskevat vaatimukset**

Suunnitteluorganisaation on osoitettava 21.A.243 kohdan mukaisesti toimitettujen tietojen perusteella, että 21.A.239 kohdan vaatimusten noudattamisen lisäksi

- a) kaikilla teknisillä osastoilla on riittävä määrä ja riittävän kokeneita henkilöitä, joilla on asianmukaiset valtuudet huolehtia heille kuuluvista tehtävistä, ja nämä valtuudet yhdessä toimitilojen, välineiden ja varusteiden kanssa riittävät tuotetta koskevien lentokelpoisuus-, käyttöönsoveltuvuus- ja ympäristötavoitteiden saavuttamiseen;
- b) osastojen välinen ja osastojen sisäinen lentokelpoisuuteen, käyttöönsoveltuvuuteen ja ympäristönsuojeluun liittyvä toiminta on koordinoitu kattavasti ja tehokkaasti.

21.A.247 Suunnittelunvarmistusjärjestelmän muutokset

Suunnitteluorganisaation hyväksynnän antamisen jälkeen virastolla on hyväksyttävä kaikki suunnittelunvarmistusjärjestelmään tehtävät muutokset, joilla on merkitystä vaatimustenmukaisuuden tai lentokelpoisuus-, käyttöönsoveltuvuus- ja ympäristönsuojeluvaatimusten noudattamisen osoittamisen kannalta. Hyväksymishakemus on tehtävä virastolle kirjallisesti ja suunnitteluorganisaation on osoitettava toimittamalla käsikirjaan ehdotetut muutokset virastolle ennen muutoksen toteuttamista, että organisaatio täyttää muutoksen jälkeen edelleen tämän alaluvun vaatimukset.

▼ B**21.A.249 Siirrettävyys**

Suunnitteluorganisaation hyväksyntää ei voi siirtää muutoin kuin omistajan vaihdoksen yhteydessä, jolloin kyseessä on 21.A.247 kohdan soveltamisen kannalta merkittävä muutos.

▼ M2**21.A.251 Hyväksymisehdot**

Hyväksymisehdoissa on yksilöitävä suunnittelutyön tyypit sekä tuote-, osa- ja laiteryhvät, joita varten suunnitteluorganisaatiolla on suunnitteluorganisaation hyväksyntä, sekä toiminnot ja tehtävät, joita organisaatio on hyväksytty suorittamaan tuotteiden lentokelpoisuuden, käyttöönsoveltuvuuden sekä melu-, polttoaine- ja pakokaasupäästöjen osalta. Jos suunnitteluorganisaation hyväksyntä kattaa myös apuvoimalaitteen (APU) tyyppihyväksynnän tai ETSO-valtuutuksen, hyväksymisehdot sisältävät lisäksi tuotteiden tai APU:jen luettelon. Kyseiset ehdot on annettava suunnitteluorganisaation hyväksynnän osana.

▼ B**21.A.253 Hyväksymisehtojen muuttaminen**

Kaikkien hyväksymisehtojen muutosten on oltava viraston hyväksymiä. Hyväksymisehtojen muutosta koskeva hakemus on tehtävä viraston vahvistamassa muodossa ja vahvistamalla tavalla. Suunnitteluorganisaation on täytettävä tämän alaluvun asiaa koskevat vaatimukset.

21.A.257 Tutkinnot

- a) Suunnitteluorganisaation on tehtävä järjestelyt, joiden avulla virasto pystyy tekemään tutkintoja, mukaan lukien kumppanien ja alihankkijoiden tutkinnot, jotka ovat tarpeen tämän alaluvun sovellettavien vaatimusten noudattamisen ja sen jatkumisen määrittämiseksi.
- b) Suunnitteluorganisaation on sallittava viraston tarkistaa raportteja, tehdä tarkastuksia sekä suorittaa koelentoja tai maakoikeita tai olla niissä läsnä siltä osin kuin on tarpeen hakijan 21.A.239 kohdan b alakohdan mukaisesti antamien vaatimustenmukaisuusilmoitusten paikkansapitävyyden tarkistamiseksi.

21.A.258 Havainnot

- a) Jos saadaan objektiivisia todisteita siitä, että tuotanto-organisaation hyväksynnän haltija ei noudata tämän liitteen I (21 osa) vaatimuksia, havainnot luokitellaan seuraavasti:
 - 1. tason yksi havainto on sellainen poikkeama tämän liitteen I (21 osa) vaatimuksista, josta voisi seurata hallitsemattomia poikkeamia sovellettavista suunnittelutiedoista ja joka voisi vaikuttaa ilma-aluksen turvallisuuteen;
 - 2. tason kaksi havaintoja ovat kaikki poikkeamat tämän liitteen I (21 osa) vaatimuksista, joita ei luokitella tason yksi havainnoiksi.
- b) Tason kolme havainto on seikka, jonka on objektiivisten todisteiden perusteella todettu sisältävän mahdollisia ongelmia, joista voisi seurata a alakohdan mukainen poikkeama vaatimuksista.
- c) Kun ilmoitus viraston vahvistamien hallinnollisten menettelyjen mukaisesta havainnosta on saatu:
 - 1. tason yksi havainnon osalta suunnitteluorganisaation hyväksynnän haltijan on osoitettava toteuttaneensa virastoa tyydyttävät korjaustoimenpiteet viimeistään 21 työpäivän kuluttua siitä, kun havainto on kirjallisesti vahvistettu;

▼B

2. tason kaksi havainnon osalta toimivaltaisen viranomaisen hyväksymän korjausajanjakson on vastattava havainnon luonnetta ylittämättä aluksi kuitenkin kolmea kuukautta. Tietyissä olosuhteissa ja poikkeamahavainnon luonteen perusteella toimivaltainen viranomainen voi kuitenkin jatkaa kolmen kuukauden ajanjaksoa toimivaltaista viranomaista tyydyttävän korjaussuunnitelman mukaisesti;
 3. tason kolme havainto ei edellytä suunnitteluorganisaation hyväksynnän haltijalta välittömiä toimenpiteitä.
- d) Tason yksi tai kaksi havainnon johdosta suunnitteluorganisaation hyväksynnän voimassaolo voidaan keskeyttää tai se voidaan peruuttaa kokonaan tai osittain viraston vahvistamien hallinnollisten menettelyjen mukaisesti. Suunnitteluorganisaation hyväksynnän haltijan on viipymättä vahvistettava vastaanottaneensa tiedon suunnitteluorganisaation hyväksynnän voimassaolon keskeyttämisestä tai peruuttamisesta.

21.A.259 Voimassaolo ja voimassa pysyminen

- a) Suunnitteluorganisaation hyväksyntä on voimassa toistaiseksi. Se pysyy voimassa, ellei:
1. suunnitteluorganisaatio jätä osoittamatta tämän alaluvun sovellettavien vaatimusten noudattamista; tai
 2. haltija tai jokin sen kumppani tai alihankkija estä virastoa tekemästä 21.A.257 kohdan mukaisia tutkintoja; tai
 3. ole todisteita siitä, että suunnittelunvarmistusjärjestelmällä ei pystytä saavuttamaan hyväksynnän mukaisten tuotteiden tai niiden muutosten suunnittelun tyydyttävää hallintaa ja valvontaa; tai
 4. hyväksymistodistusta ole luovutettu tai peruutettu viraston vahvistamien hallinnollisten menettelyjen mukaisesti.
- b) Luovutettu tai peruutettu todistus on palautettava virastolle.

21.A.263 Oikeudet

- a) Suunnitteluorganisaation hyväksynnän haltijalla on oikeus harjoittaa tämän liitteen I (21 osa) ja hyväksynnän laajuuden mukaista suunnittelutoimintaa.
- b) Edellä 21.A.257 kohdan b alakohdan ehtojen täytyessä virasto hyväksyy ilman muita tarkastuksia vaatimustenmukaisuusasiakirjat, jotka hakija toimittaa seuraavien asiakirjojen saamiseksi:
1. lupaa ilmailua varten tarvittava lentoehtojen hyväksyntä; tai

▼M2

2. tyyppihyväksyntätodistus tai tyyppihyväksyntätodistukseen tehtävän suuren muutoksen hyväksyntä; tai

▼B

3. lisätyyppitodistus; tai
4. 21.A.602B kohdan b alakohdan 1 alakohdan mukainen ETSO-valtuutus; tai
5. suuren korjaussuunnitelman hyväksyntä.

▼B

- c) Suunnitteluorganisaation hyväksynnän haltijalla on hyväksymisehtojensa ja suunnittelunvarmistusjärjestelmän asiaa koskevien menettelyjen mukaisesti oikeus:

▼M2

1. luokitella tyyppihyväksyntätodistusten muutokset ja korjaukset suuriksi tai pieniksi;
2. hyväksyä pieniä tyyppihyväksyntätodistusten muutoksia ja pieniä korjauksia;

▼B

3. antaa tietoja tai ohjeita, jotka sisältävät seuraavan ilmoituksen: ”Tämän asiakirjan tekninen sisältö on hyväksytty suunnitteluorganisaation hyväksynnän nro EASA.21J.[XXXX] mukaisten valtuuksien perusteella”;
4. hyväksyä ilma-aluksen lentokäsikirjan ja sen lisäysten vähäisiä tarkistuksia ja antaa tarkistuksia, jotka sisältävät seuraavan ilmoituksen: ”Lentokäsikirjan (tai lisäyksen) muutos nro [YY], hyväksytty suunnitteluorganisaation nro EASA.21J.[XXXX] mukaisten valtuuksien perusteella”;
5. hyväksyä niiden tuotteiden tai apuvoimalaitteiden suurten korjausten suunnitelmia, joita varten sillä on tyyppitodistus tai lisätyypitodistus tai ETSO-valtuutus;
6. hyväksyä ehdot, joiden täyttyessä lupa ilmailuun voidaan antaa 21.A.710 kohdan a alakohdan 2 alakohdan mukaisesti, lukuun ottamatta 21.A.701 kohdan a alakohdan 15 alakohdassa mainittuun tarkoitukseen annettavia lupia ilmailuun;
7. antaa 21.A.711 kohdan b alakohdan mukaisesti lupa ilmailuun ilma-alukselle, jonka se on suunnitellut tai jota se on muuttanut tai jonka osalta se on hyväksynyt 21.A.263 kohdan c alakohdan 6 alakohdassa mukaisesti ilmailuluvan myöntämisehdot, kun suunnitteluorganisaatio valvoo itse hyväksyntänsä mukaisesti ilma-aluksen kokoonpanoa ja varmistaa yhdenmukaisuuden lentoa varten hyväksytyjen suunnitteluehtojen kanssa.

21.A.265 Haltijan velvollisuudet

Suunnitteluorganisaation hyväksynnän haltijan on:

- a) ylläpidettävä käsikirjaa suunnittelunvarmistusjärjestelmän mukaisesti;
- b) varmistettava, että käsikirjaa käytetään organisaatiossa työskentelyn perusasiakirjana;
- c) todettava, että tuotteiden tai niiden muutosten tai korjausten suunnittelu on sovellettavien vaatimusten mukaista eikä siinä ole turvallisuutta vaarantavia piirteitä;
- d) edellä 21.A.263 kohdan mukaisten oikeuksien perusteella hyväksytyjä pieniä muutoksia tai korjauksia lukuun ottamatta annettava virastolle ilmoituksia ja niihin liittyviä asiakirjoja, joilla vahvistetaan c alakohdan noudattaminen;
- e) annettava virastolle 21.A.3B kohdassa vaadittuihin toimiin liittyviä tietoja tai ohjeita;
- f) määritettävä tarvittaessa 21.A.263 kohdan c alakohdan 6 alakohdassa annetun oikeuden mukaisesti ehdot, joiden mukaisesti lupa ilmailuun voidaan antaa;

▼B

- g) varmistettava tarvittaessa 21.A.263 kohdan c alakohdan 7 alakohdassa annettun oikeuden mukaisesti ennen kuin ilma-alukselle annetaan lupa ilmailuun, että 21.A.711 kohdan b ja e alakohtaa noudatetaan;

K ALALUKU – OSAT JA LAITTEET**21.A.301 Soveltamisala**

Tässä alaluvussa vahvistetaan osien ja laitteiden hyväksyntää koskevat menettelytavat.

21.A.303 Sovellettavien vaatimusten noudattaminen

Tyypitodistettuun tuotteeseen asennettavien osien ja laitteiden vaatimustenmukaisuus on osoitettava:

- a) B, D tai E alaluvun tyypisertifiointimenettelyjen yhteydessä sen tuotteen osalta, johon osa tai laite asennetaan; tai
- b) soveltuvin osin O alaluvun mukaisten ETSO-valtuutusmenettelyjen avulla; tai
- c) vakio-osien osalta virallisesti tunnustettujen standardien mukaisesti.

21.A.305 Osien ja laitteiden hyväksyminen

Osan tai laitteen on oltava sovellettavien ETSO-määräysten tai viraston yksittäistapauksessa vastaavantasoisiksi tunnustamien eritelmien mukainen aina kun osan tai laitteen hyväksyntää edellytetään nimenomaisesti unionin lainsäädännössä tai viraston toimenpiteissä.

21.A.307 Osien ja laitteiden luovuttaminen asennettavaksi

Osan tai laitteen saa asentaa tyypisertifioituun tuotteeseen, jos se on turvallisessa käyttökunnossa ja:

- a) sen mukana toimitetaan huolto- ja valmistustodistus (EASA 1 -lomake), jossa todistetaan, että kyseinen osa tai laite on valmistettu hyväksytyjen suunnittelutietojen mukaisesti; ja se on merkitty Q alaluvun mukaisesti; tai
- b) se on vakio-osa; tai
- c) kyseessä on ELA1- tai ELA2-ilma-aluksen osa tai laite, joka:
 - 1. ei ole käyttöältään rajoitettu eikä primäärirakenteen tai ohjauslaitteiden osa;
 - 2. on valmistettu sovellettavan suunnittelun mukaisesti;
 - 3. on merkitty Q alaluvun mukaisesti;
 - 4. on yksilöity asennettavaksi tiettyyn ilma-alukseen;
 - 5. on tarkoitettu asennettavaksi ilma-alukseen, jonka omistaja on todentanut edellytysten 1–4 noudattamisen ja ottanut vastuun siitä.

(L ALALUKU – EI KÄYTÖSSÄ)**M ALALUKU – KORJAUKSET****21.A.431 A Soveltamisala**

- a) Tässä alaluvussa vahvistetaan menettelytavat korjaussuunnitelmien hyväksymistä varten sekä vahvistetaan tämän hyväksynnän hakijoiden ja haltijoiden oikeudet ja velvollisuudet.

▼B

- b) Tässä alaluvussa määritellään vakiokorjaukset, joihin ei sovelleta tämän alaluvun mukaista hyväksyntämenettelyä.
- c) 'Korjauksella' tarkoitetaan vaurion poistamista ja/tai tuotteen palauttamista lentokelpoiseen tilaan sen jälkeen kun tuotteen, osan tai laitteen valmistaja on alun perin luovuttanut tuotteen, osan tai laitteen käyttöön.
- d) Vaurion poistamista osia tai laitteita korvaamalla ilman, että tarvitaan suunnittelutyötä, pidetään huoltotehtävänä, joten sille ei tarvita tämän liitteen I (21 osa) mukaista hyväksyntää.
- e) ETSO-artikkeliin, joka ei ole apuvoimalaite (APU), tehtävää korjausta on käsiteltävä ETSO-suunnitelman muutoksena, joten se on käsiteltävä 21.A.611 kohdan mukaisesti.

21A.431B Vakiokorjaukset

- a) Vakiokorjaukset ovat korjauksia, jotka:
 - 1) koskevat seuraavia ilma-aluksia:
 - i) lentokoneet, joiden suurin sallittu lentoonlähtömassa (MTOM) on enintään 5 700 kg;
 - ii) pyöriväsiipiset ilma-alukset, joiden MTOM on enintään 3 175 kg;
 - iii) purjelentokoneet, moottoripurjelentokoneet, ilmapallot ja ilmalaivat siten kuin ELA1- tai ELA2-luokassa on määritelty.
 - 2) ovat viraston julkaisemiin sellaisiin sertifiointieritelmiin sisältyvien suunnittelutietojen mukaisia, joihin sisältyvät hyväksyttävät menetelmät, teknikat ja käytännöt vakiokorjausten toteuttamiseksi ja tunnistamiseksi sekä niihin liittyvät jatkuvaa lentokelpoisuutta koskevat ohjeet; ja
 - 3) eivät ole ristiriidassa tyyppitodistuksen haltijan tietojen kanssa.

- b) Vakiomuutoksiin ei sovelleta 21.A.432A–21.A.451 kohtaa.

21.A.432A Hakukelpoisuus

- a) Luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on osoittanut tai on osoittamassa pätevyytensä 21.A.432B kohdan mukaisesti, voi hakea suuren korjauksen suunnitteluhuvelyä tämän alaluvun ehtojen mukaisesti.
- b) Luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi hakea pienen korjauksen suunnitteluhuvelyä.

21.A.432B Pätevyyden osoittaminen

- a) Suuren korjauksen suunnitteluhuvelyä hakevan hakijan on osoitettava pätevyytensä viraston J alaluvun mukaisesti antaman suunnitteluorganisaation hyväksynnän avulla.
- b) Poiketen siitä, mitä a alakohdassa säädetään, hakija voi pyytää virastolta lupaa osoittaa pätevyytensä muulla tavoin ja käyttää siihen menettelytapoja, joissa esitetään erityiset suunnitteluperiaatteet, käytettävissä olevat resurssit sekä tämän alaluvun vaatimusten noudattamiseen tarvittavien toimintojen järjestys.
- c) Poiketen siitä, mitä a ja b alakohdassa säädetään, hakija voi pyytää virastolta lupaa sellaisen sertifiointiohjelman hyväksymiseen, jossa vahvistetaan erityiset suunnittelukäytännöt, käytettävissä olevat resurssit sekä toimintojen järjestys, jotka ovat tarpeen tämän liitteen I (21 osa) noudattamiseksi 21.A.14 kohdan c alakohdassa määritellyn tuotteen osalta.

▼B**21.A.433 Korjausten suunnittelu**

a) Korjauksen suunnitteluhyväksynnän hakijan on:

1. osoitettava noudattavansa tyyppisertifioinnin perusteita ja ympäristönsuojeluvaatimuksia, joihin viitataan tyyppitodistuksessa, lisätyypitodistuksessa tai APU:n ETSO-valtuutuksessa tai suuren korjauksen suunnitteluhyväksynnän hakemispäivänä voimassa olevia vaatimuksia sekä kaikkia sellaisia sertifiointieritelmien tai erityisehtojen muutoksia, joita virasto pitää tarpeellisin sellaisen turvallisuustason saavuttamiseksi, joka vastaa tyyppitodistuksessa, lisätyypitodistuksessa tai APU:n ETSO-valtuutuksessa tarkoitettujen tyyppisertifioinnin perusteiden tuottamaa tasoa;
2. lähetettävä kaikki tarvittavat perustelutiedot viraston sitä pyytäessä;
3. annettava vaatimustenmukaisuusilmoitus a alakohdan 1 alakohdassa tarkoitettujen sertifiointieritelmien ja ympäristönsuojeluvaatimusten osalta.

b) Jos hakija ei ole tyyppitodistuksen tai lisätyypitodistuksen tai APU:n ETSO-valtuutuksen haltija, hakija voi täyttää a alakohdan vaatimukset joko omien resurssiensä avulla tai tekemällä tarvittavat järjestelyt tyyppitodistuksen tai lisätyypitodistuksen tai APU:n ETSO-valtuutuksen haltijan kanssa.

21.A.435 Korjausten luokittelu**▼M2**

a) Korjaus voi olla suuri tai pieni. Luokittelu on tehtävä tyyppihyväksyntätodistuksen muutosta koskevien 21.A.91 kohdan perusteiden mukaisesti.

▼B

b) Korjauksen luokittelee suureksi tai pieneksi a alakohdan mukaisesti:

1. virasto; tai
2. asianmukaisesti hyväksytty suunnitteluorganisaatio viraston kanssa sovitun menettelyn mukaisesti.

21.A.437 Korjaussuunnitelman hyväksynnän antaminen

Kun on todettu ja osoitettu, että korjaussuunnitelma täyttää 21.A.433 kohdan a alakohdan 1 alakohdan sitä koskevat sertifiointieritelmät ja ympäristönsuojeluvaatimukset, suunnitelman hyväksyy:

- a) virasto; tai
- b) asianmukaisesti hyväksytty suunnitteluorganisaatio, joka on myös tyyppitodistuksen, lisätyypitodistuksen tai APU:n ETSO-valtuutuksen haltija, viraston kanssa sovitun menettelyn mukaisesti; tai
- c) pienten korjausten osalta asianmukaisesti hyväksytty suunnitteluorganisaatio viraston kanssa sovitun menettelyn mukaisesti.

21.A.439 Korjausosien tuotanto

Osat ja laitteet, joita käytetään korjauksissa, valmistetaan korjauksen suunnitteluhyväksynnän haltijan antamien tarvittavien suunnittelutietojen perusteella laadittujen tuotantotietojen mukaisesti:

▼B

- a) F alaluvun mukaisesti; tai
- b) G alaluvun mukaisesti hyväksytyssä organisaatiossa; tai
- c) asianmukaisesti hyväksytyssä huolto-organisaatiossa.

21.A.441 Korjauksen tekeminen

- a) Korjaus on tehtävä tapauksen mukaan M osan tai 145 osan mukaisesti tai korjauksen tekee G alaluvun mukaisesti hyväksytty tuotanto-organisaatio 21.A.163 kohdan d alakohtaan perustuvan oikeutensa mukaisesti.
- b) Suunnitteluorganisaation on luovutettava korjauksen tekeväälle huolto-organisaatiolle kaikki tarvittavat asennusohjeet.

21.A.443 Rajoitukset

Korjaussuunnitelma voidaan hyväksyä myös rajoitettuna, jolloin korjauksen suunnitteluhyväksyntä sisältää tarvittavat ohjeet ja rajoitukset. Korjauksen suunnitteluhyväksynnän haltijan on luovutettava nämä ohjeet ja rajoitukset käyttäjälle viraston kanssa sovittua menettelyä noudattaen.

21.A.445 Korjaamattomat vauriot

- a) Jos vaurioitunut tuote, osa tai laite jätetään korjaamatta, ja jos aikaisemmin hyväksytyt tiedot eivät koske sitä, vaurion seurauksia lentokelpoisuuden kannalta saa arvioida vain:

1. virasto; tai
2. asianmukaisesti hyväksytty suunnitteluorganisaatio viraston kanssa sovitun menettelyn mukaisesti.

Mahdollisesti tarvittavat rajoitukset käsitellään 21.A.443 kohdan mukaisia menettelyjä noudattaen.

- b) Jos vauriota ei arvioi a alakohdan mukaisesti virasto eikä tyyppitodistuksen, lisätyyppitodistuksen tai APU:n ETSO-valtuutuksen haltija, arvion tekevän organisaation on annettava perustelut sille, että tiedot, joihin arvio perustuu, ovat riittävät joko organisaation omien resurssien tai tyyppitodistuksen, lisätyyppitodistuksen tai APU:n ETSO-valtuutuksen haltijan tai valmistajan kanssa tehdyn järjestelyn perusteella.

21.A.447 Tietojen säilyttäminen

Korjauksen suunnitteluhyväksynnän haltijan on säilytettävä kaikkia korjauksia, olennaisia suunnittelupiirustuksia, koeraportteja, ohjeita ja 21.A.443 kohdan mukaisesti mahdollisesti annettuja rajoituksia koskevat tiedot sekä luokittelun perustelut ja todisteet suunnitteluhyväksynnästä:

- a) viraston saatavilla; ja
- b) korjattujen tuotteiden, osien tai laitteiden jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämisen varmistamista varten tarvittavien tietojen toimittamiseksi.

21.A.449 Jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämistä koskevat ohjeet

- a) Korjauksen suunnitteluhyväksynnän haltijan on laadittava jokaiselle sellaisen ilma-aluksen käyttäjälle, johon korjaus tehdään, vähintään yksi täydellinen sarja muutoksia jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämistä koskeviin ohjeisiin;

▼B

muutosten on perustuttava korjauksen suunnitteluun ja sisällettävä kattavat tiedot ja toteutusohjeet, jotka on laadittu sovellettavien vaatimusten mukaisesti. Korjatulle tuotteelle, osalle tai laitteelle saa antaa huoltotodisteen ennen ohjeiden muutosten valmistumista, mutta huoltotodiste saa olla voimassa vain rajoitetun käyttöajan ja asiasta on sovittava viraston kanssa. Ohjeiden muutokset on pyynnöstä annettava muiden sellaisten henkilöiden käyttöön, joiden on noudatettava ohjeisiin tehtyjen muutosten vaatimuksia. Joidenkin lentokelpoisuuden ylläpitämistä koskevien käsikirjojen muutosten tai niiden osien toimittaminen, jotka liittyvät peruskorjaukseen tai muuhun raskaaseen huoltoon, saa viivästyä siihen saakka, kunnes tuote on otettu käyttöön, mutta ohjeiden on oltava käytettävissä ennen kuin mikään tuote saavuttaa määritetyn iän tai lentotuntien/käyttökertojen lukumäärän.

- b) Jos korjauksen suunnitteluhyväksynnän haltija antaa lentokelpoisuuden ylläpitämistä koskeviin ohjeisiin tehtävät päivitykset sen jälkeen, kun korjaus on hyväksytty, päivitykset toimitetaan jokaiselle käyttäjälle ja pyynnöstä muiden sellaisten henkilöiden käyttöön, joiden on noudatettava ohjeisiin tehtyjen muutosten vaatimuksia. Virastolle on toimitettava ohjelma, josta käy ilmi, miten lentokelpoisuuden ylläpitämistä koskevien muutosohjeiden päivitykset jaetaan.

21.A.451 Velvollisuudet ja EPA-merkintä

- a) Jokaisen suuren korjauksen suunnittelun hyväksynnän haltijan on:

1. huolehdittava velvollisuuksista, jotka

- i) vahvistetaan 21.A.3, 21.A.3B, 21.A.4, 21.A.439, 21.A.441, 21.A.443, 21.A.447 ja 21.A.449 kohdassa;
- ii) johtuvat 21.A.433 kohdan b alakohdassa tarkoitetusta yhteistyöstä tyyppitodistuksen, lisätyyppitodistuksen ja APU:n ETSO-valtuutuksen haltijan kanssa.

2. tehtävä 21.A.804 kohdan a alakohdan mukainen merkintä, joka sisältää kirjaimet ”EPA”.

- b) Lukuun ottamatta tyyppitodistuksen haltijoita tai APU-valtuutuksen haltijoita, joihin sovelletaan 21.A.44 kohtaa, pienen korjauksen suunnitteluhyväksynnän haltijan on:

1. ryhdyttävä 21.A.4, 21.A.447 ja 21.A.449 kohdassa vahvistettuihin velvollisuuksiin; ja
2. tehtävä 21.A.804 kohdan a alakohdan mukainen merkintä, joka sisältää kirjaimet ”EPA”.

(N ALALUKU – EI KÄYTÖSSÄ)

O ALALUKU – ETSO-VALTUUTUKSET

21.A.601 Soveltamisala

Tässä alaluvussa vahvistetaan menettelytavat ETSO-valtuutuksien antamista varten sekä ETSO-valtuutuksien hakijoiden ja haltijoiden oikeuksia ja velvollisuuksia koskevat säännöt.

21.A.602A Hakukelpoisuus

Luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka tuottaa tai valmistautuu tuottamaan ETSO-artikkeleita ja on osoittanut tai osoittamassa pätevyytensä 21.A.602B kohdan mukaisesti, voi hakea ETSO-valtuutusta.

▼B**21.A.602B Pätevyyden osoittaminen**

Jokaisen ETSO-valtuutusta hakevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön on osoitettava pätevyytensä seuraavasti:

- a) tuotannon osalta G alaluvun mukaisesti annetun tuotanto-organisaation hyväksynnän avulla tai noudattamalla F alaluvun menettelyjä; ja
- b) suunnittelun osalta:
 - 1. APU:jen suunnittelua varten viraston J alaluvun mukaisesti antamalla suunnitteluorganisaation hyväksynnällä;
 - 2. kaikkien muiden artikkelien suunnittelua varten käyttämällä menettelyjä, joissa vahvistetaan tämän liitteen I (21 osa) vaatimusten täyttämiseen tarvittavat erityiset suunnittelukäytännöt, resurssit ja toimintojen järjestys.

21.A.603 Hakeminen

- a) ETSO-valtuutusta haetaan viraston vahvistamassa muodossa ja vahvistamalla tavalla; hakemuksen mukana on toimitettava 21.A.605 kohdassa vaaditut tiedot.
- b) Jos on odotettavissa useita pieniä, 21.A.611 kohdan mukaisia muutoksia, hakijan on ilmoitettava hakemuksessa artikkelin perusmallinumero ja siihen liittyvät osanumerot niin, että niiden perässä on avoimet sulut, millä osoitetaan, että numeroiden perään lisätään aika ajoin kirjaimia, numeroita (tai niiden yhdistelmiä).

21.A.604 Apuvoimallaitetta (APU) koskeva ETSO-valtuutus

APU:n ETSO-valtuutuksen osalta:

▼M2

- a) poiketen siitä, mitä 21.A.603 kohdassa, 21.A.606 kohdan c alakohdassa, 21.A.610 ja 21.A.615 kohdassa säädetään, sovelletaan 21.A.15, 21.A.16B, 21.A.17A, 21.A.17B, 21.A.20, 21.A.21, 21.A.31, 21.A.33 ja 21.A.44 kohtaa, mutta tyyppihyväksyntätodistuksen asemesta annetaan ETSO-valtuutus 21.A.606 kohdan mukaisesti.

▼B

- b) poiketen siitä, mitä 21.A.611 kohdassa säädetään suunnitelmamuutosten hyväksymiseen sovelletaan tämän luvun D alalukua tai E alalukua. E alalukua sovellettaessa annetaan lisätyyppitodistuksen asemesta erillinen ETSO-valtuutus.
- c) Korjaussuunnitelmien hyväksymiseen sovelletaan M osaa.

21.A.605 Tietovaatimukset

Hakijan on toimitettava virastolle seuraavat asiakirjat:

- a) vaatimustenmukaisuusilmoitus, josta käy ilmi, että hakija täyttää tämän alaluvun vaatimukset;
- b) suunnittelua ja suorituskykyä koskeva ilmoitus (Declaration of Design and Performance, DDP);
- c) yksi jäljennös sovellettavassa ETSO:ssa vaadituista teknisistä tiedoista;
- d) edellä 21.A.143 kohdassa tarkoitettu käsikirja (tai viittaus käsikirjaan) G alaluvun mukaisen tuotanto-organisaation hyväksynnän hankkimista varten tai 21.A.125A kohdan b alakohdassa tarkoitettu käsikirja (tai viittaus käsikirjaan) F alaluvun mukaiseen valmistukseen ilman tuotanto-organisaation hyväksyntää;

▼B

- e) APU:n osalta 21.A.243 kohdassa tarkoitettu käsikirja (tai viittaus käsikirjaan) J alaluvun mukaisen suunnitteluorganisaation hyväksynnän hankkimista varten;
- f) kaikkien muiden artikkeleiden osalta 21.A.602B kohdan b alakohdan 2 alakohdassa tarkoitettut menettelyt.

21.A.606 ETSO-valtuutuksen antaminen

Hakijalla on oikeus viraston antamaan ETSO-valtuutukseen seuraavien edellytysten täyttyessä:

- a) hakija on osoittanut pätevyytensä 21.A.602B kohdan mukaisesti; ja
- b) hakija on osoittanut, että artikkeli on sovellettavien ETSO:n teknisten määräysten mukainen, sekä toimittanut sitä koskevan vaatimustenmukaisuusilmoituksen;
- c) hakija toteaa nimenomaisesti olevansa valmis noudattamaan 21.A.609 kohtaa.

21.A.607 ETSO-valtuutukseen liittyvät oikeudet

ETSO-valtuutuksen haltijalla on oikeus tuottaa ja merkitä artikkeli asianmukaisella ETSO-merkinnällä.

21.A.608 Suunnittelua ja suorituskkyä koskeva ilmoitus (DDP)

- a) DDP:n on sisällettävä ainakin seuraavat tiedot:

1. edellä 21.A.31 kohdan a ja b alakohdan tiedot, joista käyvät ilmi artikkeli ja sen suunnittelu- ja testausstandardit;
2. soveltuvin osin artikkelin määritetty suorituskky, joko suoraan tai viittaamalla muihin lisäasiakirjoihin;
3. vaatimustenmukaisuusilmoitus, jonka mukaan artikkeli täyttää sitä koskevan ETSO-vaatimuksen;
4. viittaukset asiaa koskeviin koeraportteihin;
5. viittaukset asianmukaisiin huolto-, peruskorjaus- ja korjauskäsikirjoihin;
6. vaatimuksenmukaisuustasot, jos ETSO:ssa sallitaan useita vaatimustenmukaisuustasoja;
7. jäljempänä 21.A.610 kohdan mukaisesti hyväksyttyjen poikkeamien luettelo.

- b) DDP vahvistetaan päivityksellä ja ETSO-valtuutuksen haltijan tai sen valtuuttaman edustajan allekirjoituksella.

21.A.609 ETSO-valtuutuksen haltijoiden velvollisuudet

Tämän alaluvun mukaisen ETSO-valtuutuksen haltijan on:

- a) valmistettava kaikki artikkelit G alaluvun tai F alaluvun mukaisesti, millä varmistetaan, että jokainen valmis artikkeli on suunnittelutietojen mukainen ja turvallinen asennettavaksi;
- b) laadittava ja ylläpidettävä jokaiselle sellaisen artikkelin mallille, jolle on annettu ETSO-valtuutus, ajan tasalla oleva tiedosto, joka sisältää täydelliset tekniset ja 21.A.613 kohdan mukaiset tiedot;

▼B

- c) laadittava, ylläpidettävä ja päivitettävä kaikkien niiden käsikirjojen alkuperäiskappaleet, jotka artikkeliin sovellettavissa lentokelpoisuutta koskevissa eritelmissä vaaditaan;
- d) annettava artikkelin käyttäjien ja viraston käyttöön pyynnöstä artikkelin käyttöön ja huoltoon tarvittavat huolto-, peruskorjaus- ja korjauskäsikirjat sekä niihin tehdyt muutokset;
- e) merkittävä jokainen artikkeli 21.A.807 kohdan mukaisesti;
- f) noudatettava 21.A.3, 21.A.3B ja 21.A.4 kohtaa;
- g) täytettävä 21.A.602B kohdan pätevyysvaatimukset jatkuvasti.

21.A.610 Poikkeuksien hyväksyminen

- a) Valmistajan, joka hakee hyväksyntää mistä tahansa ETSOn suoritusstandardista poikkeamiselle, on osoitettava, että standardit, joista poikkeamista pyydetään, kompensoidaan tekijöillä tai suunnittelupiirteillä, jotka tuottavat vastaavan turvallisuuden tason.
- b) Poikkeamisen hyväksyntää koskeva pyyntö on toimitettava virastolle kaikkine asiaan liittyvine tietoineen.

21.A.611 Suunnittelun muutokset

- a) ETSO-valtuutuksen haltija saa tehdä suunnitelmiin pieniä muutoksia (mitä tahansa muutoksia paitsi suuria muutoksia) ilman viraston erillistä valtuutusta. Tällöin muutetun artikkelin mallinumero on sama kuin alkuperäinen (pienet muutokset yksilöidään osanumeroiden muutosten tai lisäysten avulla) ja haltijan on toimitettava virastolle kaikki muutetut tiedot, jotka ovat tarpeen 21.A.603 kohdan b alakohdan vaatimusten noudattamiseksi.
- b) Suuria muutoksia ovat kaikki ETSO-valtuutuksen haltijan tekemät suunnitelmien muutokset, jotka ovat niin laajoja, että ne edellyttävät käytännössä täydellistä tutkintaa ETSO-vaatimusten noudattamisen määrittämiseksi. Hakijan on ennen tällaisen muutoksen tekemistä annettava artikkelille uusi tyyppi- tai mallinumero ja haettava uutta valtuutusta 21.A.603 kohdan mukaisesti.
- c) Muun luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön kuin sen ETSO-valtuutuksen haltijan, joka on antanut artikkelia koskevan vaatimustenmukaisuusilmoituksen, tekemiä suunnitelmien muutoksia ei voida hyväksyä tämän O alaluvun mukaisesti, ellei hyväksyntää hakeva henkilö tai oikeushenkilö hae erillistä ETSO-valtuutusta 21.A.603 kohdan mukaisesti.

21.A.613 Tietojen säilyttäminen

Laatujärjestelmän edellyttämien tai siihen liittyvien tietojen säilytysvaatimusten lisäksi kaikki olennaiset suunnittelutiedot, piirustukset ja koeraportit mukaan lukien testatun artikkelin tarkastustiedot on pidettävä viraston käytettävissä ja tiedot on säilytettävä, jotta voidaan hankkia tarvittavat tiedot artikkelin sekä sen tyyppisertifioitujen tuotteiden, johon artikkeli asennetaan, jatkuvan lentokelpoisuuden varmistamiseksi.

21.A.615 Viraston tekemät tarkastukset

Jokaisen ETSO-valtuutuksen hakijan tai haltijan on sallittava viraston sen pyynnöstä:

▼B

- a) olla läsnä kaikissa testauksissa;
- b) tarkastaa artikkelin tekniset tiedot.

21.A.619 Voimassaolo ja voimassa pysyminen

- a) ETSO-valtuutus on voimassa toistaiseksi. Se pysyy voimassa, paitsi jos:
 - 1. ETSO-valtuutuksen antamisen yhteydessä vaadittuja ehtoja ei enää noudateta; tai
 - 2. haltija ei enää huolehdi 21.A.609 kohdassa eritellyistä velvoitteistaan; tai
 - 3. artikkelin käytöstä on todettu aiheutuvan riskejä, joita ei voida hyväksyä; tai
 - 4. valtuutus on luovutettu tai peruutettu viraston vahvistamien hallinnollisten menettelyjen mukaisesti.
- b) Luovutettu tai peruutettu todistus on palautettava virastolle.

21.A.621 Siirrettävyys

Lukuun ottamatta haltijan omistuksen muutosta, jota pidetään merkittävänä muutoksena ja jonka on sen vuoksi täytettävä 21.A.147 ja 21.A.247 kohdan vaatimukset soveltuvien osin, tämän liitteen I (21 osa) mukaisesti annettua ETSO-valtuutusta ei voi siirtää.

P ALALUKU – LUPA ILMAILUUN**21.A.701 Soveltamisala**

- a) Luvat ilmailuun annetaan tämän alaluvun mukaisesti ilma-aluksille, jotka eivät täytä tai joiden ei ole osoitettu täyttävän sovellettavia lentokelpoisuusvaatimuksia, mutta joilla voi lentää turvallisesti määritellyin ehdoin seuraavia tarkoituksia varten:
 - 1. kehitystyö;
 - 2. määräysten tai sertifiointieritelmien noudattamisen osoittaminen;
 - 3. suunnittelu- tai tuotanto-organisaatioiden henkilöstön koulutus;
 - 4. uusien ilma-alusten tuotantokoeennöt;
 - 5. tuotannossa olevan ilma-aluksen lentäminen tuotantolaitoksesta toiseen;
 - 6. ilma-aluksen lentäminen hyväksynnän saamiseksi asiakkaalta;
 - 7. ilma-aluksen toimittaminen tai maastavienti;
 - 8. ilma-aluksen lentäminen hyväksynnän saamiseksi viranomaiselta;
 - 9. markkinatutkimus, mukaan lukien asiakkaan henkilöstön koulutus;
 - 10. näyttelyt ja ilmailunäytökset;
 - 11. ilma-aluksen lentäminen paikkaan, jossa tehdään huolto tai lentokelpoisuuden tarkastus tai johon kone varastoidaan;

▼B

12. ilma-aluksen lentäminen, kun sen massa ylittää suurimman sallitun lentoonlähtömassan vesistön yli tehtävällä tavanomaista pidemmällä lennolla tai maa-alueen yli tehtävällä lennolla, jonka aikana ei ole käytettävissä asianmukaisia laskeutumispaikkoja tai sopivaa polttoainetta;
 13. ennätyskokeet, lentokilpailut tai muut vastaavat kilpailut;
 14. lentokelpoisuusvaatimukset täyttävän ilma-aluksen lentäminen ennen kuin ympäristövaatimusten noudattaminen on vahvistettu;
 15. ei-kaupallinen lentotoiminta yksittäisillä, muilla kuin vaativilla ilma-aluksilla tai tyypeillä, joihin ei anneta lentokelpoisuustodistusta tai rajoitettua lentokelpoisuustodistusta.
- b) Tässä alaluvussa vahvistetaan menettely ilmailuun annettavia lupia ja lentoehtojen hyväksymistä varten sekä vahvistetaan tällaisten lupien ilmailuun ja lentoehtojen hyväksymisten hakijoiden ja haltijoiden oikeudet ja velvollisuudet.

21.A.703 Hakukelpoisuus

- a) Lupaa ilmailuun voi hakea kuka tahansa luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, lukuun ottamatta 21.A.701 kohdan a alakohdan 15 alakohdassa mainittua tarkoitusta varten haettavaa lupaa ilmailuun, jonka hakijan on oltava omistaja.
- b) Lentoehtojen hyväksyntää voi hakea kuka tahansa luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö.

21.A.705 Toimivaltainen viranomainen

Sen estämättä, mitä tämän liitteen I (21 osa) 21.1 kohdassa säädetään, tässä alaluvussa 'toimivaltaisella viranomaisella' tarkoitetaan:

- a) rekisteröintijäsenvaltion nimeämää viranomaista; tai
- b) rekisteröimättömien ilma-alusten osalta tunnistemerkinnöistä määränneen jäsenvaltion nimeämää viranomaista.

21.A.707 Ilmailuluvan hakeminen

- a) Edellä 21.A.703 kohdan mukaisesti ja kun hakijalle ei ole myönnetty oikeutta antaa lupaa ilmailuun, ilmailulupahakemus tehdään toimivaltaiselle viranomaiselle kyseisen viranomaisen vahvistamassa muodossa ja vahvistamalla tavalla.
- b) Kuhunkin ilmailulupahakemukseen on sisällyttävä:

1. lennon tai lentojen tarkoitus tai tarkoitukset 21.A.701 kohdan mukaisesti;
2. tieto siitä, miltä osin ilma-alus ei täytä sovellettavia lentokelpoisuusvaatimuksia;
3. 21.A.710 kohdan mukaisesti hyväksytyt lentoehdot.

- c) Jos lentoehtoja ei ole hyväksytty ilmailuluvan hakemisajankohtana, lentoehtojen hyväksymishakemus on tehtävä 21.A.709 kohdan mukaisesti.

21.A.708 Lentoehdot

Lentoehtoihin sisältyvät:

- a) kokoonpano tai kokoonpanot, jolle tai joille lupaa ilmailuun on haettu;

▼B

b) ilma-aluksen turvallisen käytön kannalta välttämättömät ehdot ja rajoitukset, mukaan lukien:

1. lennolla tai lennoilla käytettäviä lentoreittejä tai ilmatilaa taikka molempia koskevat ehdot tai rajoitukset;

▼M3

2. ohjaamomiehistöille asetetut, ilma-aluksen lentämistä koskevat ehdot ja rajoitukset sen lisäksi, mitä liitteessä I (21 osa) olevassa lisäyksessä XII on säädetty;

▼B

3. muiden henkilöiden kuin ohjaamomiehistön kuljettamista koskevat rajoitukset;
 4. käyttörajoitukset, erityismenettelyt tai tekniset vaatimukset, joita on noudatettava;
 5. erityinen koelento-ohjelma (tarvittaessa);
 6. erityiset järjestelyt jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämiseksi, kuten huolto-ohjeet ja huoltojen tekemistä koskevat edellytykset;
- c) sen toteen näyttäminen, että ilma-aluksella voidaan lentää turvallisesti b alakohdan ehtojen tai rajoitusten mukaisesti;
- d) ilma-aluksen kokoonpanon valvonnassa käytetty menetelmä, jotta vahvistettuja ehtoja noudatetaan.

21.A.709 Lentoehtojen hyväksynnän hakeminen

a) Edellä 21.A.707 kohdan c alakohdan mukaisesti ja kun hakijalle ei ole myönnetty oikeutta hyväksyä lentoehtoja, lentoehtojen hyväksymishakemus tehdään:

1. jos lentoehtojen hyväksyminen liittyy suunnittelun turvallisuuteen, virastolle sen vahvistamassa muodossa ja vahvistamalla tavalla; tai
2. jos lentoehtojen hyväksyminen ei liity suunnittelun turvallisuuteen, toimivaltaiselle viranomaiselle kyseisen viranomaisen vahvistamassa muodossa ja vahvistamalla tavalla.

b) Kuhunkin lentoehtojen hyväksymishakemukseen on sisällyttävä:

1. ehdotetut lentoehdot;
2. ehtojen tueksi esitetyt asiakirjat, ja
3. vakuutus siitä, että ilma-aluksella voidaan lentää turvallisesti 21.A.708 kohdan b alakohdan ehtojen tai rajoitusten mukaisesti.

21.A.710 Lentoehtojen hyväksyminen

a) Jos lentoehtojen hyväksyminen liittyy suunnittelun turvallisuuteen, lentoehdot hyväksyy

1. virasto; tai
2. asianmukaisesti hyväksytty suunnitteluorganisaatio 21.A.263 kohdan c alakohdan 6 alakohdassa annetun oikeuden nojalla.

b) Jos lentoehtojen hyväksyminen ei liity suunnittelun turvallisuuteen, lentoehdot hyväksyy toimivaltainen viranomainen tai asianmukaisesti hyväksytty organisaatio, joka antaa myös luvan ilmailuun.

▼B

- c) Ennen lentoehtojen hyväksymistä viraston, toimivaltaisen viranomaisen tai hyväksytyn organisaation on oltava vakuuttunut siitä, että ilma-aluksella voidaan lentää turvallisesti määritettyjen ehtojen ja rajoitusten mukaisesti. Virasto tai toimivaltainen viranomainen voi suorittaa itse tai velvoittaa hakijan suorittamaan tarvittavat tarkastukset tai testit.

21.A.711 Ilmailuluvan antaminen

- a) Toimivaltainen viranomainen voi antaa luvan ilmailuun (EASA 20a lomake, katso lisäys III) 21.B.525 kohdassa täsmennettyjen edellytysten mukaisesti.
- b) Asianmukaisesti hyväksytty suunnitteluorganisaatio voi antaa luvan ilmailuun (EASA 20b -lomake, katso lisäys IV) 21.A.263 kohdan c alakohdan 7 alakohdan mukaisesti myönnetyn oikeuden nojalla, kun 21.A.708 kohdassa tarkoitetut lentoehdot on hyväksytty 21.A.710 kohdan mukaisesti.
- c) Asianmukaisesti hyväksytty tuotanto-organisaatio voi antaa luvan ilmailuun (EASA 20b -lomake, katso lisäys IV) 21.A.163(e) kohdan mukaisesti myönnetyn oikeuden nojalla, kun 21.A.708 kohdassa tarkoitetut lentoehdot on hyväksytty 21.A.710 kohdan mukaisesti.
- d) Asianmukaisesti hyväksytty jatkuvan lentokelpoisuuden hallintaorganisaatio voi antaa luvan ilmailuun (EASA 20b -lomake, katso lisäys IV) asetuksen (EY) N:o 2042/2003 ⁽¹⁾ liitteessä I (M osa) olevan M.A.711 kohdan mukaisesti myönnetyn oikeuden nojalla, kun 21.A.708 kohdassa tarkoitetut lentoehdot on hyväksytty 21.A.710 kohdan mukaisesti.
- e) Luvassa ilmailuun tarkennetaan sen tarkoitus tai tarkoitukset sekä kaikki ehdot ja rajoitukset, jotka on hyväksytty 21.A.710 kohdan mukaisesti.
- f) Edellä b, c tai d alakohdan mukaisesti annettavista luvista ilmailuun ja hyväksytyistä lentoehdoista on toimitettava jäljennös toimivaltaiselle viranomaiselle viipymättä ja viimeistään kolmen päivän kuluessa.
- g) Jos b, c tai d alakohdan mukaisesti luvan ilmailuun antanut organisaatio saa todisteita siitä, että jotkin 21.A.723 kohdan a alakohdassa tarkennetuista edellytyksistä eivät täyty, sen on välittömästi peruutettava kyseinen lupa ilmailuun ja ilmoitettava asiasta viipymättä toimivaltaiselle viranomaiselle.

21.A.713 Muutokset

- a) Muutokset, jotka mitätöivät ilmailulupaa varten vahvistetut lentoehdot tai niihin liittyvän toteennäytön, hyväksytään 21.A.710 kohdan mukaisesti. Tarvittaessa tehdään hakemus 21.A.709 kohdan mukaisesti.
- b) Ilmailuluvan sisältöön vaikuttavat muutokset edellyttävät uuden ilmailuluvan antamista 21.A.711 kohdan mukaisesti.

21.A.715 Kieli

Käsikirjat, kilvet, luettelot ja kojemerkinnot sekä muut tarvittavat tiedot, joita sovellettavissa sertifiointieritelmissä edellytetään, on esitettävä yhdellä tai useammalla toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä unionin virallisella kielellä.

21.A.719 Siirrettävyys

- a) Lupaa ilmailuun ei voi siirtää.

⁽¹⁾ EUVL L 315, 28.11.2003, s. 1.

▼B

- b) Sen estämättä, mitä a alakohdassa säädetään, 21.A.701 kohdan a alakohdan 15 alakohdassa mainittua tarkoitusta varten annettu lupa ilmailuun siirtyy ilma-aluksen omistajan vaihtuessa ilma-aluksen mukana edellyttäen, että ilma-alus pysyy samassa rekisterissä, tai lupa annetaan ainoastaan sen rekisteröintijäsenvaltion, johon ilma-alus siirretään, toimivaltaisen viranomaisen virallisella suostumuksella.

21.A.721 Tarkastukset

Ilmailuluvan haltijan tai hakijan on sallittava toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä pääsy asianomaiseen ilma-alukseen.

21.A.723 Voimassaolo ja voimassa pysyminen

- a) Lupa ilmailuun annetaan enintään 12 kuukaudeksi, ja se pysyy voimassa, jos:

1. ilmailulupaan liittyviä 21.A.711 kohdan e alakohdan ehtoja ja rajoituksia noudatetaan;
2. ilmailulupaa ei ole luovutettu eikä peruutettu;
3. ilma-alus pysyy samassa rekisterissä.

- b) Sen estämättä, mitä alakohdassa a säädetään, ilmailupa voidaan antaa 21.A.701 kohdan a alakohdan 15 alakohdassa mainittua tarkoitusta varten rajoittamattomaksi ajaksi.

- c) Luovutettu tai peruutettu ilmailulupa on palautettava toimivaltaiselle viranomaiselle.

21.A.725 Ilmailuluvan uusiminen

Ilmailuluvan uusiminen käsitellään muutoksena 21.A.713 kohdan mukaisesti.

21.A.727 Ilmailuluvan haltijan velvollisuudet

Ilmailuluvan haltijan on varmistettava, että kaikkia ilmailulupaan liittyviä ehtoja ja rajoituksia noudatetaan jatkuvasti.

21.A.729 Tietojen säilyttäminen

- a) Lentoehtojen hyväksymistodistuksen haltijan on pidettävä kaikki lentoehtojen vahvistamiseksi ja perustelemiseksi laaditut asiakirjat viraston ja toimivaltaisen viranomaisen saatavilla, ja tiedot on säilytettävä, jotta tarvittavat tiedot ilma-aluksen jatkuvan lentokelpoisuuden varmistamiseksi ovat saatavilla.
- b) Hyväksytyn organisaation on pidettävä kaikki hyväksytyille organisaatioille annetun oikeuden mukaisesti annettuihin lupiin ilmailuun liittyvät asiakirjat, mukaan lukien tarkastustiedot, lentoehtojen hyväksymistä tukevat asiakirjat ja varsinainen lupa ilmailuun, viraston ja toimivaltaisen viranomaisen saatavilla, ja asiakirjat on säilytettävä, jotta tarvittavat tiedot ilma-aluksen jatkuvan lentokelpoisuuden varmistamiseksi ovat saatavilla.

Q ALALUKU – TUOTTEIDEN, OSIEN JA LAITTEIDEN MERKITSEMINEN**21.A.801 Tuotteiden merkitseminen**

- a) Tuotteiden tunnistetietojen on sisällettävä seuraavat tiedot:

1. valmistajan nimi;

▼B

2. tuotetunnus;
 3. valmistajan sarjanumero;
 4. muut tiedot, joita virasto pitää tarpeellisina.
- b) Luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön, joka valmistaa ilma-aluksen tai moottorin G alaluvun tai F alaluvun mukaisesti, on merkittävä kyseinen ilma-alus tai moottori tulenkestävällä kilvellä, johon on merkitty a alakohdassa tarkoitetut tiedot syövyttämällä, leimaamalla, kaivertamalla tai muulla hyväksytyllä tulenkestävällä merkintämenetelmällä. Tunnistekilpi on kiinnitettävä niin, että se on helposti nähtävissä ja luettava eikä todennäköisesti vaurioidu tai irtoa normaalissa käytössä tai häviä tai tuhoudu onnettomuudessa.
- c) Luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön, joka valmistaa potkurin, potkurin lavan tai potkurin navan G alaluvun tai F alaluvun mukaisesti, on merkittävä tuotteensa tulenkestävällä kilvellä, johon on merkitty a alakohdassa tarkoitetut tiedot syövyttämällä, leimaamalla, kaivertamalla tai muulla hyväksytyllä tulenkestävällä merkintämenetelmällä ja joka sijoitetaan ei-kriittiseen pintaan, joka sisältää a alakohdassa tarkoitetut tiedot ja joka todennäköisesti ei vaurioidu tai irtoa normaalissa käytössä tai häviä tai tuhoudu onnettomuudessa.
- d) Miehitetyissä ilmapalloissa b alakohdassa säädetty tunnistekilpi on kiinnitettävä pallon kuoreen ja silloin kun se on käytännössä mahdollista, sen on sijaittava paikassa, jossa käyttäjä pystyy lukemaan kilven pallon ollessa täytettynä. Lisäksi koriin, kehikkoon ja mahdolliseen polttimeen tehdään pysyvä ja luettavissa oleva merkintä, joka sisältää valmistajan nimen, osanumeron tai vastaavan sekä sarjanumeron tai vastaavan.

21.A.803 Tunnistetietojen käsittely

- a) Edellä 21.A.801 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja ilma-aluksen, moottorin, potkurin, potkurin lavan tai potkurin navan tunnistetietoja tai 21.A.807 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja APU:n tietoja ei saa poistaa, muuttaa tai kiinnittää ilman viraston hyväksyntää.
- b) Edellä 21.A.801 kohdassa tarkoitettua tai APU:n osalta 21.A.807 kohdassa tarkoitettua tunnistekilpeä ei saa poistaa tai asentaa ilman viraston hyväksyntää.
- c) Poiketen siitä, mitä a ja b alakohdassa säädetään sovellettavien asiaan liittyvien täytäntöönpanosääntöjen mukaisia huoltotoita suorittavat luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt saavat viraston vahvistamien menettelyjen, teknikoiden ja käytäntöjen mukaisesti:
1. poistaa, muuttaa tai kiinnittää 21.A.801 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja ilma-aluksen, moottorin, potkurin, potkurin lavan tai potkurin navan tunnistetietoja tai 21.A.807 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja APU:n tietoja; tai
 2. poistaa 21.A.801 kohdassa tarkoitettua tai APU:n osalta 21.A.807 kohdassa tarkoitettua tunnistekilven silloin, kun se on tarpeen huoltotoiden suorittamiseksi.
- d) Edellä c alakohdan 2 alakohdan mukaisesti irrotettua tunnistekilpeä ei saa asentaa muuhun ilma-alukseen, moottoriin, potkuriin, potkurin lapaan tai potkurin napaan kuin siihen, josta se on irrotettu.

▼B**21.A.804 Osien ja laitteiden merkitseminen**

a) Jokaiseen osaan tai laitteeseen on merkittävä pysyvästi ja luettavissa olevalla tavalla:

1. nimi, tuotemerkki tai tunnus, jonka avulla valmistaja voidaan tunnistaa sovellettavissa suunnittelutiedoissa yksilöidyllä tavalla; ja
2. sovellettavissa suunnittelutiedoissa määritelty osanumero; ja
3. kirjaimet ”EPA” niille osille tai laitteille, jotka on valmistettu sellaisten hyväksytyjen suunnittelutietojen mukaan, jotka eivät kuulu tuotteen tyyppitodistuksen haltijalle, lukuun ottamatta ETSO-artikkeleita.

b) Poiketen siitä, mitä a alakohdassa säädetään silloin, jos virasto toteaa, että osa tai laite on liian pieni tai että osaan tai laitteeseen on muuten hankalaa merkitä joitakin a alakohdassa vaadittuja tietoja, osan tai laitteen tai sen pakkauksen mukana toimitettavan huolto- ja valmistusasiakirjan on sisällettävä tiedot, joita ei ole mahdollista merkitä itse osaan.

21.A.805 Kriittisten osien merkitseminen

Edellä 21.A.804 kohdan vaatimuksen lisäksi jokaisen sellaisen osan valmistajan, jonka tekemä osa on määritetty kriittiseksi osaksi ja asennetaan tyyppisertifioituun tuotteeseen, on merkittävä osaan osanumero ja sarjanumero pysyvästi ja luettavissa olevalla tavalla.

21.A.807 ETSO-artikkeleiden merkitseminen

a) Jokaisen O alaluvun mukaisen ETSO-valtuutuksen haltijan on merkittävä jokaiseen artikkeliin seuraavat tiedot pysyvästi ja luettavissa olevalla tavalla:

1. valmistajan nimi ja osoite;
2. artikkelin nimi, tyyppi, osanumero tai mallinumero;
3. artikkelin sarjanumero tai valmistuspäivä tai molemmat; ja
4. osan ETSO-numero.

b) Poiketen siitä, mitä a alakohdassa säädetään silloin, jos virasto toteaa, että osa on liian pieni tai että osaan on muuten hankalaa merkitä joitakin a alakohdassa vaadittuja tietoja, osan tai sen pakkauksen mukana toimitettavan huolto- ja valmistusasiakirjan on sisällettävä tiedot, joita ei ole mahdollista merkitä itse osaan.

c) Jokaisen henkilön, joka valmistaa APU:n G alaluvun tai F alaluvun mukaisesti, on merkittävä kyseinen APU tulenkestävällä kilvellä, johon on merkitty a alakohdassa tarkoitetut tiedot syövyttämällä, leimaamalla, kaivertamalla tai muulla hyväksytyllä tulenkestävällä merkintämenetelmällä. Tunnistekilpi on kiinnitettävä niin, että se on helposti nähtävissä ja luettava eikä todennäköisesti vaurioidu tai irtoa normaalissa käytössä tai häviä tai tuhoudu onnettomuudessa.

B LUKU

TOIMIVALTAISTEN VIRANOMAISTEN MENETTELYT

A ALALUKU – YLEISET SÄÄNNÖKSET

21.B.5 Soveltamisala

- a) Tässä luvussa vahvistetaan jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten menettelyt niiden suorittaessa tehtäviään ja täyttäessään velvollisuuksiaan, jotka liittyvät tässä liitteessä I (21 osa) tarkoitettujen todistusten, hyväksyntöjen ja valtuutusten antamiseen, ylläpitämiseen, muuttamiseen ja voimassaolon keskeyttämiseen tai peruuttamiseen.
- b) Virasto laatii asetuksen (EY) N:o 216/2008 19 artiklan mukaisesti sertifiointieritelmät ja ohjeet jäsenvaltioiden avuksi tämän luvun täytäntöönpanoon liittyvissä asioissa.

21.B.20 Toimivaltaisen viranomaisen velvollisuudet

Jäsenvaltion kukin toimivaltainen viranomainen vastaa A luvun F, G, H, I ja P alalukujen täytäntöönpanosta ainoastaan sellaisten hakijoiden tai haltijoiden osalta, joiden päätoimipaikka on jäsenvaltion alueella.

21.B.25 Toimivaltaisen viranomaisen organisaatiota koskevat vaatimukset

- a) Yleistä:

Jäsenvaltio nimeää toimivaltaisen viranomaisen, jolle annetaan vastuu A luvun F, G, H, I ja P alalukujen täytäntöönpanosta ja jolla on dokumentoidut menettelytavat, organisaatorakenne ja henkilökunta.

- b) Resurssit:

1. henkilöstöä on oltava riittävästi tehtävien suorittamiseksi;
2. jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on nimitettävä johtaja tai johtajat, jotka vastaavat viranomaiselle kuuluvien tehtävien suorittamisesta, mukaan lukien tarvittava viestintä viraston kanssa ja muiden kansallisten viranomaisten kanssa.

- c) Pätevyys ja koulutus:

Henkilöstöllä on oltava riittävä pätevyys ja riittävät tiedot, kokemus ja koulutus sille kuuluvien tehtävien hoitamiseksi.

21.B.30 Dokumentoidut menettelyt

- a) Jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on vahvistettava dokumentoidut menettelyt, joissa kuvaillaan viranomaisen organisaatio, keinot ja menettelyt tämän liitteen I (21 osa) vaatimusten täyttämiseksi. Menettelyt on pidettävä ajan tasalla ja niitä on käytettävä viranomaisen työskentelyn perusasiakirjoina kaikissa tehtävissä.
- b) Viraston saatavilla on oltava jäljennös menettelyistä ja niiden muutoksista.

21.B.35 Organisaation ja menettelyjen muutokset

- a) Jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava virastolle kaikista organisaatioon ja dokumentoituihin menettelyihin tehtävistä merkittävistä muutoksista.
- b) Jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on viipymättä päivitettävä dokumentoidut menettelyt kaikkien määräysten muutosten mukaisiksi määräysten tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi.

▼B**21.B.40 Kiistojen ratkaiseminen**

- a) Jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on vahvistettava organisaation dokumentoihin menettelyihin menettely kiistojen ratkaisemiseksi.
- b) Jos jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä on kiista, jota ei pystytä ratkaisemaan, 21.B.25 kohdan b alakohdan 2 alakohdassa määriteltyjen johtajien tehtävänä on viedä kiista viraston ratkaistavaksi.

21.B.45 Raportointi/koordinointi

- a) Jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava tarvittava koordinointi viranomaisen muiden sertifiointi-, tutkinta-, hyväksyntä- ja valtuutusryhmien, muiden jäsenvaltioiden ja viraston kanssa tuotteiden, osien ja laitteiden turvallisuuteen liittyvien tietojen vaihtamisen varmistamiseksi.
- b) Jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava virastolle kaikista tämän liitteen I (21 osa) täytäntöönpanoon liittyvistä ongelmista.

21.B.55 Tietojen säilyttäminen

Jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on säilytettävä kansallisten määräysten mukaisesti myöntämiään todistuksia, hyväksyntöjä ja valtuutuksia koskevat tiedot tai pitää ne saatavilla, kunnes tiedot on siirretty virastolle, joka vastaa niistä.

21.B.60 Lentokelpoisuusmääräykset

Kun jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen vastaanottaa lentokelpoisuusmääräyksen muun kuin jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta, lentokelpoisuusmääräys on toimitettava virastolle jaettavaksi asetuksen (EY) N:o 216/2008 20 artiklan mukaisesti.

B ALALUKU – TYYPPITODISTUKSET JA RAJOITETUT TYYPPITODISTUKSET

Viraston vahvistamia hallinnollisia menettelyjä sovelletaan

(C ALALUKU – EI KÄYTÖSSÄ)

D ALALUKU – MUUTOKSET TYYPPITODISTUKSIIN JA RAJOITETTUIHIN TYYPPITODISTUKSIIN

▼M2**21.B.70 Tyypin hyväksyntätodistusten muutosten hyväksyntä**

Käyttösoveltuvuustietojen muutosten hyväksyntä sisältyy tyypin hyväksyntätodistuksen muutoksen hyväksyntään. Viraston on kuitenkin käytettävä erillistä luokitusta ja hyväksymismenettelyä käyttösoveltuvuustietojen muutosten hallinnointia varten.

▼B**E ALALUKU – LISÄTYYPPIODISTUKSET**

Viraston vahvistamia hallinnollisia menettelyjä sovelletaan

F ALALUKU – TUOTANTO ILMAN TUOTANTO-ORGANISAATION HYVÄKSYNTÄÄ**21.B.120 Tutkinta**

- a) Toimivaltaisen viranomaisen on nimitettävä jokaista hyväksymiskirjeen hakijaa tai haltijaa varten tutkintaryhmä, joka huolehtii kaikista hyväksymiskirjeeseen liittyvistä tehtävistä ja johon kuuluu ryhmänjohtajan lisäksi yksi tai useita ryhmän jäseniä. Ryhmänjohtaja on vastuussa toiminnasta 21.B.25 kohdan b alakohdan 2 alakohdassa määritellylle vastaavalle johtajalle.

▼B

- b) Toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä hyväksymiskirjeen hakijalle tai haltijalle hyväksymiskirjeen antamiseen, ylläpitämiseen, muuttamiseen tai voimassaolon keskeyttämiseen tai peruuttamiseen liittyvän suosituksen kannalta riittävät tutkintatoiminnot.
- c) Toimivaltaisen viranomaisen on laadittava dokumentoituihin menettelyihin kuuluvat menettelyt, joiden mukaisesti hyväksymiskirjeen hakijat tai haltijat tutkitaan ja jotka sisältävät ainakin seuraavat tekijät:
 - 1. saapuneiden hakemusten arvioiminen;
 - 2. tutkintaryhmän määrääminen;
 - 3. tutkinnan valmistelu ja suunnittelu;
 - 4. asiakirjojen arviointi (käsikirja, menettelyt jne.);
 - 5. auditoinnit ja tarkastukset;
 - 6. korjaustoimenpiteiden seuranta; ja
 - 7. suositus hyväksymiskirjeen antamisesta, muuttamisesta, voimassaolon keskeyttämisestä tai peruuttamisesta.

21.B.125 Havainnot

- a) Jos toimivaltainen viranomainen saa auditointien aikana tai muulla tavoin objektiivisia todisteita siitä, että hyväksymiskirjeen haltija ei noudata tämän liitteen A luvun vaatimuksia, havainto luokitellaan 21.A.125B kohdan a alakohdan mukaisesti.
- b) Toimivaltaisen viranomaisen on toteutettava seuraavat toimet:
 - 1. tason 1 havaintojen osalta toimivaltaisen viranomaisen on ryhdyttävä viipymättä toimiin hyväksymiskirjeen rajoittamiseksi, voimassaolon keskeyttämiseksi tai peruuttamiseksi joko kokonaan tai osittain havainnon laajuuden mukaan, kunnes organisaatio on suorittanut hyväksyttävät korjaustoimenpiteet;
 - 2. tason 2 havaintojen osalta toimivaltainen viranomainen antaa korjaustoimenpiteille määräajan, joka määräytyy havainnon luonteen mukaan ja saa olla enintään kolme kuukautta. Tietyissä olosuhteissa toimivaltainen viranomainen voi tämän ensimmäisen määräajan päättyessä havainnon luonteen mukaan pidentää kolmen kuukauden määräaikaa, jos korjaussuunnitelma on tyydyttävä.
- c) Toimivaltaisen viranomaisen on ryhdyttävä toimiin keskeyttääkseen hyväksymiskirjeen voimassaolon osittain tai kokonaan, jollei sen asettamaa määräaikaa noudateta.

21.B.130 Hyväksymiskirjeen antaminen

- a) Jos toimivaltainen viranomainen tulee vakuuttuneeksi siitä, että valmistaja toimii A luvun F alaluvun asiaa koskevien vaatimusten mukaisesti, se antaa viipymättä hyväksymiskirjeen yksittäisten tuotteiden, osien tai laitteiden vaatimuksenmukaisuuden osoittamisesta (EASA 65 -lomake, katso lisäys XI).
- b) Hyväksymiskirjeen on sisällettävä hyväksynnän laajuus, sen päättymispäivä ja tarvittaessa valtuutukseen liittyvät rajoitukset.
- c) Hyväksymiskirjeen voimassaoloaikoja ei saa ylittää yhtä vuotta.

▼B**21.B.135 Hyväksymiskirjeen voimassa pitäminen**

Toimivaltainen viranomainen pitää hyväksymiskirjeen voimassa niin kauan kuin:

- a) valmistaja käyttää EASA 52 -lomaketta (katso lisäys VIII) asianmukaisesti valmiin ilma-aluksen vaatimustenmukaisuusilmoituksena ja EASA 1 -lomaketta (katso lisäys I) muita tuotteita kuin kokonaisia ilma-aluksia sekä osia ja laitteita varten; ja
- b) toimivaltaisen viranomaisen ennen EASA 52 -lomakkeen (katso lisäys VIII) tai EASA 1 -lomakkeen (katso lisäys I) vahvistamista tekemissä 21.A.130 kohdan c alakohdan mukaisissa tarkastuksissa ei ole havaittu poikkeamia valmistajan toimittamaan käsikirjaan sisältyvistä vaatimuksista tai menettelyistä tai tuotteita, osia tai laitteita koskevista vaatimuksista. Tarkastuksissa on varmistettava ainakin seuraavat seikat:
 - 1. hyväksyminen kattaa arvioitavan tuotteen, osan tai laitteen ja on yhä voimassa;
 - 2. edellä 21.A.125A kohdan b alakohdassa kuvailtua käsikirjaa ja sen hyväksymiskirjeessä tarkoitettua muutostilannetta käytetään valmistajan työskentelyn perusasiakirjoina. Muussa tapauksessa tarkastusta ei pidä jatkaa eikä valmistustodistuksia vahvistaa;
 - 3. tuotanto on tapahtunut hyväksymiskirjeessä määrättyjen ehtojen mukaisesti ja tyydyttävällä tavalla;
 - 4. edellä 21.A.130 kohdan b alakohdan 2 alakohdan ja/tai b alakohdan 3 alakohdan mukaiset tarkastukset ja kokeet (mukaan lukien koelennot tarvittaessa) on toteutettu hyväksymiskirjeessä määrättyjen ehtojen mukaisesti ja tyydyttävällä tavalla;
 - 5. toimivaltaisen viranomaisen hyväksymiskirjeessä kuvailemat tai määräämät tarkastukset on tehty ja todettu hyväksyttäväksi;
 - 6. vaatimustenmukaisuusilmoitus on 21.A.130 kohdan mukainen ja sen sisältämät tiedot eivät estä hyväksymistä; ja
- c) hyväksymiskirjeen voimassaoloaika ei ole päättynyt.

21.B.140 Hyväksymiskirjeen muuttaminen

- a) Toimivaltainen viranomainen tarkastaa tarvittaessa 21.B.120 kohdan mukaisesti kaikki hyväksymiskirjeeseen tehtävät muutokset.
- b) Jos toimivaltainen viranomainen vakuuttuu siitä, että A luvun F alaluvun vaatimuksia noudatetaan edelleen, se muuttaa hyväksymiskirjettä tarvittavalla tavalla.

21.B.145 Hyväksymiskirjeen rajoittaminen, voimassaolon keskeyttäminen tai peruuttaminen

- a) Ilmoitus hyväksymiskirjeen rajoittamisesta, voimassaolon keskeyttämisestä tai peruuttamisesta toimitetaan kirjallisesti hyväksymiskirjeen haltijalle. Toimivaltainen viranomainen ilmoittaa rajoittamisen, voimassaolon keskeyttämisen tai peruuttamisen syyt ja tiedottaa hyväksymiskirjeen haltijalle valitusoikeudesta.
- b) Jos hyväksymiskirjeen voimassaolo keskeytetään, se voidaan palauttaa voimaan vasta sen jälkeen, kun tämän liitteen A luvun F alaluvun vaatimusten noudattaminen on todettu uudelleen.

▼B**21.B.150 Tietojen säilyttäminen**

- a) Toimivaltaisen viranomaisen on perustettava tietojärjestelmä, jonka avulla jokaisen hyväksymiskirjeen antamiseen, ylläpitämiseen, muuttamiseen, voimassaolon keskeyttämiseen tai peruuttamiseen liittyvä menettely pystytään selvittämään riittävän tarkasti.
- b) Järjestelmään on tallennettava ainakin seuraavat tiedot:
 - 1. hyväksymiskirjeen hakijan tai haltijan toimittamat asiakirjat;
 - 2. tutkinnan ja tarkastuksen aikana laaditut asiakirjat, joissa todetaan 21.B.120 kohdassa määriteltyihin asioihin liittyvät toiminnot ja niiden lopputulokset;
 - 3. hyväksymiskirje muutoksineen; ja
 - 4. valmistajan kanssa pidettyjen kokousten pöytäkirjat.
- c) Tiedot on säilytettävä vähintään kuuden vuoden ajan sen jälkeen, kun hyväksymiskirjeen voimassaolo on päättynyt.
- d) Toimivaltaisen viranomaisen on säilytettävä tiedot myös kaikista vaatimustenmukaisuusilmoituksista (EASA 52 -lomake, katso lisäys VIII) ja huolto- ja valmistustodistuksista (EASA 1 -lomake, katso lisäys I), jotka se on vahvistanut.

G ALALUKU – TUOTANTO-ORGANISAATION HYVÄKSYNTÄ**21.B.220 Tutkinta**

- a) Toimivaltaisen viranomaisen on nimitettävä jokaista tuotanto-organisaation hyväksynnän hakijaa tai haltijaa varten tuotanto-organisaation hyväksymisryhmä, joka huolehtii kaikista tuotanto-organisaation hyväksyntään liittyvistä tehtävistä ja johon kuuluu ryhmänjohtajan lisäksi yksi tai useita ryhmän jäseniä. Ryhmänjohtaja vastaa toiminnasta 21.B.25 kohdan b alakohdan 2 alakohdassa määritellylle vastaavalle johtajalle.
- b) Toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä tuotanto-organisaation hyväksynnän hakijalle tai haltijalle hyväksynnän antamiseen, ylläpitämiseen, muuttamiseen, voimassaolon keskeyttämiseen tai peruuttamiseen liittyvän suosituksen kanalta riittävät tutkintatoiminnot.
- c) Toimivaltaisen viranomaisen on laadittava tuotanto-organisaation hyväksynnän tutkintaa varten dokumentoituihin menettelyihin kuuluvat menettelyt, jotka sisältävät ainakin seuraavat tekijät:
 - 1. saapuneiden hakemusten arvioiminen;
 - 2. tuotanto-organisaation hyväksymisryhmän määrääminen;
 - 3. tutkinnan valmistelu ja suunnittelu;
 - 4. asiakirjojen arviointi (tuotanto-organisaation käsikirja, menettelyt jne.);
 - 5. auditointi;
 - 6. korjaustoimenpiteiden seuranta;
 - 7. suositus tuotanto-organisaation hyväksynnän antamisesta, muuttamisesta, voimassaolon keskeyttämisestä tai peruuttamisesta;
 - 8. jatkuva valvonta.

▼B**21.B.225 Havainnot**

- a) Jos toimivaltainen viranomainen saa auditointien aikana tai muulla tavoin objektiivisia todisteita siitä, että tuotanto-organisaation hyväksynnän haltija ei noudata tämän liitteen A luvun vaatimuksia, havainto luokitellaan 21.A.158 kohdan a alakohdan mukaisesti.
- b) Toimivaltaisen viranomaisen on toteutettava seuraavat toimet:
1. tason 1 havaintojen osalta toimivaltaisen viranomaisen on ryhdyttävä viipymättä toimiin tuotanto-organisaation hyväksynnän rajoittamiseksi, voimassaolon keskeyttämiseksi tai peruuttamiseksi kokonaan tai osittain havainnon laajuuden mukaan, kunnes organisaatio on suorittanut hyväksyttävät korjaustoimenpiteet;
 2. tason 2 havaintojen osalta toimivaltainen viranomainen antaa korjaustoimenpiteille määräajan, joka määräytyy havainnon luonteen mukaan ja saa olla enintään kolme kuukautta. Tietyissä olosuhteissa toimivaltainen viranomainen voi tämän ensimmäisen määräajan päättyessä havainnon luonteen mukaan pidentää kolmen kuukauden määräaikaa, jos korjaussuunnitelma on tydyttävä.
- c) Toimivaltaisen viranomaisen on ryhdyttävä toimiin keskeyttääkseen hyväksynnän voimassaolon osittain tai kokonaan, jollei sen asettamaa määräaikaa noudateta.

21.B.230 Todistuksen antaminen

- a) Kun toimivaltainen viranomainen on tullut vakuuttuneeksi siitä, että tuotanto-organisaatio täyttää A luvun G alaluvussa asiaa koskevat vaatimukset, toimivaltainen viranomainen antaa viipymättä tuotanto-organisaation hyväksynnän (EASA -lomake 55, katso lisäys X).
- b) Viitenumero merkitään EASA:n lomakkeeseen 55 viraston määrittämällä tavalla.

21.B.235 Jatkuva valvonta

- a) Tuotanto-organisaation hyväksynnän voimassa pitämiseksi toimivaltaisen viranomaisen on harjoitettava jatkuvaa valvontaa:
1. todentaakseen, että tuotanto-organisaation hyväksynnän haltijan laatujärjestelmä on tämän liitteen A luvun G alaluvun mukainen;
 2. todentaakseen, että tuotanto-organisaation hyväksynnän haltija toimii tuotanto-organisaation käsikirjan mukaisesti;
 3. todentaakseen tuotanto-organisaation käsikirjan menettelyjen tehokkuuden; ja
 4. seurataakseen näytteiden avulla tuotteen, osan tai laitteen laatutasoa.
- b) Jatkuva valvonta on suoritettava 21.B.220 kohdan mukaisesti.
- c) Toimivaltaisen viranomaisen on suunnitellun jatkuvan valvonnan avulla huolehdittava siitä, että tuotanto-organisaation hyväksyntä arvioidaan täydellisesti tämän liitteen I (21 osa) vaatimusten noudattamisen kannalta 24 kuukauden jakson aikana. Jatkuvaan valvontaan voi kuulua useita tämän ajanjakson kuluessa tehtäviä tukintatoimintoja. Auditointien määrä voi vaihdella organisaation monimutkaisuuden, toimipaikkojen lukumäärän ja tuotannon kriittisyyden mukaan. Toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä tuotanto-organisaation hyväksynnän haltijalle vähintään yksi jatkuvan valvonnan toiminto vuodessa.

▼B**21.B.240 Tuotanto-organisaation hyväksynnän muuttaminen**

- a) Toimivaltaisen viranomaisen on seurattava pieniä muutoksia jatkuvan valvonnan avulla.
- b) Toimivaltaisen viranomaisen on tutkittava tarvittaessa 21.B.220 kohdan mukaisesti kaikki merkittävät tuotanto-organisaation hyväksynnän muutokset tai tuotanto-organisaation hyväksynnän hakijan tai haltijan hyväksynnän laajuutta ja ehtoja koskevat muutoshakemukset.
- c) Jos toimivaltainen viranomainen vakuuttuu siitä, että A luvun G alaluvun vaatimuksia noudatetaan edelleen, se muuttaa tuotanto-organisaation hyväksyntää tarvittavalla tavalla.

21.B.245 Tuotanto-organisaation hyväksynnän voimassaolon keskeyttäminen tai peruuttaminen

- a) Tason yksi ja kaksi havaintojen johdosta toimivaltainen viranomainen keskeyttää tuotanto-organisaation hyväksynnän voimassaolon tai peruuttaa sen osittain tai kokonaan, seuraavissa tilanteissa:
 - 1. tason yksi havainnon ollessa kyseessä tuotanto-organisaation hyväksyntää rajoitetaan tai sen voimassaolo keskeytetään välittömästi. Jos tuotanto-organisaation hyväksynnän haltija ei noudata 21.A.158 kohdan c alakohdan 1 alakohtaa, tuotanto-organisaation hyväksyntä peruutetaan;
 - 2. tason kaksi havainnon johdosta toimivaltainen viranomainen päättää hyväksynnän laajuuden mahdollisista rajoituksista keskeyttämällä tilapäisesti tuotanto-organisaation hyväksynnän tai sen osan voimassaolon. Jos hyväksynnän haltija ei noudata 21.A.158 kohdan c alakohdan 2 alakohtaa, tuotanto-organisaation hyväksyntä peruutetaan.
- b) Toimivaltainen viranomainen ilmoittaa tuotanto-organisaation hyväksynnän rajoittamisesta, voimassaolon keskeyttämisestä tai peruuttamisesta tuotanto-organisaation hyväksynnän haltijalle kirjallisesti. Ilmoituksen yhteydessä toimivaltainen viranomainen ilmoittaa voimassaolon keskeyttämisen tai peruuttamisen syyt ja ilmoittaa tuotanto-organisaation hyväksynnän haltijalle sen valitus-oikeudesta.
- c) Jos tuotanto-organisaation hyväksynnän voimassaolo keskeytetään, se voidaan palauttaa vasta sen jälkeen, kun A luvun G alaluvun vaatimusten noudattaminen on todettu uudelleen.

21.B.260 Tietojen säilyttäminen

- a) Toimivaltaisen viranomaisen on perustettava tietojärjestelmä, jonka avulla jokaisen tuotanto-organisaation hyväksynnän antamiseen, ylläpitämiseen, muuttamiseen, voimassaolon keskeyttämiseen tai peruuttamiseen liittyvä menettely pystytään selvittämään riittävän tarkasti.
- b) Järjestelmään on tallennettava ainakin seuraavat tiedot:
 - 1. tuotanto-organisaation hyväksymistodistuksen hakijan tai haltijan toimittamat asiakirjat;
 - 2. sen tutkinnan aikana laaditut asiakirjat, joissa todetaan 21.B.220 kohdassa määriteltyihin asioihin liittyvät toiminnot ja lopputulokset, mukaan lukien 21.B.225 kohdan mukaisesti tehty havainnot;
 - 3. jatkuvan valvonnan ohjelma, mukaan lukien tehtyjen tutkintojen tiedot;
 - 4. tuotanto-organisaation hyväksymistodistus muutoksineen;
 - 5. tuotanto-organisaation hyväksynnän haltijan kanssa pidettyjen kokousten pöytäkirjat.

▼B

- c) Tiedot on säilytettävä vähintään kuuden vuoden ajan.

H ALALUKU – LENTOKELPOISUUSTODISTUKSET JA RAJOITETUT LENTOKELPOISUUSTODISTUKSET

21.B.320 Tutkinta

- a) Rekisteröintijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä lentokelpoisuustodistuksen hakijalle tai haltijalle todistuksen tai luvan antamiseen, ylläpitämiseen, muuttamiseen, voimassaolon keskeyttämisen tai peruuttamisen kannalta riittävät tutkintatoiminnot.
- b) Rekisteröintijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on laadittava arviointimenettelyt, joihin sisältyvät vähintään seuraavat osat:
1. hakijan hakukelpoisuuden arviointi;
 2. hakemuksen kelpoisuuden arviointi;
 3. lentokelpoisuustodistusten luokittelu;
 4. hakemuksen mukana saatujen asiakirjojen arviointi;
 5. ilma-aluksen tarkastaminen;
 6. lentokelpoisuustodistuksen tarpeellisten ehtojen, tarkennusten tai rajoitusten määrittely.

21.B.325 Lentokelpoisuustodistusten antaminen

- a) Rekisteröintijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen antaa lentokelpoisuustodistuksen (EASA 25 lomake, katso lisäys VI) tai muuttaa sitä ilman aiheutonta viivytystä tultuaan vakuuttuneeksi siitä, että 21.B.326 kohdan vaatimuksia ja tämän liitteen I (21 osa) A luvun H alaluvun sovellettavia vaatimuksia noudatetaan.
- b) Rekisteröintijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen antaa rajoitetun lentokelpoisuustodistuksen (EASA 24 lomake, katso lisäys V) tai muuttaa sitä ilman aiheutonta viivytystä tultuaan vakuuttuneeksi siitä, että 21.B.327 kohdan vaatimuksia ja tämän liitteen I (21 osa) A luvun H alaluvun sovellettavia vaatimuksia noudatetaan.
- c) Uuden ilma-aluksen tai muusta kuin jäsenvaltiosta peräisin olevan käytetyn ilma-aluksen a tai b alakohdassa tarkoitetun lentokelpoisuustodistuksen lisäksi rekisteröintijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen antaa ensimmäisen lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen (EASA 15a -lomake, katso lisäys II).

21.B.326 Lentokelpoisuustodistus

Rekisteröintijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen antaa lentokelpoisuustodistuksen:

- a) uudelle ilma-alukselle:
1. kun esitetään 21.A.174 kohdan b alakohdan 2 alakohdassa vaaditut asiakirjat;
 2. kun rekisteröintijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on vakuuttunut siitä, että ilma-alus on hyväksytyn suunnitelman mukainen ja turvallisessa käyttökunnossa. Rekisteröintijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi tehdä tarvittaessa tätä koskevia tarkastuksia.
- b) käytetylle ilma-alukselle:
1. kun esitetään 21.A.174 kohdan b alakohdan 3 alakohdassa vaaditut asiakirjat, joilla osoitetaan seuraavat seikat:

▼B

i) ilma-alus on sellaisen tyyppisuunnitelman mukainen, joka vastaa tyyppitodistusta ja mahdollisia lisätyypitodistuksia, muutoksia tai korjauksia, jotka on hyväksytty tämän liitteen I (21 osa) mukaisesti; ja

ii) sovellettavia lentokelpoisuusmääräyksiä on noudatettu; ja

▼M2

iii) ilma-alus on tarkastettu asetuksen (EY) N:o 2042/2003 liitteen I (osa M) sovellettavien säännösten mukaisesti;

▼B

2. kun rekisteröintijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on vakuuttunut siitä, että ilma-alus on hyväksytyn suunnitelman mukainen ja turvallisessa käyttökunnossa. Rekisteröintijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi tehdä tarvittaessa tätä koskevia tarkastuksia.

21.B.327 Rajoitettu lentokelpoisuustodistus

a) Rekisteröintijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen antaa rajoitetun lentokelpoisuustodistuksen:

1. uudelle ilma-alukselle:

i) kun esitetään 21.A.174 kohdan b alakohdan 2 alakohdassa vaaditut asiakirjat;

ii) kun rekisteröintijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on vakuuttunut siitä, että ilma-alus on viraston rajoitetun tyyppitodistuksen tai erityisten lentokelpoisuusvaatimusten mukaisesti hyväksymän suunnitelman mukainen ja turvallisessa käyttökunnossa. Rekisteröintijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi tehdä tarvittaessa tätä koskevia tarkastuksia.

2. käytetylle ilma-alukselle:

i) kun esitetään 21.A.174 kohdan b alakohdan 3 alakohdassa vaaditut asiakirjat, joilla osoitetaan seuraavat seikat:

A) ilma-alus on sellaisen tyyppisuunnitelman mukainen, jonka virasto on hyväksynyt rajoitetun tyyppitodistuksen tai erityisten lentokelpoisuusvaatimusten mukaisesti ja vastaa mahdollisia lisätyypitodistuksia, muutoksia tai korjauksia, jotka on hyväksytty tämän liitteen I (21 osa) mukaisesti; ja

B) sovellettavia lentokelpoisuusmääräyksiä on noudatettu; ja

▼M2

C) ilma-alus on tarkastettu asetuksen (EY) N:o 2042/2003 liitteen I (osa M) sovellettavien säännösten mukaisesti;

▼B

ii) kun rekisteröintijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on siitä vakuuttunut, että ilma-alus on hyväksytyn suunnitelman mukainen ja turvallisessa käyttökunnossa. Rekisteröintijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi tehdä tarvittaessa tätä koskevia tarkastuksia.

b) Sellaisten ilma-alusten osalta, jotka eivät täytä asetuksessa (EY) N:o 216/2008 tarkoitettuja keskeisiä vaatimuksia ja joille ei voida antaa rajoitettua tyyppitodistusta, virasto, ottaen tarpeen mukaan huomioon poikkeamat keskeisistä vaatimuksista:

▼B

1. toteaa ja tarkistaa vaatimustenmukaisuuden suhteessa erityisiin lentokelpoisuusspesifikaatioihin, joilla varmistetaan riittävä turvallisuuden taso suunnitellussa käytössä;
 2. täsmentää ilma-aluksen käyttöä koskevat rajoitukset.
- c) Käyttörajoitukset liitetään rajoitettuihin lentokelpoisuustodistuksiin ja niihin sisältyy tarvittaessa ilmatilaa koskevia rajoituksia, joiden avulla otetaan huomioon poikkeamat asetuksessa (EY) N:o 216/2008 esitetyistä keskeisistä vaatimuksista.

21.B.330 Lentokelpoisuustodistusten ja rajoitettujen lentokelpoisuustodistusten voimassaolon keskeyttäminen tai peruuttaminen

- a) Rekisteröintijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen keskeyttää voimassaolon tai peruuttaa lentokelpoisuustodistuksen, jos se saa todisteita siitä, että jotkin 21.A.181 kohdan a alakohdassa eritellyt ehdot eivät täyty.
- b) Rekisteröintijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen ilmoittaa lentokelpoisuustodistuksen tai rajoitetun lentokelpoisuustodistuksen voimassaolon keskeyttäessään tai peruuttaessaan syyt, joiden vuoksi todistuksen voimassaolo keskeytetään tai peruutetaan, ja ilmoittaa todistuksen haltijalle sen valitusoikeudesta.

21.B.345 Tietojen säilyttäminen

- a) Rekisteröintijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on perustettava tietojärjestelmä, jonka avulla jokaisen lentokelpoisuustodistuksen antamiseen, ylläpitämiseen, muuttamiseen, voimassaolon keskeyttämiseen tai peruuttamiseen liittyvä menettely pystytään selvittämään riittävän tarkasti.
- b) Järjestelmään on tallennettava ainakin seuraavat tiedot:
1. hakijan toimittamat asiakirjat;
 2. tutkinnan aikana laaditut asiakirjat, joissa todetaan 21.B.320 kohdan b alakohdassa määriteltyihin asioihin liittyvät toiminnot ja lopputulokset; ja
 3. jäljennös todistuksesta tai luvasta muutoksineen.
- c) Tiedot on säilytettävä vähintään kuuden vuoden ajan kansallisesta rekisteristä poistamisen jälkeen.

I ALALUKU – MELUTODISTUKSET**21.B.420 Tutkinta**

- a) Rekisteröintijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä melutodistuksen hakijalle tai haltijalle todistuksen antamisen, ylläpitämisen, muuttamisen, voimassaolon keskeyttämisen tai peruuttamisen kannalta riittävät tutkintatoiminnot.
- b) Rekisteröintijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on laadittava osana dokumentoituja menettelyjä arviointimenettelyt, joihin sisältyvät vähintään seuraavat osat:
1. kelpoisuuden arvioiminen;
 2. hakemuksen mukana saatujen asiakirjojen arviointi;
 3. ilma-aluksen tarkastaminen.

▼B**21.B.425 Melutodistusten antaminen**

Rekisteröintijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on annettava melutodistus (EASA 45 -lomake, katso lisäys VII) tai muutettava sitä viipymättä tultuaan vakuuttuneeksi siitä, että asiaa koskevia A luvun I alaluvun vaatimuksia noudatetaan.

21.B.430 Melutodistuksen voimassaolon keskeyttäminen tai peruuttaminen

- a) Rekisteröintijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen keskeyttää melutodistuksen voimassaolon tai peruuttaa melutodistuksen, jos se saa todisteita siitä, että jokin 21.A.211 kohdan a alakohdassa eritellyistä ehdoista eivät täyty.
- b) Ilmoittaessaan melutodistuksen voimassaolon keskeyttämisestä tai peruutuksesta rekisteröintijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen ilmoittaa syyt, joiden vuoksi todistuksen voimassaolo keskeytetään tai todistus peruutetaan, ja ilmoittaa todistuksen haltijalle valitusoikeudesta.

21.B.445 Tietojen säilyttäminen

- a) Rekisterijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on perustettava tietojärjestelmä, jonka avulla jokaisen melutodistuksen antamiseen, ylläpitämiseen, muuttamiseen, voimassaolon keskeyttämiseen tai peruuttamiseen liittyvä menettely pystytään selvittämään riittävän tarkasti.
- b) Järjestelmään on tallennettava ainakin seuraavat tiedot:
 - 1. hakijan toimittamat asiakirjat;
 - 2. tutkinnan aikana laaditut asiakirjat, joissa todetaan 21.B.420 kohdan b alakohdassa määriteltyihin asioihin liittyvät toiminnot ja lopputulokset;
 - 3. jäljennös todistuksesta muutoksineen.
- c) Tiedot on säilytettävä vähintään kuuden vuoden ajan kansallisesta rekisteristä poistamisen jälkeen.

J ALALUKU – SUUNNITTELUORGANISAATION HYVÄKSYNTÄ

Viraston vahvistamia hallinnollisia menettelyjä sovelletaan

K ALALUKU – OSAT JA LAITTEET

Viraston vahvistamia hallinnollisia menettelyjä sovelletaan

(L ALALUKU – EI KÄYTÖSSÄ)**M ALALUKU – KORJAUKSET**

Viraston vahvistamia hallinnollisia menettelyjä sovelletaan

(N ALALUKU – EI KÄYTÖSSÄ)**O ALALUKU – ETSO-VALTUUTUKSET**

Viraston vahvistamia hallinnollisia menettelyjä sovelletaan

P ALALUKU – LUPA ILMAILUUN**21.B.520 Tutkinta**

- a) Toimivaltaisen viranomaisen on toteutettava luvan antamisen ilmailuun tai peruuttamisen kannalta riittävät tutkintatoiminnot.

▼B

b) Toimivaltaisen viranomaisen on laadittava arviointimenettelyt, joihin sisältyvät vähintään seuraavat osat:

1. hakijan hakukelpoisuuden arviointi;
2. hakemuksen kelpoisuuden arviointi;
3. hakemuksen mukana saatujen asiakirjojen arviointi;
4. ilma-aluksen tarkastaminen;
5. lentoehtojen hyväksyntä 21.A.710 kohdan b alakohdan mukaisesti.

21.B.525 Ilmailulupien antaminen

Toimivaltainen viranomainen antaa luvan ilmailuun (EASA 20a lomake, katso lisäys III) ilman aiheutonta viivytystä:

- a) kun 21.A.707 kohdan mukaisesti vaaditut tiedot on toimitettu; ja
- b) kun 21.A.708 kohdassa tarkoitetut lentoehdot on hyväksytty 21.A.710 kohdan mukaisesti; ja
- c) kun toimivaltainen viranomainen on tullut tutkintansa ja siihen mahdollisesti sisältyvien tarkastusten perusteella tai hakijan kanssa sovitettujen menettelyjen avulla vakuuttuneeksi siitä, että ilma-alus täyttää suunnittelua koskevat 21.A.708 kohdassa määritellyt vaatimukset ennen lentoa.

21.B.530 Ilmailulupien peruuttaminen

- a) Toimivaltainen viranomainen peruuttaa luvan ilmailuun, jos se saa todisteita siitä, että jotkin 21.A.723 kohdan a alakohdassa eritellyt ehdot eivät täyty.
- b) Toimivaltainen viranomainen ilmoittaa luvan ilmailuun peruuttaessaan syyt, joiden vuoksi lupa peruutetaan, ja ilmoittaa luvan haltijalle sen valitusoikeudesta.

21.B.545 Tietojen säilyttäminen

- a) Toimivaltaisen viranomaisen on perustettava tietojärjestelmä, jonka avulla jokaisen luvan ilmailuun antamiseen tai peruuttamiseen liittyvä menettely pystytään selvittämään riittävän tarkasti.
- b) Järjestelmään on tallennettava ainakin seuraavat tiedot:
 1. hakijan toimittamat asiakirjat;
 2. tutkinnan aikana laaditut asiakirjat, joissa todetaan 21.B.520 kohdan b alakohdassa määriteltyihin asioihin liittyvät toiminnot ja lopputulokset; ja
 3. jäljennös luvasta ilmailuun.
- c) Tiedot on säilytettävä vähintään kuuden vuoden ajan sen jälkeen, kun luvan ilmailuun voimassaolo on päättynyt.

Q ALALUKU – TUOTTEIDEN, OSIEN JA LAITTEIDEN MERKITSEMISEN

Viraston vahvistamia hallinnollisia menettelyjä sovelletaan

Lisäykset

EASA-LOMAKKEET

Kun tämän liitteen lomakkeita julkaistaan muulla kielellä kuin englanniksi, lomakkeissa on oltava mukana englanninkielinen käännös.

Tämän osan liitteissä tarkoitetuilla EASA:n (Euroopan lentoturvallisuusvirasto) lomakkeilla on oltava seuraavat ominaisuudet. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden antamat EASA-lomakkeet ovat tunnistettavissa, ja ne vastaavat näiden lomakkeiden painamista.

Liite I – EASA 1 -lomake, huolto- ja valmistustodistus

Liite II – EASA 15a -lomake, lentokelpoisuuden tarkastustodistus

Liite III – EASA 20a -lomake, lupa ilmailuun

Liite IV – EASA 20b -lomake, lupa ilmailuun (hyväksytyn organisaation myöntämä)

Liite V – EASA 24 -lomake, rajoitettu lentokelpoisuustodistus

Liite VI – EASA 25 -lomake, lentokelpoisuustodistus

Liite VII – EASA 45 -lomake, melutodistus

Liite VIII – EASA 52 -lomake, ilma-aluksen vaatimustenmukaisuustodistus

Liite IX – EASA 53 -lomake, huoltotodiste

Liite X – EASA 55 -lomake, tuotanto-organisaation hyväksyntätodistus

Liite XI – EASA 65 -lomake, hyväksymiskirje tuotanto ilman tuotanto-organisaation hyväksyntää

Lisäys XII – Koelentojen luokat ja niihin liittyvät koelentomiehistön kelpoisuudet

▼B

Lisäys I

Huolto- ja valmistustodistus – liitteessä I (21 osa) tarkoitettu EASA 1 -lomake

1. Hyväksynnän antava toimivaltainen viranomainen / valtio		2. HUOLTO- JA VALMISTUSTODISTUS EASA 1 -LOMAKE			3. Lomakkeen seurantanumero	
4. Organisaation nimi ja osoite:						
6. Artikkelit	7. Kuvaus	8. Osan numero	9. Määrä	10. Sarjanumero	11. Tilä/työ	
12. Huomautukset						
13a. Todistaa, että yllämainitut artikkelit on valmistettu: ☐ noudattaen hyväksytyjä suunnittelutietoja, ja ne ovat turvallisessa käytökunnossa ☐ noudattaen kentässä 12 mainittuja suunnittelutietoja, joita ei ole hyväksytty		(1) 14a. ☐ Osan 145.A.50 mukainen huoltotodiste Todistaa, että ellei kentässä 12 muuta todeta, kentässä 11 mainittu ja kentässä 12 kuvailtu työ on tehty osan 145 mukaisesti jarrukelien katsotaan kyseisen työn osalta olevan valmiita luovutettavaksi käyttöön.				
13b. Valtuutetun henkilön allekirjoitus	13c. Hyväksynnän/valtuutuksen numero	(2) 14b. Valtuutetun henkilön allekirjoitus (3) 14c. Todistuksen/hyväksynnän tunnusnumero				
13d. Nimi	13e. Päivämäärä (pp/kk/vvvv)	(4) 14d. Nimi (5) 14e. Päivämäärä (pp/kk/vvvv)				
KÄYTTÄJÄN JA ASENTAJAN VASTUU Tämä todistus ei automaattisesti tarkoita lupaa artikkel(e)n asentamiseen. Jos käyttäjä tai asentaja toimii lentokelpoisuusviranomaisen julkaisemien määräysten mukaisesti kuin sen viranomaisen, joka on merkitty kenttään 1, käyttäjän tai asentajan on varmistettava, että hänen viranomaisensa hyväksyy kentässä 1 ilmoitetun viranomaisen valvonnan alaiset artikkelit. Merkinnät kentissä 13a ja 14a eivät muodosta asennustodistusta. Ilma-aluksen huoltokirjanpidossa on joka tapauksessa oltava käyttäjän tai asentajan kansallisten määräysten mukaisesti antama asennusta koskeva huoltotodiste, ennen kuin ilma-aluksella saa lentää.						

EASA 1-21 -lomake – Versio 2

▼B**EASA 1 -lomakkeen täyttöohjeet****▼M2**

Nämä ohjeet koskevat vain EASA 1 -lomakkeen käyttöä valmistustarkoituksiin. Asetuksen (EY) N:o 2042/2003 liitteessä I (osa M) oleva lisäys II kattaa EASA 1 -lomakkeen käytön huoltotarkoituksiin.

▼B**1. TARKOITUS JA SOVELTAMISALA**

- 1.1 Todistuksen ensisijainen tarkoitus on todistaa uusien ilmailutuotteiden, osien ja laitteiden (jäljempänä 'artikkeli(t)'), lentokelpoisuus.
- 1.2 Todistuksen ja artikkeli(e)n on vastattava toisiaan. Todistuksen täyttäjän on säilytettävä todistus muodossa, joka mahdollistaa alkuperäisten tietojen tarkistamisen.
- 1.3 Todistuksen hyväksyvät monet lentokelpoisuusviranomaiset, mutta hyväksymiseen saattavat vaikuttaa kahdenväliset sopimukset ja/tai lentokelpoisuusviranomaisen noudattamat periaatteet.
- 1.4 Todistus ei ole lähetysluettelo tai rahtikirja.
- 1.5 Ilma-aluksia ei voida luovuttaa käyttöön tällä todistuksella.
- 1.6 Todistus ei merkitse hyväksyntää artikkelin asentamiseen tiettyyn ilma-alukseen, moottoriin tai potkuriin vaan se auttaa loppukäyttäjää määrittelemään artikkelin lentokelpoisuushyväksynnän tilanteen.
- 1.7 Valmistuksesta ja huollosta luovutettuja artikkeleita ei saa merkitä samaan todistukseen.
- 1.8 Hyväksytyjen tietojen ja muiden kuin hyväksytyjen tietojen mukaisesti todistettuja artikkeleita ei saa merkitä samaan todistukseen.

2. YLEINEN MUOTO

- 2.1 Todistuksen on noudatettava oheista muotoa, myös kenttien numeroinnin ja kunkin kentän sijainnin osalta. Kenttien kokoa voidaan kuitenkin muuttaa hakijan tarvetta vastaavaksi, mutta ei niin paljon, ettei todistusta enää tunnista.
- 2.2 Todistuksen on oltava vaakaformaatisissa, mutta sen kokoa saa suurentaa tai pienentää huomattavastikin, jos todistus säilyy edelleen tunnistettavana ja luettavana. Epävarmoissa tapauksissa on syytä kääntyä toimivaltaisen viranomaisen puoleen.
- 2.3 Käyttäjän ja asentajan vastuuta koskeva ilmoitus voidaan sijoittaa lomakkeen etu- tai kääntöpuolelle.
- 2.4 Painetun tekstin on oltava selvää ja helposti luettavaa.
- 2.5 Todistus voi olla valmiiksi painettu tai tietokonepohjainen, mutta joka tapauksessa viivojen ja kirjain- ja numeromerkkien on oltava selviä, luettavia ja lomakkeen muodon mukaisia.
- 2.6 Todistus annetaan englanniksi ja tarvittaessa yhdellä tai useammalla muulla kielellä.
- 2.7 Todistukseen tehtävät merkinnät kirjoitetaan joko kirjoituskoneella, tietokoneen tulostimella tai käsin kirjoitetuin suuraakkosin siten, että ne ovat helposti luettavissa.

▼B

- 2.8 Selvyyden vuoksi lyhenteitä on mahdollisuuksien mukaan vältettävä.
- 2.9 Todistuksen kääntöpuolella tyhjäksi jäävään tilaan voi todistuksen täyttävä tehdä lisämerkintöjä, mutta ei lisätä todistuslausumia. Todistuksen kääntöpuolen käyttämisestä on mainittava asianomaisessa kentässä sen etupuolella.

3. JÄLJENNÖKSET

- 3.1 Asiakkaalle toimitettavien tai todistuksen täyttäjän itsellään pitämien kopioiden lukumäärälle ei ole rajoituksia.

4. VIRHE(ET) TODISTUKSESSA

- 4.1 Jos loppukäyttäjä havaitsee todistuksessa virheen tai virheitä, hänen on ilmoitettava siitä/niistä kirjallisesti todistuksen täyttäjälle. Täyttävä voi antaa uuden todistuksen, jos virhe tai virheet ovat tarkistettavissa ja korjattavissa.
- 4.2 Uudessa todistuksessa on oltava uusi seurantanumero, allekirjoitus ja päiväys.
- 4.3 Pyynnöstä voidaan antaa uusi todistus, vaikka artikkeli(e)n kuntoa ei olisi tarkistettu uudelleen. Uusi todistus ei ole ilmoitus senhetkisestä kunnosta, ja sen kenttään 12 olisikin lisättävä seuraava viittaus aikaisempaan todistukseen: ”Tässä todistuksessa korjataan [alkuperäinen todistuksen antopäivämäärä] päivätyn todistuksen [alkuperäinen seurantanumero] kentässä/kentissä [korjattu kenttä / korjatut kentät] oleva(t) virhe(et) eikä todisteta vaatimusten mukaisuutta/kuntoa/käyttöönluovutusta”. Molemmat todistukset on säilytettävä niin kauan kuin ensimmäinen todistus on määrätty säilytettäväksi.

5. TODISTUKSEN TÄYTTÖOHJEET

- Kenttä 1* Hyväksynnän antava toimivaltainen viranomainen / valtio
- Todistuksen antamiseen toimivaltaisen viranomaisen nimi ja valtio. Jos toimivaltainen viranomainen on virasto, ilmoitetaan ainoastaan ”EASA”.
- Kenttä 2* EASA 1 -lomakkeen otsikko
- ”HUOLTO- JA VALMISTUSTODISTUS EASA 1 -LOMAKE”
- Kenttä 3* Lomakkeen seurantanumero
- Kentässä 4 ilmoitetun organisaation järjestelmällä/metodilla annettu todistuskohde tunnus, johon voi sisältyä kirjaimia ja numeroita.
- Kenttä 4* Organisaation nimi ja osoite
- Tämän todistuksen kohteena olevan artikkelin/ olevat artikkelit luovuttavan tuotanto-organisaation täydellinen nimi ja osoite (EASA 55 -lomakkeen sivu A). Liikemerkit ja muut vastaavat ovat sallittuja, jos ne mahtuvat kenttään.
- Kenttä 5* Työtilaus/sopimus/lasku
- Artikkeli(e)n asiakasjäljitettävyyden helpottamiseksi ilmoitetaan työtilauksen, sopimuksen tai laskun numero tai muu vastaava tunnusnumero.

▼ B

<i>Kenttä 6</i>	Artikkeli Artikkelien numerot, jos niitä on enemmän kuin yksi. Kentässä on helppo viitata huomautuskenttään 12.
<i>Kenttä 7</i>	Kuvaus Artikkelin nimi tai kuvaus. Ensisijaisesti olisi käytettävä jatkuvan lentokelpoisuuden ohjeissa tai huoltotiedoissa (esim. kuvitettu varaosaluettelo, ilma-aluksen huoltokäsikirja, huoltotiedote, komponenttien huoltokäsikirja) käytettyä nimeä.
<i>Kenttä 8</i>	Osan numero Osan numero siten kuin se on merkitty artikkeliin, tunnisteeseen tai pakkaukseen. Moottorin tai potkurin osalta voidaan käyttää tyyppimerkintää.
<i>Kenttä 9</i>	Määrä Artikkelien lukumäärä.
<i>Kenttä 10</i>	Sarjanumero Jos artikkelista on säännösten mukaan ilmoitettava sarjanumero, se merkitään tähän. Lisäksi voidaan ilmoittaa sarjanumeroita, joita säännösten mukaan ei vaadita. Jos artikkelilla ei ole sarjanumeroa, merkitään ”EI OLE”.
<i>Kenttä 11</i>	Tila/työ Merkitään joko ”PROTOTYYPPI” tai ”UUSI”. ”PROTOTYYPPI” merkitään seuraavissa tapauksissa: i) kyseessä on uuden artikkelin tuotanto noudattaen suunnittelutietoja, joita ei ole hyväksytty; ii) kyseessä on kentässä 4 ilmoitetun organisaation antama aiemman todistuksen uusi sertifiointi sen jälkeen, kun artikkeliin on tehty muutoksia tai korjauksia ennen käyttöön ottoa (esimerkiksi suunnittelumuutoksen, vian korjauksen, tarkastuksen tai testin tai varastointiajan uusimisen jälkeen). Yksityiskohtaiset tiedot alkuperäisestä käyttöönluovutuksesta ja tehdyistä muutoksista tai korjauksista merkitään kenttään 12. ”UUSI” merkitään seuraavissa tapauksissa: i) kyseessä on uuden artikkelin tuotanto noudattaen hyväksyttyjä suunnittelutietoja; ii) kyseessä on kentässä 4 ilmoitetun organisaation antama aiemman todistuksen uusi sertifiointi sen jälkeen, kun artikkeliin on tehty muutoksia tai korjauksia ennen käyttöön ottoa (esimerkiksi suunnittelumuutoksen, vian korjauksen, tarkastuksen tai testin tai varastointiajan uusimisen jälkeen). Yksityiskohtaiset tiedot alkuperäisestä käyttöönluovutuksesta ja tehdyistä muutoksista tai korjauksista merkitään kenttään 12;

▼B

- iii) kyseessä on tuotteen valmistajan tai kentässä 4 ilmoitetun organisaation antama aiemman todistuksen uusi sertifiointi ”prototyyppistä” (ainoastaan sellaisten tietojen mukainen, joita ei ole hyväksytty) ”uudeksi” (hyväksytyjen tietojen mukainen ja turvallisessa käyttökunnossa) sovellettavien suunnittelutietojen hyväksymisen jälkeen edellyttäen, että suunnittelutietoja ei ole muutettu. Kenttään 12 on lisättävä seuraava merkintä:

ARTIKKELIEN UUELLEENSERTIFIINTI ”PROTOTYYPPISTÄ” ”UUDEKSI”: TÄLLÄ ASIAKIRJALLA TODISTETAAN [LISÄTÄÄN PÄIVÄYS, JOS SE ON TARPEEN VERSION YKSILÖIMISEKSI] PÄIVÄTYN [TYYPPI-TOIDISTUKSEN/LISÄTYYPPI-TOIDISTUKSEN NUMERO, VERSIO] NIIDEN SUUNNITTELUTIETOJEN HYVÄKSYNTÄ, JOIDEN MUKAISESTI TÄMÄ ARTIKKELI (NÄMÄ ARTIKKE- LIT) ON VALMISTETTU.

Kohdassa 13a on syytä rastia vaihtoehto ”noudattaen hyväksytyjä suunnittelutietoja, ja ne ovat turvallisessa käyttökunnossa”.

- iv) kyseessä on aikaisemmin käyttöön luovutetun uuden artikkelin tutkiminen ennen käyttöönottoa asiakaskohtaisen standardin tai eritelmän mukaisesti (yksityiskohtaiset tiedot näistä ja alkuperäisestä käyttöönluovutuksesta on merkittävä kenttään 12) tai lentokelpoisuuden toteamiseksi (selitys käyttöönluovutuksen perusteista ja yksityiskohtaiset tiedot alkuperäisestä käyttöönluovutuksesta on merkittävä kenttään 12).

Kenttä 12

Huomautukset

Kentässä 11 mainitut työt kuvataan joko suoraan tai viittaamalla muihin asiakirjoihin, jotta käyttäjä tai asentaja voi päätellä artikkeli(e)n lentokelpoisuuden suhteessa hyväksyttäviin töihin. Tarvittaessa voidaan käyttää EASA 1 -lomakkeesta erillistä arkkiä ja viitata siihen. Jokaisesta huomautuksesta on käytävä selvästi ilmi, mitä kentässä 6 tarkoitettu(i)sta artikkel(e)iä se koskee. Jos ei ole huomautuksia, merkitään ”ei ole”.

Perustelut kentässä 12 ilmoitetulle käyttöönluovutukselle hyväksymättömien tietojen perusteella (esim. tyyppitodistus tulossa, vain koekäyttöön, hyväksytyt tiedot tulossa).

Jos tiedot tulostetaan sähköisestä EASA 1 -lomakkeesta, tähän kenttään merkitään tiedot, jotka eivät sovellu ilmoitettaviksi muissa kentissä.

Kenttä 13a

Valitaan yksi seuraavista vaihtoehdoista:

1. merkitään kohta ”noudattaen hyväksytyjä suunnittelutietoja, ja ne ovat turvallisessa käyttökunnossa”, jos artikkeli(t) on valmistettu noudattaen hyväksytyjä suunnittelutietoja ja niiden on todettu olevan turvallisessa käyttökunnossa;

▼B

2. merkitään kohta ”noudattaen kentässä 12 mainittuja suunnittelutietoja, joita ei ole hyväksytty”, jos artikkeli(t) on valmistettu noudattaen suunnittelutietoja, joita ei ole hyväksytty. Täsmennetään kentässä 12 ilmoitetut tiedot (esim. tyyppitodistus tulossa, koekäyttö, hyväksytyt tiedot tulossa).

Hyväksytyjen ja hyväksymättömien tietojen perusteella käyttöön luovutettuja artikkeleita ei saa ilmoittaa samassa todistuksessa.

- Kenttä 13b* Valtuutetun henkilön allekirjoitus
- Valtuutetun henkilön allekirjoitus tulee tähän kenttään. Kentän saavat allekirjoittaa ainoastaan toimivaltaisen viranomaisen sääntöjen ja menettelytapojen mukaisesti valtuutetut henkilöt. Tunnistamisen helpottamiseksi voidaan ilmoittaa valtuutetun henkilön tunnistenumero.
- Kenttä 13c* Hyväksynnän/valtuutuksen numero
- Merkitään hyväksynnän/valtuutuksen numero/tunnus. Tämän numeron tai tunnuksen antaa toimivaltainen viranomainen.
- Kenttä 13d* Nimi
- Kentän 13b allekirjoittaneen henkilön nimen selvennys.
- Kenttä 13e* Päiväys
- Päivä, jona kenttä 13b on allekirjoitettu muodossa pp = päivä kaksinumeroisena, mmm = kuukauden kolme ensimmäistä kirjainta, yyyy = vuosi nelinumeroisena.

Kentät 14a–14e Kenttiä 14a–14e koskevat yleiset vaatimukset:

Ei käytetä, jos kyseessä on valmistustodistus. Varjostettava, tummennettava tai merkittävä muulla tavoin siten, että voidaan estää tahaton tai luvaton käyttö.

Käyttäjän ja asentajan vastuu

Todistuksessa on seuraavalla ilmoituksella tiedotettava loppukäyttäjille, että lomake ei vapauta artikkelin asentamista ja käyttöä koskevasta vastuusta:

”TÄMÄ TODISTUS EI AUTOMAATTISESTI TARKOITA LUPAA ASENTAMISEEN.

JOS KÄYTTÄJÄ TAI ASENTAJA TOIMII ERI LENTOKELPOISUUS-VIRANOMAISEN JULKAISEMIEN MÄÄRÄYSTEN MUKAISESTI KUIN SEN VIRANOMAISEN, JOKA ON MERKITTY KENTTÄÄN 1, KÄYTTÄJÄN TAI ASENTAJAN ON VARMISTETTAVA, ETTÄ HÄNEN VIRANOMAISENSA HYVÄKSYY KENTÄSSÄ 1 ILMOITETUN VIRANOMAISEN VALVONNAN ALAISET ARTIKKELIT.

MERKINNÄT KENTISSÄ 13A JA 14A EIVÄT MUODOSTA ASENUSTODISTUSTA. ILMA-ALUKSEN HUOLTOKIRJANPIDOSSA ON JOKA TAPAUKSESSA OLTAVA KÄYTTÄJÄN TAI ASENTAJAN KANSALLISTEN MÄÄRÄYSTEN MUKAISESTI ANTAMA ASENUSTA KOSKEVA HUOLTOTODISTE, ENNEN KUIN ILMA-ALUKSELLA SAA LENTÄÄ.”

▼ M3

Lisäys II

Lentokelpisuuden tarkastustodistus – EASA 15a -lomake

[JÄSENVALTIO]

Euroopan unionin jäsenvaltio (*)

LENTOKELPOISUUDEN TARKASTUSTODISTUS

ARC-tunnus:

[JÄSENVALTION TOIMIVALTAINEN VIRANOMAINEN] todistaa voimassa olevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 mukaisesti, että seuraava ilma-alus:

Ilma-aluksen valmistaja:

Valmistajan tyyppimerkintä:

Ilma-aluksen rekisteritunnus:

Ilma-aluksen sarjanumero:

on tarkastusajankohtana lentokelpoinen.

Myöntämispäivä: Voimassaolon päättymispäivä:

Rungon lentotunnit (FH) myöntämispäivänä (**):

Allekirjoitus: Valtuutusnro:

Ensimmäinen jatko: Ilma-alus on ollut viimeksi kuluneen vuoden ajan komission asetuksen (EU) N:o 1321/2014 liitteessä I olevan kohdan M.A.901 mukaisesti valvotussa ympäristössä. Ilma-alus todetaan todistuksen myöntämisaikana lentokelpoiseksi.

Myöntämispäivä: Voimassaolon päättymispäivä:

Rungon lentotunnit (FH) myöntämispäivänä (**):

Allekirjoitus: Valtuutusnro:

Yrityksen nimi: Hyväksyntänumero:

Toinen jatko: Ilma-alus on ollut viimeksi kuluneen vuoden ajan komission asetuksen (EU) N:o 1321/2014 liitteessä I olevan kohdan M.A.901 mukaisesti valvotussa ympäristössä. Ilma-alus todetaan todistuksen myöntämisaikana lentokelpoiseksi.

Myöntämispäivä: Voimassaolon päättymispäivä:

Rungon lentotunnit (FH) myöntämispäivänä (**):

Allekirjoitus: Valtuutusnro:

Yrityksen nimi: Hyväksyntänumero:

EASA 15a -lomake – Versio 4

(*) Ylliviivataan, jos kyseessä ei ole EU:n jäsenvaltio.

(**) Ei koske ilmapalloja ja ilmalaivoja.

Lisäys III

Toimivaltaisen viranomaisen logo	LUPA ILMAILUUN	
(*) Tämä ilmailulupa on myönnetty asetuksen (EY) N:o 216/2008 5 artiklan 4 kohdan a alakohdan mukaisesti ja sillä todistetaan, että ilma-aluksella voidaan lentää turvallisesti jäljempänä esitetyssä tarkoituksessa ja jäljempänä esitettyjen edellytysten täytyessä, ja on voimassa kaikissa jäsenvaltioissa. Tämä lupa on voimassa myös lennettäessä muihin valtioihin kuin jäsenvaltioihin tai niiden alueella sillä edellytyksellä, että kyseisten valtioiden toimivaltaisilla viranomaisilla on hankittu erillinen lupa.	1. Kansallisuus ja rekisteröintimerkinnot:	
2. Ilma-aluksen valmistaja/tyyppi:	3. Sarjanumero:	
4. Luvan kattamat lennot (kohdan 21A.701(a) mukainen tarkoitus):		
5. Haltija (mikäli ilmailulupa myönnetään kohdassa 21A.701(a)(15) mainittua tarkoitusta varten, tähän kohtaan merkitään "rekisteröity omistaja"):		
6. Ehdot/Huomautukset:		
7. Voimassaolo:		
8. Luvan myöntämipaikka ja -päivä:	9. Toimivaltaisen viranomaisen edustajan allekirjoitus:	

EASA 20a -lomake

(*) Rekisterijäsenvaltion käyttöön

Lisäys IV

Sen toimivaltaisen viranomaisen jäsenvaltio, joka on antanut organisaation hyväksynnän, jonka nojalla ilmailulupa myönnetään, tai

"EASA", kun hyväksynnän on antanut EASA

LUPA ILMAILUUN

Ilmailuluvan myöntävän organisaation nimi ja osoite	(*)
Tämä ilmailulupa on myönnetty asetuksen (EY) N:o 216/2008 5 artiklan 4 kohdan a alakohdan mukaisesti ja sillä todistetaan, että ilma-aluksella voidaan lentää turvallisesti jäljempänä esitetyssä tarkoituksessa ja jäljempänä esitettyjen edellytysten täyttyessä, ja on voimassa kaikissa jäsenvaltioissa. Tämä lupa on voimassa myös lennettäessä muihin valtioihin kuin jäsenvaltioihin tai niiden alueella sillä edellytyksellä, että kyseisten valtioiden toimivaltaisilla viranomaisilla on hankittu erillinen lupa.	1. Kansallisuus ja rekisteröintimerkinnot:
2. Ilma-aluksen valmistaja/tyyppi:	3. Sarjanumero:
4. Luvan kattamat lennot (kohdan 21A.701(a) mukainen tarkoitus):	
5. Haltija: Ilmailuluvan myöntävä organisaatio:	
6. Ehdot/Huomautukset:	
7. Voimassaolo:	
8. Luvan myöntämispaikka ja -päivä:	9. Valtuutetun edustajan allekirjoitus: Nimi: Hyväksymistodistuksen numero:

EASA 20b -lomake

(*) Organisaation hyväksynnän haltijan käyttöön

Lisäys V

Rajoitettu lentokelpoisuustodistus – EASA 24 -lomake

Toimivaltaisen viranomaisen logo

RAJOITETTU LENTOKELPOISUUSTODISTUS

(¹)	[Rekisteröintijäsenvaltio] [JÄSENVALTION TOIMIVALTAINEN VIRANOMAINEN]	(²)
1. Kansallisuus- ja rekisteröintimerkinnät	2. Valmistaja ja ilma-aluksen tyyppimerkintä	3. Ilma-aluksen sarjanumero
4. Luokat		
5. Tämä lentokelpoisuustodistus myönnetään (7 päivänä joulukuuta 1944 tehdyn kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen) (³) ja asetuksen (EY) N:o 216/2008 5 artiklan 4 kohdan b alakohdan nojalla yllä mainitulle ilma-alukselle, joka katsotaan lentokelpoiseksi, kun sitä huolletaan ja käytetään edellä mainittujen ehtojen ja ilma-alusta koskevien käyttörajoitusten mukaisesti. Lisäksi sovelletaan seuraavia rajoituksia: (⁴) (⁵) [Ilma-alusta saa käyttää kansainvälisessä lentotoiminnassa ellei edellä esitetystä rajoituksista muuta johdu].		
Myöntämispäivä:		Allekirjoitus:
6. Tämä rajoitettu lentokelpoisuustodistus on voimassa, ellei rekisteröintijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen peruuta sitä. Tähän todistukseen on liitettävä ajan tasalla oleva lentokelpoisuuden tarkastustodistus.		

EASA 24 -lomake, versio 2

Tämä todistus on pidettävä mukana ilma-aluksessa kaikilla lennoilla(¹) Rekisteröintijäsenvaltion käyttöön.(²) Rekisteröintijäsenvaltion käyttöön.(³) Tarpeeton yliviivataan.(⁴) Rekisteröintijäsenvaltion käyttöön.(⁵) Tarpeeton yliviivataan.

Lisäys VI

Lentokelpoisuustodistus – EASA 25 -lomake

Toimivaltaisen viranomaisen logo

LENTOKELPOISUUSTODISTUS

(¹)	[Rekisteröintijäsenvaltio] [JÄSENVALTION TOIMIVALTAINEN VIRANOMAINEN]	(²)
1. Kansallisuus- ja rekisteröintimerkinnot	2. Valmistaja ja ilma-aluksen tyyppi-merkintä	3. Ilma-aluksen sarjanumero
4. Luokat		
5. Tämä lentokelpoisuustodistus myönnetään 7 päivänä joulukuuta 1944 tehdyn kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen ja asetuksen (EY) N:o 216/2008 5 artiklan 2 kohdan c alakohdan nojalla yllä mainitulle ilma-alukselle, joka katsotaan lentokelpoiseksi, kun sitä huolletaan ja käytetään edellä mainittujen ehtojen ja ilma-alusta koskevien käyttörajoitusten mukaisesti. Rajoitukset/huomautukset: (³) Myöntämispäivä: Allekirjoitus:		
6. Tämä lentokelpoisuustodistus on voimassa, ellei rekisteröintijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen peruuta sitä. Tähän todistukseen on liitettävä ajan tasalla oleva lentokelpoisuuden tarkastustodistus.		

EASA 25 -lomake, versio 2.

Tämä todistus on pidettävä mukana ilma-aluksessa kaikilla lennoilla

(¹) Rekisteröintijäsenvaltion käyttöön.(²) Rekisteröintijäsenvaltion käyttöön.(³) Rekisteröintijäsenvaltion käyttöön.

Lisäys VII

Rekisterijäsenvaltion käyttöön		1. Rekisterijäsenvaltio		3. Asiakirjan numero:	
2. MELUTODISTUS					
4. Kansallisuus- ja rekisteröintimerkinnot:		5. Valmistaja ja valmistajan ilma-aluksen tunnus:		6. Ilma-aluksen sarjanumero:	
.....					
7. Moottori:			8. Potkuri: (*)		
.....					
9. Suurin sallittu lentoonlähtömassa (kg):		10. Suurin sallittu laskeutumismassa (kg): (*)		11. Melutodistusstandardi:	
.....					
12. Muut muutokset, jotka liittyvät melutodistusstandardien noudattamiseen					
.....					
13. Lateraalinen/täyden tehon melutaso: (*)	14. Lähestymisen melutaso: (*)	15. Ylilennon melutaso: (*)	16. Lennon aikainen melutaso: (*)	17. Lentoonlähdon melutaso: (*)	
.....					
Huomautukset:					
18. Tämä melutodistus on myönnetty 7 päivänä joulukuuta 1944 allekirjoitetun kansainvälisen siviili-ilmailusopimuksen liitteessä 16 olevan I niteen sekä asetuksen (EY) N:o 216/2008 6 artiklan mukaisesti yllä mainitulle ilma-alukselle, jonka on todettu täyttävän edellä mainitut melutasovaatimukset, kun sitä huolletaan ja käytetään asiaa koskevien vaatimusten ja käyttörajoitusten mukaisesti.					
19. Myöntämispäivämäärä			20. Allekirjoitus		

EASA 45 -lomake

(*) Nämä kentät voidaan jättää huomiotta melutodistusstandardista riippuen.

Lisäys VIII

Ilma-aluksen vaatimustenmukaisuusilmoitus – EASA 52 -lomake

ILMA-ALUKSEN VAATIMUSTENMUKAISUUSILMOITUS		
1. Valmistusvaltio	2. [JÄSENVALTIO] ⁽¹⁾ Euroopan unionin jäsenvaltio ⁽²⁾	3. Ilmoituksen numero:
4. Organisaatio		
5. Ilma-aluksen tyyppi	6. Tyyppitodistusten numerot:	
7. Ilma-aluksen rekisteritunnus tai merkintä	8. Valmistajan tunnistenumero	
9. Moottorin/potkurin tiedot ⁽³⁾		
10. Muutostyöt ja/tai huoltotiedotteet ⁽⁴⁾		
11. Lentokelpoisuusmääräykset		
12. Myönnytykset		
13. Erityisluvat, vapautukset tai poikkeukset ⁽⁵⁾		
14. Huomautukset		
15. Lentokelpoisuustodistus		
16. Lisävaatimukset		
17. Vaatimustenmukaisuusilmoitus Tällä todistetaan, että ilma-alus on täysin tyyppisertifioidun suunnittelun ja kohdissa 9, 10, 11, 12 ja 13 ilmoitettujen seikkojen mukainen. Ilma-alus on turvallisessa käyttökunnossa. Ilma-alus on hyväksytty koelentoilla.		
18. Allekirjoitus	19. Nimi	20. Päiväys (p/k/v)
21. Tuotanto-organisaation hyväksyntänumero		

EASA 52 -lomake, versio 2

⁽¹⁾ Tai EASA, jos toimivaltainen viranomainen on EASA.

⁽²⁾ Yliiviivataan, jos kyseessä on EASA tai valtio, joka ei ole EU:n jäsen.

⁽³⁾ Tarpeeton yliiviivataan.

⁽⁴⁾ Tarpeeton yliiviivataan.

⁽⁵⁾ Tarpeeton yliiviivataan.

▼B

Ilma-aluksen vaatimustenmukaisuusilmoituksen (EASA 5 -lomake) täyttö-ohjeet

1. TAVOITE JA SOVELTAMISALA
 - 1.1 Osan 21 luvun A alaluvun F mukaista tuotantoa harjoittavan valmistajan antaman vaatimustenmukaisuusilmoituksen käyttö kuvaillaan kohdassa 21.A.130 ja sitä vastaavissa hyväksyttävissä menetelmissä vaatimusten täyttämiseksi.
 - 1.2 Osan 21 luvun A alaluvun G mukaisesti annetun ilma-aluksen vaatimustenmukaisuusilmoituksen (EASA 52 -lomake) tarkoituksena on, että asianmukaisen tuotanto-organisaation hyväksynnän haltija voi käyttää oikeuttaan saada ilma-aluskohtainen lentokelpoisuustodistus rekisteröintijäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta.
2. YLEISTÄ
 - 2.1 Vaatimustenmukaisuusilmoituksen on noudatettava oheista muotoa, myös kenttien numeroiden ja kunkin kentän sijainnin osalta. Kenttien kokoa voidaan kuitenkin muuttaa hakijan tarvetta vastaavaksi, mutta ei niin paljon, ettei todistusta enää tunnista. Epävarmoissa tapauksissa on syytä kääntyä toimivaltaisen viranomaisen puoleen.
 - 2.2 Vaatimustenmukaisuusilmoituksen on oltava joko valmiiksi painettu tai tietokonepohjainen, mutta joka tapauksessa viivat ja kirjain- ja numeromerkit on painettava selvästi. Liitteenä olevan mallin mukainen esipainettu teksti on sallittu, mutta mitään muita todistuslausumia ei sallita.
 - 2.3 Lomake voidaan täyttää joko kirjoituskoneella, tietokoneen tulostimella tai käsin kirjoitetuin suuraakkosin siten, että teksti on helposti luettavissa. Hyväksyttäviä kieliä ovat englanti ja tarvittaessa antavan jäsenvaltion virallinen kieli tai jokin sen virallisista kielistä.
 - 2.4 Hyväksytyn tuotanto-organisaation on säilytettävä jäljennös ilmoituksesta ja kaikista siinä mainituista liitteistä.
3. VAATIMUSTENMUKAISUUSILMOITUKSEN TÄYTTÖOHJEET
 - 3.1 Jotta asiakirja olisi pätevä, jokaisessa kentässä on oltava merkintä.
 - 3.2 Vaatimustenmukaisuusilmoitusta ei saa antaa rekisteröintijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, ellei ilma-aluksen ja siihen asennettujen tuotteiden suunnittelua ole hyväksytty.
 - 3.3 Kenttien 9, 10, 11, 12, 13 ja 14 merkinnöissä voidaan viitata tuotanto-organisaation säilyttämiin erillisiin yksilöityihin asiakirjoihin, ellei toimivaltaisen viranomaisen kanssa muuta sovita.
 - 3.4 Tähän vaatimustenmukaisuusilmoitukseen ei ole tarkoitus sisällyttää artikkeleita, joiden asentamista voidaan vaatia sovellettavien toimintaa koskevien sääntöjen noudattamiseksi. Jotkin näistä yksittäisistä artikkeleista voidaan kuitenkin ilmoittaa kentässä 10 tai hyväksytyssä tyyppisuunnitelmasa. Lentotoiminnan harjoittajia muistutetaan sen vuoksi heidän velvollisuudestaan varmistaa sovellettavien toimintaa koskevien sääntöjen noudattaminen omassa toiminnassaan.

▼B

- Kenttä 2* Toimivaltainen viranomainen, jonka toimivaltaan vaatimustenmukaisuusilmoitus kuuluu.
- Kenttä 3* Ilmoituksen valvontaa ja jäljitettävyyttä varten tässä kentässä on oltava esipainettu sarjanumero. Jos asiakirja laaditaan tietokoneella, numeron ei tarvitse olla esipainettu, jos tietokone on ohjelmoitu tuottamaan ja tulostamaan sarjanumero.
- Kenttä 4* Ilmoituksen antavan organisaation täydellinen nimi ja osoite. Kenttä voi olla esipainettu. Liikemerkit ym. ovat sallittuja, jos ne mahtuvat kenttään.
- Kenttä 5* Ilma-aluksen tyyppi täydellisesti siten kuin se on määritelty tyyppihyväksyntätodistuksessa ja siihen liittyvässä tietolomakkeessa.
- Kenttä 6* Tyyppihyväksyntätodistusten numerot ja myöntäminen asianomaiselle ilma-alukselle.
- Kenttä 7* Jos ilma-alus on rekisteröity, tähän merkitään rekisteritunnus. Jos ilma-alusta ei ole rekisteröity, tässä ilmoitetaan merkintä, jonka jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen ja tarvittaessa kolmannen maan toimivaltainen viranomainen hyväksyy.
- Kenttä 8* Valmistajan antama tunnistenumero valvontaa, jäljitettävyyttä ja tuotetukea varten. Tätä kutsutaan myös valmistajan sarjanumeroksi (Manufacturers Serial No tai Constructors No).
- Kenttä 9* Moottorin ja potkurin tyyppi täydellisesti siten kuin se on määritelty tyyppihyväksyntätodistuksessa ja siihen liittyvässä tietolomakkeessa. Myös valmistajan tunnistenumero ja sijainti on ilmoitettava.
- Kenttä 10* Hyväksytyt suunnittelun muutokset ilma-aluksen määrittelyyn.
- Kenttä 11* Luettelo kaikista sovellettavista lentokelpoisuusmääräyksistä (tai vastaavista) sekä vaatimustenmukaisuusilmoitus ja kuvaus menetelmästä, jolla varmistetaan kyseessä olevan yksittäisen ilma-aluksen vaatimustenmukaisuus tuotteet ja asennetut osat, laitteet ja varusteet mukaan luettuina. Mahdolliset ajankohdat tulevien vaatimusten noudattamisen osoittamiselle.
- Kenttä 12* Hyväksytty tahaton poikkeaminen hyväksytystä tyyppisuunnittelusta; näitä voidaan kutsua myönnytyksiksi, eroavuuksiksi tai noudattamatta jättämiseksi.
- Kenttä 13* Tässä kentässä ilmoitetaan ainoastaan sovitut erityisluvut, vapautukset tai poikkeukset.
- Kenttä 14* Huomautukset. Mahdolliset lausumat, ilmoitukset, yksittäiset tiedot tai rajoitukset, jotka voivat vaikuttaa ilma-aluksen lentokelpoisuuteen. Jos tällaisia tietoja ei ole, merkitään ”EI OLE”.
- Kenttä 15* Merkitään ”lentokelpoisuustodistus” tai ”rajoitettu lentokelpoisuustodistus” tai ilmoitetaan, jos lentokelpoisuustodistusta on haettu.
- Kenttä 16* Lisävaatimukset, esimerkiksi tuontimaan ilmoittamat.

▼B

Kenttä 17 Vaatimustenmukaisuusilmoitus on pätevä vain, jos kaikki lomakkeen kentät on täytetty. Tuotanto-organisaation hyväksynnän haltijan on säilytettävä jäljennös koelentoraportista sekä tiedot mahdollisesti todetuista puutteista ja korjaustoimista. Huoltotodisteen antajan ja ohjaamomiehiston jäsenen eli esimerkiksi koelentäjän tai koelentomekaanikon on vahvistettava raportin hyväksyttävyyden allekirjoituksellaan. Suoritettavia koelentoja ovat kokeet, jotka määrittävät laatu järjestelmän tarkastuksia koskevassa 21.A.139 kohdassa ja erityisesti sen 21.A.139 kohdan b alakohdan 1 alakohdan vi alakohdassa ja joiden tavoitteena on varmistaa, että ilma-alus on sovellettavien suunnittelutietojen mukainen ja turvallisessa käyttökunnossa.

Tuotanto-organisaation hyväksynnän haltijan on säilytettävä luettelo ilmoituksen turvallista käyttökuntoa koskevia vaatimuksia varten toimitetuista (tai saataville asetetuista) artikkeleista.

Kenttä 18 Vaatimustenmukaisuusilmoituksen voi allekirjoittaa henkilö, jonka tuotanto-organisaation hyväksynnän haltija on valtuuttanut 21.A.145 kohdan d alakohdan mukaisesti. Leimasimella tehtyä allekirjoitusta ei saa käyttää.

Kenttä 19 Todistuksen allekirjoittajan nimen kirjoitettu tai tulostettu selvennys.

Kenttä 20 Vaatimustenmukaisuusilmoituksen allekirjoituspäivä.

Kenttä 21 Toimivaltaisen viranomaisen antama hyväksyntänumero.

Lisäys IX

HUOLTOTODISTE – CRS

[HYVÄKSYTYN TUOTANTO-ORGANISAATION NIMI]

Tuotanto-organisaation hyväksynnän viite:**Kohdan 21A.163(d) mukainen huoltotodiste.**

Ilma-alus: Tyypin: Valmistajan n:o/Rekisteritunnus:

on huollettu työtilauksen tietojen mukaan:

Lyhyt kuvaus suoritettusta työstä:

Todistaa, että työtilauksessa täsmennetty työ on suoritettu kohdan 21A.163(d) mukaisesti ottaen huomioon, että ilma-aluksen katsotaan olevan valmis luovutettavaksi käyttöön ja on siis turvallisen käytön edellyttämässä kunnossa.

Sertifiointihenkilöstön jäsen (nimi):

(allekirjoitus):

Paikka:

Päiväys: .. - .. - (päivä, kuukausi, vuosi).

HUOLTOTODISTE – EASA 53 -LOMAKE**TÄYTTÖOHJEET**

EASA 53 -lomakkeen kenttään LYHYT KUVAUS SUORITETUSTA TYÖSTÄ on merkittävä viite niihin hyväksyttyihin tietoihin, joita on käytetty työn suorittamiseksi.

EASA 53 -lomakkeen kenttä PAIKKA tarkoittaa paikkaa, jossa huoltotyö on suoritettu, ei organisaation tilojen sijaintipaikkaa (jos se on muu).

Lisäys X

Liitteessä I olevassa (21 osa) alaluvussa G tarkoitetut tuotanto-organisaation hyväksyntätodistukset – EASA 55-lomake

Sivu.../...

[JÄSENVALTIO] (*)

Euroopan unionin jäsenvaltio (**)

TUOTANTO-ORGANISAATION HYVÄKSYNTÄTODISTUS

Tunnus: [JÄSENVALTIOKOODI (*)].21G.XXXX

Voimassa olevien Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 ja komission asetuksen ((EY) N:o 1702/2003) mukaisesti ja ellei jäljempänä esitetyistä ehdoista muuta johdu, [JÄSENVALTION TOIMIVALTAINEN VIRANOMAINEN] todistaa, että

[YRITYKSEN NIMI JA OSOITE]

on asetuksen ((EY) N:o 1702/2003) liitteen I (21 osa) A luvun G alaluvun mukainen tuotanto-organisaatio, joka on hyväksytty tuottamaan liitteenä I olevissa hyväksymisehdoissa lueteltuja tuotteita, osia ja laitteita ja antamaan niihin liittyviä todistuksia käyttäen edellä mainittuja tunnuksia.

EHDOT:

1. Tämä hyväksyntä rajoittuu liitteenä olevien hyväksymisehtojen mukaiseen toimintaan.
2. Tämä hyväksyntä edellyttää hyväksytyn tuotanto-organisaation käsikirjassa vahvistettujen menettelyjen noudattamista.
3. Tämä hyväksyntä on voimassa niin kauan kuin hyväksytty tuotanto-organisaatio noudattaa asetuksen ((EY) N:o 1702/2003 liitteen I (21 osa) vaatimuksia.
4. Jos edellä esitetyt ehdot täyttyvät, tämä hyväksyntä on voimassa toistaiseksi, ellei siitä ole aikaisemmin luovuttu tai sitä ole korvattu uudella taikka peruutettu määräajaksi tai pysyvästi.

Ensimmäinen myöntämispäivämäärä:

Tämän muutoksen päivämäärä:

Muutos nro:

Allekirjoitus:

Toimivaltaisen viranomaisen puolesta: [TOIMIVALTAINEN VIRANOMAISEN TIEDOT (*)]

EASA 55a – lomake, versio 2.

(*) tai EASA, jos toimivaltainen viranomainen on EASA.

(**) Yliiviivataan, jos kyseessä ei ole EU:n jäsenvaltio.

[JÄSENVALTIO] (*) Euroopan unionin jäsenvaltio. (**)	Hyväksymisehdot		TA: [JÄSENVALTIOKOODI (*)].21G.XXXX
Tämä asiakirja on osa tuotanto-organisaation hyväksyntätodistusta nro [JÄSENVALTIOKOODI (*)].21G.XXXX jonka haltija on: Yrityksen nimi:			
Osa 1. TYÖN LAAJUUS:			
SEURAAVIEN TUOTTEIDEN TUOTANTO	TUOTTEET/LUOKAT		
Tarkemmat tiedot ja rajoitukset ovat tuotanto-organisaation käsikirjassa, osa xxx			
Osa 2. TOIMIPAIKAT			
Osa 3. OIKEUDET			
Tuotanto-organisaatiolla on oikeus käyttää kohdassa 21A.163 annettuja oikeuksia hyväksymisehtojensa ja tuotanto-organisaation käsikirjansa mukaisesti. Seuraavien ehtojen on täyttyttävä:			
<i>[vain tarvittava teksti säilytetään]</i>			
EASA 1 –lomake voidaan myöntää ennen tuotteen suunnittelun hyväksymistä ainoastaan vaatimustenmukaisuuden osoittamista varten.			
Vaatimustenmukaisuusilmoitusta ei voida antaa ilma-aluksesta, jota ei ole hyväksytty.			
Ennen kuin huoltomääräysten noudattamista vaaditaan, huoltoja saa tehdä tuotanto-organisaation käsikirjan osan xxx mukaisesti.			
Ilmailulupia voidaan myöntää tuotanto-organisaation käsikirjan osan yyy mukaisesti.			
Ensimmäinen myöntämispäivämäärä:	Allekirjoitus:		
Tämän muutoksen päivämäärä:			
Muutos nro:	[TOIMIVALTAISEN VIRANOMAISEN TIEDOT. (*)] n puolesta		

EASA 55b –lomake, versio 2.

(*) tai EASA, jos toimivaltainen viranomainen on EASA.

(**) Yliviivataan, jos kyseessä ei ole EU:n jäsenvaltio.

Lisäys XI

Liitteessä I olevassa (21 osa) alaluvussa F tarkoitettu hyväksymiskirje – EASA 65 -lomake

[JÄSENVALTIO] (*)

Euroopan unionin jäsenvaltio (**)

HYVÄKSYMISKIRJE TUOTANTO ILMAN TUOTANTO-ORGANISAATION HYVÄKSYNTÄÄ

[HAKIJAN NIMI]

[KAUPPANIMI (jos muu)]

[HAKIJAN TÄYDELLINEN OSOITE]

Päivämäärä (pv, kk, v)

Tunnus: [JÄSENVALTIOKODI (*)].21F.XXXX

Arvoisa vastaanottaja,

Tuotantotarkastusjärjestelmäsi on arvioitu, ja sen on todettu olevan asetuksen [(EY) N:o 1702/2003] liitteen I (21 osa) A luvun F alaluvun mukainen.

Jos jäljempänä esitetyt ehdot täyttyvät, hyväksymme sen, että jäljempänä mainittujen tuotteiden, osien ja laitteiden vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa asetuksen [(EY) N:o 1702/2003] liitteen I (21 osa) A luvun F alaluvun mukaisesti.

Yksikköjen lukumäärä

Osanro

Sarjanro

ILMA-ALUS

OSAT

Tätä hyväksyntää koskevat seuraavat ehdot:

- (1) Hyväksyntä on voimassa niin kauan kuin [yrityksen nimi] noudattaa asetuksen [(EY) N:o 1702/2003] liitteen I (21 osa) A luvun F alaluvun vaatimuksia.
- (2) Hyväksyntä edellyttää [yrityksen nimi] käsikirjassa tunnus/päiväys vahvistettujen menettelyjen noudattamista.
- (3) Hyväksynnän voimassaolo päättyy
- (4) Tämän hyväksymiskirjeen antaneen viranomaisen on vahvistettava [yrityksen nimi] kohdan 21A.130 mukaisesti antama vaatimustenmukaisuusilmoitus edellä tarkoitetun käsikirjan menettelyn mukaisesti.
- (5) [Yrityksen nimi] on ilmoitettava tämän hyväksymiskirjeen antaneelle viranomaiselle viipymättä kaikista tuotantotarkastusjärjestelmän muutoksista, jotka saattavat vaikuttaa tässä kirjeessä lueteltujen tuotteiden ja osien tarkastamiseen, vaatimustenmukaisuuteen tai lentokelpoisuuteen.

Toimivaltaisen viranomaisen puolesta: [TOIMIVALTAISEN VIRANOMAISEN TIEDOT (*)]

Päiväys ja allekirjoitus

EASA 65 -lomake, versio 2

(*) EASA 65 -lomake, versio 2

(**) Yliviivataan, jos kyseessä ei ole EU:N jäsenvaltio.

▼ **M3***Lisäys XII***Koelentojen luokat ja niihin liittyvät koelentomiehistön kelpoisuudet****A. Yleistä**

Tässä lisäyksessä säädetään lentomiehistön kelpoisuusvaatimuksista sellaisten ilma-alusten koelentoilla, jotka on sertifioitu tai sertifioidaan CS-23-lentokelpoisuusvaatimusten mukaisesti, kun ilma-aluksen suurin sallittu lentoonlähtömassa (MTOM) on vähintään 2 000 kg, tai CS-25-, CS-27-, CS-29- tai vastaavien lentokelpoisuusvaatimusten mukaisesti.

B. Määritelmät

1. 'Koelentomekaanikolla' tarkoitetaan mekaanikkoa, joka osallistuu koelentotoimintaan joko maassa tai lennolla.
2. 'Johtavalla koelentomekaanikolla' tarkoitetaan koelentomekaanikkoa, jolle on annettu ilma-aluksessa tehtäviä, joiden tarkoituksena on koelentojen suorittaminen tai lentäjän avustaminen ilma-aluksen ja sen järjestelmien käytössä koelennon aikana.
3. 'Koelentoilla' tarkoitetaan:
 - 3.1 uusien ilma-alusten, työntövoimajärjestelmien, osien tai laitteiden kehitysvaiheessa tehtäviä lentoja;
 - 3.2 sertifiointiperusteiden tai tyyppisuunnitelman mukaisuuden osoittamiseksi tehtäviä lentoja;
 - 3.3 sellaisten uusien suunnitteluratkaisujen testaamiseksi tehtäviä lentoja, jotka edellyttävät epätavanomaisia lentoliikkeitä tai lentoprofiileja, joiden vuoksi jo hyväksytyt ilma-aluksen käyttöalueen rajat saattavat ylittyä;
 - 3.4 koelentäjien koulutuslentoja.

C. Koelentojen luokat

1. *Yleistä*
Seuraavassa käsitellään suunnittelu- ja tuotanto-organisaatioiden liitteen I (21 osa) mukaisesti suorittamia lentoja.
2. *Soveltamisala*
Jos kokeessa testataan useampaa kuin yhtä ilma-alusta, jokaista yksittäisen ilma-aluksen lentoa on arvioitava tämän lisäyksen mukaisesti sen määrittämiseksi, onko kyseessä koelento, ja tarvittaessa määritettävä koelennon luokka.

Tämän lisäyksen soveltamisalaan kuuluvat ainoastaan 6 kohdan B alakohdan 3 alakohdassa tarkoitetut lennot.
3. *Koelentojen luokat*
Koelennot on jaoteltu seuraaviin neljään luokkaan:
 - 3.1 Luokka 1
 - a) ensimmäiset lennot uudella ilma-alustyyppillä tai sellaisella ilma-aluksella, jonka lento- tai käsittelyominaisuudet ovat saattaneet muuttua merkittävästi;

▼ **M3**

- b) lennot, joilla voidaan odottaa tulevan ilmi lento-ominaisuuksia, jotka poikkeavat merkittävästi jo tunnetuista lento-ominaisuuksista;
- c) lennot, joilla tutkitaan uusia tai epätavanomaisia ilma-alusten suunnitteluominaisuuksia tai -menetelmiä;
- d) lennot, joiden tarkoituksena on määrittää lennon rajakäyrä tai laajentaa sitä;
- e) lennot, joiden tarkoituksena on määrittää ilma-alukselta vaadittava suorituskyky sekä lento- ja käsittelyominaisuudet lähestyttäessä lennon rajakäyrän äärialueita;
- f) koulutuslennot luokan 1 koelentoja varten.

3.2 Luokka 2

- a) luokkaan 1 kuulumattomat lennot ilma-aluksilla, joita ei ole vielä tyyppihyväksytty;
- b) luokkaan 1 kuulumattomat lennot tyyppihyväksytyillä ilma-aluksilla sen jälkeen, kun niihin on tehty hyväksyntää odottavia muutoksia ja joilla
 - i) on arvioitava ilma-aluksen yleistä käyttäytymistä; tai
 - ii) on arvioitava miehistön käyttämiä perusmenetelmiä silloin, kun käytössä on uusi tai muunneltu järjestelmä tai sellainen tarvitaan; tai
 - iii) on lennettävä tarkoituksellisesti aiemmin hyväksytyn lennon rajakäyrän ulkopuolella mutta kuitenkin tarkastelun kohteena olevan rajakäyrän sisällä;
- c) koulutuslennot luokan 2 koelentoja varten.

3.3 Luokka 3

Lennot, jotka suoritetaan uuden ilma-aluksen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi ja sitä koskevan todistuksen myöntämiseksi ja jotka eivät edellytä lentämistä tyyppihyväksyntätodistuksessa tai ilma-aluksen lentokäsikirjassa määritettyjen rajojen ulkopuolella.

3.4 Luokka 4

Luokkaan 1 tai 2 kuulumattomat lennot, jotka suoritetaan ilma-aluksella, joka on jo sertifioitu mutta johon on tehty hyväksyntää odottavia suunnittelumuutoksia.

D. Lentäjien ja johtavien koelentomekaanikkojen pätevyys ja kokemus

1. Yleistä

Lentäjillä ja johtavilla koelentomekaniikoilla on oltava taulukossa määritetty pätevyys ja kokemus.

Ilma-alus	Koelentojen luokat			
	1	2	3	4
CS-23-lentokelpoisuusvaatimusten mukaiset kevytliikenneluokan ilma-alukset tai ilma-alukset, joiden suunnittelun mukainen syöksynopeus ylittää 0,6 machia tai joiden lakikorkeus on yli 7 260 metriä (25 000 jalkaa), tai CS-25-, CS-27-, CS-29- tai vastaavien lentokelpoisuusvaatimusten mukaiset ilma-alukset	Pätevyystaso 1	Pätevyystaso 2	Pätevyystaso 3	Pätevyystaso 4
Muut CS-23-lentokelpoisuusvaatimusten mukaiset ilma-alukset, joiden suurin sallittu lentoonlähtömassa on vähintään 2 000 kg	Pätevyystaso 2	Pätevyystaso 2	Pätevyystaso 3	Pätevyystaso 4

▼ **M3**

1.1 Pätevyystaso 1

1.1.1 Lentäjien on täytettävä 3 päivänä marraskuuta 2011 annetun komission asetuksen (EU) N:o 1178/2011 ⁽¹⁾ liitteessä I (osa FCL) esitetyt vaatimukset.

1.1.2 Johtavan koelentomekaanikon on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- a) pätevyystason 1 koulutuksen suorittaminen hyväksytysti; ja
- b) vähintään 100 tunnin lentokokemus, mukaan luettuna koelentokoulutus.

1.2 Pätevyystaso 2

1.2.1 Lentäjien on täytettävä asetuksen (EU) N:o 1178/2011 liitteessä I (osa FCL) esitetyt vaatimukset.

1.2.2 Johtavan koelentomekaanikon on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- a) pätevyystason 1 tai 2 koulutuksen suorittaminen hyväksytysti; ja
- b) vähintään 50 tunnin lentokokemus, mukaan luettuna koelentokoulutus.

Johtavien koelentomekaanikojen pätevyystason 1 tai 2 koulutuksen on katettava ainakin seuraavat aiheet:

- i) suoritusarvot;
- ii) vakaus ja ohjaus-/käsittelyominaisuudet;
- iii) järjestelmät;
- iv) kokeen johtaminen; ja
- v) riskienhallinta/turvallisuusjohtaminen.

1.3 Pätevyystaso 3

1.3.1 Lentäjillä on oltava koelennettävän ilma-alusryhmän kannalta asianmukainen voimassa oleva lupakirja, joka on myönnetty osan FCL mukaisesti, ja vähintään ansiolentäjän lupakirja. Lisäksi ilma-aluksen päällikön on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- a) hänellä on oltava koelentokelpuutus; tai
- b) hänellä on oltava vähintään 1 000 tunnin lentokokemus sellaisen ilma-aluksen päällikkönä, joka on vaatimustasoltaan ja ominaisuuksiltaan koelennettävää ilma-alusta vastaava; ja
- c) hänen on oltava kunkin ilma-alusluokan tai -tyypin osalta osallistunut kaikille yksilöllisen lentokelpoisuustodistuksen myöntämiseen tähtäävään ohjelmaan kuuluville lennoille vähintään viidellä ilma-aluksella.

1.3.2 Johtavalla koelentomekaanikolla on oltava

- a) tason 1 tai 2 pätevyys; tai
- b) merkittävä määrä tehtävän kannalta olennaista lentokokemusta; ja
- c) hänen on oltava vähintään viiden ilma-aluksen osalta osallistunut kaikille yksilöllisen lentokelpoisuustodistuksen myöntämiseen tähtäävään ohjelmaan kuuluville lennoille.

⁽¹⁾ Komission asetus (EU) N:o 1178/2011, annettu 3 päivänä marraskuuta 2011, siviili-ilmailun lentomiehistöä koskevien teknisten vaatimusten ja hallinnollisten menettelyjen säätämisestä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 nojalla (EUVL L 311, 25.11.2011, s. 1).

▼ **M3**

1.4 Pätevyytaso 4

1.4.1 Lentäjillä on oltava koelennettävän ilma-alusryhmän kannalta asianmukainen voimassa oleva lupakirja, joka on myönnetty osan FCL mukaisesti, ja vähintään ansiolentäjän lupakirja. Ilma-aluksen päälliköllä on oltava koelentokelpuus tai vähintään 1 000 tunnin lentokokemus sellaisen ilma-aluksen päällikkönä, joka on vaatimustasoltaan ja ominaisuuksiltaan koelennettävää ilma-alusta vastaava.

1.4.2 Johtavan koelentomekaanikon pätevyys- ja kokemusvaatimukset määritetään koelentotoiminnan käsikirjassa.

2. *Johtavat koelentomekaanikot*

Johtavien koelentomekaanikkojen valtuutukset myöntää heidän työnantajansa, ja niissä ilmoitetaan heidän tehtäviensä laajuus kyseisessä organisaatiossa. Valtuutuksesta on käytävä ilmi seuraavat tiedot:

- a) nimi;
- b) syntymäaika;
- c) kokemus ja koulutus;
- d) asema organisaatiossa;
- e) valtuutuksen laajuus;
- f) valtuutuksen ensimmäinen myöntämispäivämäärä;
- g) tarvittaessa valtuutuksen voimassaolon päättymispäivämäärä; ja
- h) valtuutuksen tunnistenumero.

Johtava koelentomekaanikko voidaan nimetä tietylle lennolle vain siinä tapauksessa, että hän soveltuu sekä fyysisesti että henkisesti hänelle annettujen tehtävien ja vastuualueiden hoitamiseen turvallisella tavalla.

Organisaation on annettava valtuutuksen haltijoiden saataville kaikki heidän valtuutuksiinsa liittyvät asianmukaiset tiedot.

E. Muiden koelentomekaanikkojen pätevyys ja kokemus

Muiden lennolla mukana olevien koelentomekaanikkojen kokemuksen ja koulutuksen on vastattava heille miehistön jäsenenä annettuja tehtäviä ja tapauksen mukaan koelentotoiminnan käsikirjan vaatimuksia.

Organisaation on annettava koelentomekaanikon saataville kaikki hänen lentotoimintaansa liittyvät tiedot.

*LIITE II***Kumottu asetus ja luettelo sen muutoksista**

Komission asetus (EY) N:o 1702/2003	(EUVL L 243, 27.9.2003, s. 6).
Komission asetus (EY) N:o 381/2005	(EUVL L 61, 8.3.2005, s. 3).
Komission asetus (EY) N:o 706/2006	(EUVL L 122, 9.5.2006, s. 16).
Komission asetus (EY) N:o 335/2007	(EUVL L 88, 29.3.2007, s. 40).
Komission asetus (EY) N:o 375/2007	(EUVL L 94, 4.4.2007, s. 3).
Komission asetus (EY) N:o 287/2008	(EUVL L 87, 29.3.2008, s. 3).
Komission asetus (EY) N:o 1057/2008	(EUVL L 283, 28.10.2008, s. 30).
Komission asetus (EY) N:o 1194/2009	(EUVL L 321, 8.12.2009, s. 5).

LIITE III

Vastaavuustaulukko

Asetus (EY) N:o 1702/2003	Tämä asetus
1 artiklan 1 kohta	1 artiklan 1 kohta
1 artiklan 2 kohta	1 artiklan 2 kohdan a–h alakohta
—	1 artiklan 2 kohdan i ja j alakohta
2 artiklan 1 ja 2 kohta	2 artiklan 1 ja 2 kohta
2 artiklan 3 kohta	—
2 a artiklan 1 kohdan johdantokappale	3 artiklan 1 kohdan johdantokappale
2 a artiklan 1 kohdan a ja b alakohta	3 artiklan 1 kohdan a ja b alakohta
2 a artiklan 1 kohdan c ja d alakohta	—
2 a artiklan 2–5 kohta	3 artiklan 2–5 kohta
2 b artikla	4 artikla
2 c artiklan 1 kohta	5 artikla
2 c artiklan 2 ja 3 kohta	—
2 d artikla	6 artikla
2 e artiklan ensimmäinen kohta	7 artikla
2 e artiklan toinen kohta	—
3 artiklan 1 ja 2 kohta sekä 3 kohdan ensimmäinen virke	8 artiklan 1, 2 ja 3 kohta
3 artiklan 3 kohdan toinen virke sekä 4 ja 5 kohta	—
3 artiklan 6 kohta	—
4 artiklan 1 ja 2 kohta sekä 3 kohdan ensimmäinen virke	9 artiklan 1, 2 ja 3 kohta
4 artiklan 3 kohdan toinen virke sekä 4, 5 ja 6 kohta	—
—	10 artikla
—	11 artikla
5 artiklan 1 kohta	12 artikla
5 artiklan 2–5 kohta	—
Liite	Liite I
—	Liite II
—	Liite III